דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום שלישי, י"ג בתשרי תשמ"ח, 6 באוקטובר 1987 ● גליון 1[illegible]9

היום 12 עמודים ● המחיר 1.00 ש"ח, באילת 87 אג'

היום בדבר

● זה עולה בחיי אדם / דנקה הרניש
● מי יסמן את שבילי הארץ / צבי אילן
● עלבונו של ערמוני / אוריאל בן־עמי
● עדכון ומציאות / דוד מושיוב
● 55 החומות והמגדלים / ח"כ עדנה סולודר
● בורסה וכלכלה; ספורט; דבר פתוח

מזג האויר

(עי). – מזג האוויר להיום: גשם לפרקים בצפון הארץ ובמרכזה. הטמפרטורות הצפויות:
ירושלים 15־21, רמת הגולן 14־23, נהריה 21־27, צפת 14־21, חיפה 20־28, טבריה 20־28, נצרת 17־26, עפולה 19־28, תל אביב 22־28, השומרון 17־23, נמל התעופה לוד 21־26, יריחו 22־29, עזה 17־28, אילת 20־31.

משרד המשפטים לא יסגיר כעת את נקש אף־כי שמגר פסק, שצו־העיכוב לא מעכב

תגובות אכזבה וביקורת מרוב גוני הקשת הפוליטית – „קריאת תגר על שלטון החוק בישראל"

מאת מובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

משרד המשפטים לא יסגיר עכשיו את ויליאם נקש לצרפת, אף כי לאחר החלטת בית־הדין הרבני בירושלים מאתמול, שלא להסיר את צו עיכוב היציאה נגדו – יש אפשרות להסגירו. במשרד המשפטים מסבירים זאת בהשלכות הציבוריות והקואליציוניות שיהיו לצעד בזה וברצון שלא לפגוע בכבודו של בית־הדין הרבני.

עם זאת נמסר, כי, היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש ופרקליט המדינה יונה בלטמן ימצו את האפשרויות המשפטיות כדי להביא להסגרתו המהירה לצרפת, לאחר שילמדו היטב את פסק הדין שניתן.

שלוש האפשרויות העיקריות שיידונו על־ידי היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה הן:

● פנייה לבית דין גבוה לצדק, שיבטל את צו־עיכוב היציאה מן הארץ שנתן בית הדין הרבני לבקשתה של רינה נקש. עקב החלטת בית הדין הרבני יישאר צו זה בתוקפו עד אפריל 1988. יתכן אפילו שתהיה פנייה לקבלת פסק דין הצהרתי בנושא זה ע"י בית המשפט העליון.

● פנייה לבית הדין הרבני העליון בערכאת ערעור של בית הדין. מקור משפטי בכיר העריך אתמול, כי יתכן

(המשך בעמ' 2)

רינה נקש נפרדת מבעלה אתמול בצאתם מבית־הדין הרבני (צילום: יצחק הררי)

הלביא חי – הכריז שרון בעצרת תע"א – אך רבין הזהיר מאשליות

מאת אריה אורן, סופר „דבר"

„בעיני הלביא לא מת", הכריז אתמול שר־התעשיה אריאל שרון בעצרת עובדי התעשיה האווירית בלוד. אולם, השר יצחק מודעי, שדיבר מיד אחריו, הזהיר, שאין לשגות באשליות וגם השר יצחק רבין אמר אתמול, כי אישים פוליטיים נוטעים אשליות בקרב ההנהלה והעובדים בתעשיה האווירית.

שרון ומודעי היו השרים היחידים שנענו להזמנת ארגון עובדי התעשיה האווירית. בלטו בהעדרם כל שרי מפלגת העבודה, אישיה וחברי־הכנסת שמטעמה. רב־אלוף (מיל.) רפאל איתן היה חבר־הכנסת היחיד שנענה להזמנה ומלבדו באו גם ראש־עיריית לוד מקסים לוי וראש־עיריית ראשון לציון מאיר ניצן, תא"ל (מיל.) שבתפקידו האחרון בצה"ל שימש עוזר ראש אג"א.

העצרת, בהשתתפות כמחצית מעובדי התעשיה האווירית, נערכה בחלקה הגדול בגשם שוטף. כעשרת אלפי עובדים השמיעו בגרונות ניחרים את סיסמות־הקרב הידועות שלהם – „כן ולא, כן ולא, פרס ברוגז", „אתמר וייצמן הביתה", „א נפסיק 'לביא'" – שאליהן נוספו אתמול גם קריאות „אריק לבטחון". השר שרון התקבל בתשואות רמות ונאומו הופסק מפעם לפעם במחיאות־כפיים ובקריאות־עידוד. לתשואות רמות זכו גם השר מודעי וח"כ איתן.

העצרת נפתחה בדברי יו"ר מועצת העובדים נסים כהן וסגן

(המשך בעמ' 2)

עצרת עובדי התעשיה האווירית למען המשך פרוייקט ה„לביא" מימין: השר אריאל שרון. (צילום: מאיר כפיר)

נמרודי רכש האחזקות של בל"ל בחב' הכשרת־הישוב

מאת מודיה אבניטלק, סופרת „דבר"

איש העסקים יעקב נמרודי, שהתפרסם בעסקת מכירת הנשק לאיראן, הוא הקונה של אחזקות בנק לאומי בחברת „הכשרת הישוב" – זאת נודע ל„דבר".

בנק לאומי הודיע אתמול, כי מכר את אחזקותיו ב„הכשרת הישוב" תמורת 19.75 מיליון דולר לחברה זרה המיוצגת ע"י [illegible] אלמרס. בנק לאומי [illegible] העומד מאחורי מה שהגדירו כתאגיד [illegible]. אולם

מקורות מוסמכים אישרו ל„דבר", כי הקונה הוא יעקב נמרודי.

„הכשרת הישוב" פרסמה השבוע דו"ח ובו צויין הפסד כספי של 2.4 מיליון ש"ח בחצי שנה, [illegible]

(המשך בעמ' 2)

עירא רפפורט לארה"ב על־אף איסור בלטמן

מאת מובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

חרף התנגדותו של פרקליט המדינה יונה בלטמן, יצא הבוקר לארה"ב לחופשה אסיר הטרור היהודי עירא רפפורט. רפפורט יוצא לבקר את אמו הקשישה והחולה. רפפורט נדון לשתי שנות מאסר על חלקו בהתנקשות בראש עיריית שכם לשעבר באסם שכעה. יציאתו של רפפורט לחופשה התאפשרה בהתערבותו של שר המשטרה חיים בר לב, שנענה לפנייתו של ח"כ הרב חיים דרוקמן בערב יום הכיפורים.

רפפורט היה אמור לצאת כבר במוצאי יום הכיפורים, אך יציאתו עוכבה בשל צו איסור יציאה מן הארץ שהוציא נגדו פרקליט המדינה. שר המשטרה ביטל את הצו, חרף מחאותיו של פרקליט המדינה. לאחר שיחזור רפפורט לארץ הוא ימשיך לרצות את תקופת מעצרו.

מפטרים 731 עובדים הודיעו מפעלים בספט'

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

בחודש ספטמבר הודיעו מפעלים וחברות לשירות התעסוקה על החלטתם לפטר 731 עובדים. זה גידול בשיעור של 28 אחוז לעומת מספר העובדים שהוחלט לפטר חודש קודם לכן.

מפעל „מגועי בית שמש", הנמצא בתהליך מעבר לידי התעשיין סטף ורטהיימר מתכוון לפטר 300 מעובדיו.

מפעל „קורניש חן" במגדל העמק, העוסק בעיבוד עופות, הודיע על כוונתו לפטר 120 עובדים.

מפעל „מרכבים" להרכבת אוטובוסים בפתח תקוה החליט לפטר 60 עובדים, במסגרת תוכניתו להפסיק את הרכבת האוטובוסים ולהתאחד עם מפעלי „שניצקי" לייצור מכונות חקלאיות.

מפעלים אחרים שהחליטו על פיטורי עובדים הם: „בל תעשיות", לייצור שקיות פלסטיק – 45 עובדים; מפעל התרופות „אידיאל" בירושלים – 34; „המסוריות המאוחדות" בפתח תקווה – 35; „מפעלי תובלה" בבאר שבע – 30; „יהלומי ברונר" באופקים – 16 עובדים.

היום יתגברו הגשמים; בסוכות – נאה וקריר

מאת אריה אורן ודוד מושיוב, סופרי „דבר"

הגשמים יתגברו היום מעט, אולם מחר ייפסקו בהדרגה ובחג הסוכות ישרור מזג־אוויר נאה, אם כי קריר מן הרגיל, אמר אמש החזאי התורן בתשובה על שאלת סופר "דבר".

הכמות הגדולה ביותר של גשם ירדה אתמול בנמל בן־גוריון בעת עצרת־המחאה של עובדי התעשייה האווירית נגד הפסקת פרוייקט "לביא". בנתב"ג ירדו אתמול 10 מ"מ גשם, בבית־דגן ובחברון 6, בירושלים 5, ביריחו 4, בצפת ובבאר־שבע 1. הגשמים היורדים בימים אלה מסווגים כ"מקומיים" בלבד.

לכמות הגשמים הקטנה שירדה שלשום ואתמול ברחבי הארץ אין עדיין שום השפעה על מקורות מי התהום. רק כאשר תרד כמות גדולה ורצופה של גשמים עשוי הדבר קודם כל לרוות את האדמה הצמאה למים ולחסוך לחקלאים השקייה של שדות ומטעים.

ועדת חקירה בודקת ההתרסקות של מטוס חיל־האוויר של סרן גיל עברי

אלוף (מיל.) דוד עברי חזר אמש לארץ מהדיונים בארה"ב

מאת טלי ליפנר, הכתבת הצבאית של „דבר"

ועדת חקירה שמינה מפקד חיל־האוויר החלה אתמול אחרי הצהריים בבדיקת נסיבות התרסקות מטוסו של הטייס סרן גיל עברי בן ה־27 במהלך טיסת אימונים באזור הנגב אתמול בצהרי היום.

מערכת הבטחון ומשפחת חיל האוויר התעטפו אתמול באבל כבד עם התפשט דבר מותו של הטייס גיל עברי, בנו של אלוף (מיל) דוד עברי, מנכ"ל משרד הבטחון ומפקד חיל־האוויר לשעבר. את ההודעה על מות בנו קיבל דוד עברי בארה"ב, לאחר שיצא רק בראשית השבוע לוואשינגטון, לשיחות על נושאי שיתוף פעולה אסטרטגי עם ארה"ב.

נספח צה"ל בארה"ב האלוף עמוס ירון ועמו הנספח האווירי של ישראל וראש משלחת הקניות של משרד הבטחון באו אליו למלונו השכם בבוקר, ובפיהם הבשורה המרה.

(המשך בעמ' 2)

תא"ל שייקה ארז ימונה לראש המינהל ביו"ש

מאת טלי ליפנר ועוריאל בן עמי, סופרי „דבר"

אתמול נודע כי בימים הקרובים ימונה תא"ל שייקה ארז לראש המינהל האזרחי ביהודה ושומרון, במקומו של תא"ל אפרים סנה שפרש מתפקידו. תא"ל ארז משמש ראש המינהל האזרחי ברצועת עזה ועם כניסתו לתפקיד החדש, שלא היה מאוייש מזה שבועיים, ישאר המינהל האזרחי בעזה ללא ראש.

ההחלטה למנות את תא"ל ארז לתפקיד ביו"ש עוררה תמיהות גם במערכת הבטחון וגם בקרב גורמים מקורבים לנושא. ככל הנראה ביקש מתאם הפעולות בשטחים שמואל גורן למנותו לתפקיד החדש. תא"ל ארז נחשב ממקורביו, ואולם לא הוחלט עדיין מי ימלא את מקומו ובמשחק הכסאות המוסיקליים הללו, נשאר כסא אחד ריק.

במרץ 1985 מונה ארז לתפקיד ראש המינהל האזרחי בעזה ובו שימש עד עתה. תא"ל ארז הוא חבר קיבוץ נשוי ואב לשלושה ילדים. הוא נהנה מאמונם של שר הבטחון יצחק רבין ושל מתאם הפעולות בשטחים שמואל גורן.

מטוסים ו־200 שוטרים השתתפו בלכידת סחטן שאיים להרעיל את מוצרי שטראוס

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

יהודה־כן שמעוני, ממקימי חברת הרהיטים „סקנדיה", נעצר ב־1 באוקטובר בתל־אביב כחשוד בנסיון סחיטה תוך איומים כי ירעיל את מוצרי „מחלבות שטראוס", וזאת אם בעל המפעל מיכאל שטראוס לא יעביר לידיו כמות גדולה של יהלומים לא־מסומנים.

מעצרו של שמעוני בן ה־45 מרמת־גן נתאפשר לאחר חמישה חודשי מעקבים וחקירות, שבמהלכם הפעילה המשטרה כ־200 שוטרים, מטוס קל, אמצעים אלקטרוניים ובלשים מיוחדים. מעצרו של החשוד, שהוגדר כעבריין מתוחכם מאוד, הוארך למחרת היום בבית המשפט השלום בפתח־תקוה ואתמול הוסר צו איסור הפרסום מן ההחלטה לעצור את החשוד ל־10 ימים.

מפקד היחידה הארצית לחקירת פשעים תת־ניצב שמעון סביר, שהיה ממונה על החקירה מראשיתה, ביקש אתמול להבהיר, כי אין כל חשש למוצרי חברת „מחלבות שטראוס" וזאת למרות האיומים שהשמיע החשוד במהלך חמשת החודשים האחרונים.

לפני חמישה חודשים שיגר החשוד לבעל „מחלבות שטראוס" את המכתב הבא: „קנה יהלומים – בריליאנטים – בלבד ללא סימון לשווי מכירה סיטונאי לא פחות מ־200,000 ש"ח. הזמן מטוס קל לכוננות ב־24–23 ליוני

(המשך בעמ' 2)

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

רק בנק הפועלים נותן לי עד 5 מדדים כמענק בתכנית חסכון.

גם אם יש לך מניות הסדר וגם אם אין לך, עכשיו תוכל להצטרף לתכנית "מסמון תשואה" ולהינות ממענק של עד 5 מדדים בהתאם לתקופת החסכון.
זאת בנוסף להצמדה למדד ולריבית צמודה שתקבל לפי תנאי התכנית.

תקופת החסכון (בשנים)	ריבית שנתית בסיסית צמודה למדד	מספר מדדים במענק
2	4.0%	2 (הצמדה למדד אוגוסט)
3	4.2%	3 (הצמדה למדד יולי)
4	4.4%	4 (הצמדה למדד יוני)
5	4.6%	5 (הצמדה למדד מאי)

■ תכנית זו מוגבלת לתקופה [illegible] והבנק רשאי [illegible] להפסיקה בכל עת

בנק הפועלים בע"מ

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

החייל חנוך דנמן מובא למנוחת עולמים. (צילום: אורי נבו)

חנוך דנמן – למנוחת עולמים בבית־העלמין הצבאי בנהריה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

„חנוך נהרג כיהודי, בקידוש שמסר את נפשו למען השם, כשהוא משרת את העם האהוב", כך הספיד אתמול הרב הראשי של קריית שמונה הרב צפניה דרורי על קברו הטרי של טוראי חנוך דנמן שנרצח וגופתו נתגלתה לפני שבוע ימים בשדות המתנה של קיבוץ סריד.

דנמן נטמן בבית העלמין הצבאי בנהריה בטקס צבאי מלא. להלוויה הגיעו בני משפחתו של החייל, מפקדיו מגדוד הנדסה קרבי, חבריו לנשק, אנשי ציבור ורבים מבני קהילת יוצאי הולנד בארץ. בהספד שנישא בשפה ההולנדית ושחובר על־ידי אביו, של דנמן ציין הרב ברודמן, כי אין נחמה על מותו האכזרי. הוא הדגיש, כי „אין מוות לחינם ואין רוצח שלא יבוא על ענשו".

מפקדו של דנמן, סגן אלוף גיורא, אמר כי לחנוך היתה מוטיבציה גבוהה לשרת והיה מיועד לתפקידי פיקוד. לדבריו, הנרצח היה בעל אופי חזק, דבר שסייע לו לעבור את קשיי הצבא למרות גילו המבוגר יחסית.

להלוויה, שנערכה תחת מטר של גשם, הגיעו מהולנד ששה מתוך שבעת אחיו ואחיותיו של חנוך. רק האחות רוז, שהיתה בארץ בשבוע שעבר, נעדרה מהלוויה. האב הנק לא הצליח לעצור בעד דמעותיו, כאשר נטמן הארון ועליו הונחה טליתו של חנוך.

חקירת נסיבות הרצחו של דנמן נמשכת, אך עד כה לא היתה כל פריצת דרך בחקירה. מפכ"ל המשטרה רב־ניצב דוד קראוס אמר אתמול, כי למשטרה הגיע חומר רב מאוד ונראה שפענוח המקרה ייקח זמן.

ראשי חבה"ע יפעלו להסרת החסינות מח"כ יעקב שמאי

בעקבות האשמותיו שמנכ"ל „כור" הורה לסייע לחברה הנמצאת בבעלות בנו של חברו פרומר

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו ומנכ"ל קונצרן „כור" ישעיהו גביש, מתכוונים לפעול להסרת חסינותו הפרלמנטרית של ח"כ יעקב שמאי, ראש סיעת הליכוד בהסתדרות, בשל טענותיו על „אי־סדרים בתשלום פיצויים לבכירים בחברת העובדים ומתן טובות הנאה בכור".

ח"כ עוזי ברעם (מערך) מבקש שועדת הכנסת תדון בהתבטאויותיו של ראש סיעת הליכוד בהסתדרות, שכן „כבר הוכח בעבר שלפחות חלק מגילוייו הם חסרי יסוד".

ח"כ שמאי טען אתמול במסיבת עיתונאים כי מנהלים בכירים בחברת העובדים קיבלו דמי פרישה בסך מאות אלפי דולר. עוד אמר כי מנכ"ל „כור" הורה ל„כור סחר" לקבל עליה התחייבויות כספיות של חברה פרטית שהוקמה על ידי בנו של חבר הקרוב, לאחר שאותה חברה נקלעה לקשיים וצברה הפסדים גדולים.

המדובר בחברת „הורנט", שהוקמה בראשית 83' בידי יחיאל פרומר, [illegible] גורמת הפסדים ל„כור". הוא דורש להשעות את גביש מתפקידו ולחקור את הפרשה.

בתגובה על דבריו של ח"כ שמאי אמר אתמול מזכיר חברת העובדים כי „ראש סיעת הליכוד בהסתדרות ממשיך את מסע השקרים שלו נגד חברת העובדים ומפעליה כחלק ממערכה פוליטית של הליכוד נגד ההסתדרות".

ואילו מנכ"ל „כור" הצהיר אמש: „אין לי חבר בשם פרומר ואינני יודע מיהו".

גביש אישר ש„כור" נכנסה לשותפות עם חברת „הורנט" (חלקה בחברה מגיע לשליש) אך הטעים שהדבר לא נעשה משיקול אישי, אלא ממניעים עסקיים. בכל מקרה, הוסיף מנכ"ל „כור", הנושא ייבדק על ידי מבקר ההסתדרות.

קק"ל השתלטה על 2 בתים בכפר השילוח שבמזרח י־ם

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר"

חברת שמירה, שנשכרה על־ידי הקרן הקיימת לישראל, השתלטה על שני בתים בכפר השילוח (סילואן) במזרח ירושלים השייכים לחברת פיקיא, שרכשה אותם לפני 65 שנים. משפחת אבו־שקרה שהתגוררה בבתים אלה מוחה, כי הקק"ל ניצלה את ההזדמנות שאחד הבתים היה ריק ופרצה להתוב בבוזה תוך השתלטות רכוש.

המדובר באזור מזרחי של גבעת עיר־דוד מעל ערוץ הקדרון סמוך לבריכת השילוח. אף שהקניה נרשמה בטאבו, לא מימשה פיקיא את זכויותיה בשטח, ובמשך עשרות שנים נבנו שם בתים ובהם מתגוררים תושבים ערבים. שניים מהבתים שייכים למשפחת ראשד אבו־שקרה, שקנה את השטח מאחד ממוחתרי כפר השילוח ב־1963.

לדברי בנו מוצטפא, השכירה המשפחה את אחד הבתים והוא עצמו התגורר בבית השני, עד שהחליט לפני זמן מה לצאת לעבוד ברבת־עמון. בזמן העדרו מכאן, הגיע דייר המשנה שלו להסדר עם הקק"ל ופינה את אחד הבתים. אנשי הקק"ל אומרים, שכיוון שמצאו את הבית השני ריק, החליטו לתפוס גם אותו.

השמועה, כי ביתו נתפס הגיעה למוצטפא ברבת־עמון והוא חזר לכאן ומצא, שפרצו לביתו, פינו את מעט הרהיטים שהיה בו והציבו במקום שומרים חמושים. לדבריו, מעולם לא קיבל אזהרה או תביעה מהקק"ל. בעניין זה הוא פנה לעורך־דין להגשת תביעה.

מטעם הקק"ל נמסר, כי האזור בעיר־דוד הוא בעל חשיבות לאומית ממדרגה ראשונה והם מתכוננים לממש את זכותם גם על הבתים האחרים, שבהם מתגוררים תושבים.

דבר
DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל - „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס דבר בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, ת"ד 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־642111, ת"ד 33106

קבלת מודעות 24 שעות ב„דבר"
מודעות משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל„הלוח הכללי"
„דבר"
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב„דבר" דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל' 239952, 248518

נמשכים עיצומי רופאי קופ"ח וגם המעבדות

מאת רנטה הרניש, סופרת „דבר"

רופאי בתי־החולים של קופת־חולים הכללית ממשיכים בעיצומיהם, והיום יעבדו במתכונת שבת בבתי־החולים „בלינסון" ו„גהה" אף כי הנהלת קופת־חולים התנתה אתמול את המשך המשא־ומתן בהפסקת העיצומים.

בעיצומים ממשיכים גם עובדי המעבדות במרכז הרפואי „שיבא", ובמעבדת נגיפים של משרד הבריאות ובמעבדות לבריאות הציבור בפתח־תקווה וברמת־גן, זה היום השני ברציפות.

ב„שיבא" הכשילו אתמול עובדי המעבדות את כל הניתוחים המתוכננים מראש, ובוצעו רק כמה ניתוחים דחופים. שביתת עובדי המעבדות מכוונת נגד משרד הבריאות, שלטענתם אינו מקיים את ההבטחות שנתן לעובדים בעניין שכרם.

יו"ר הנהלת קופת־חולים פרופ' חיים דורון אמר אתמול ל„דבר", כי „העיצומים בבתי־החולים נהפכו לנורמה פסולה, שעל כולם להשתחרר ממנה. לא יתכן שבוויכוח על עבודה נוספת, ולמרות חילוקי דעות על נקודות שוליות, ייהפכו חולים זקוקים לניתוח לבני ערובה". פרופ' דורון אמר: „אם ייפסקו העיצומים תיפתח הדרך להבנה הדדית ולהידברות".

נמרודי רכש האחזקות

(המשך מעמ' 1)

השליטה על „הכשרת הישוב" נמצאת בידי הסוכנות היהודית, שהסכימה עקרונית למכור אותה ומינתה ועדה לניהול המו"מ על מכירת השליטה. מעריכים, כי תמורת השליטה תדרוש הסוכנות סכום של שבעה עד תשעה מיליון דולאר.

נמרודי עוסק בסחר נשק ועד עתה לא עסק, ככל הידוע, בעסקי נדל"ן ומלונאות, שהם עיסוקיה העיקריים של הכשרת הישוב.

בנק לאומי מכר לפני כמה חודשים חבילת מניות של „הכשרת הישוב" לקרנות הנאמנות ולקופות הגמל שלו. העסקה זכתה לביקורת, לאחר שמניות „הכשרת הישוב" ירדו לאחר המכירה לקרנות הקשורות לבנק לאומי באחוזים ניכרים.

מטוסים ו־200 שוטרים

(המשך מעמ' 1)

בין השעות 13.00–20.00. הוראות סופיות יינתנו בין 23–24 ליוני בין השעות 09.00–11.00.

שטראוס התלונן במשטרה, ובעקבות כך הוקם צוות הפיקוד־עליון ומתחתיו צוות חקירה מיוחד בראשותו של סגן ניצב אמנון שאלתיאל מהחטיבה הארצית לחקירות פשעים. שיחת טלפון שהגיעה למיכאל שטראוס הורתה לו להגיע עם מטוס קל למשולש־נתיתה לא הרחק ממכבורת. במשטרה הועלה רעיון להצמיד אל המטוס מסוק ובו אנשי הימ"ם שינחתו בסמוך למקום, אולם רעיון זה התבטל לאחר שהוברר כי הדבר עלול לחבל במבצע־הלכידה.

המטוס טס לאיזור שנקבע ונמצא בו מכתב ובו הוראות חדשות. במכתב איים החשוד, כי הוא מתכוון להכניס גופים זרים למוצרי „שטראוס". המשטרה גילתה חמישה מוצרי חלב עם חרקים באיזור רמת־גן־גבעתיים.

לפני כחודש וחצי החשוד הורה לבצע טיסה נוספת באיזור מסוים של הארץ ושבמהלכה יהיה על מיכאל שטראוס להשליך את היהלומים לאזור שיבחין בנצנוץ של אור. אולם החשוד הבחין במטוס בלתי מתוכנן, שעבר ליד המטוס המשטרתי המוסווה, ובעקבותיהם החלה תכתובת מחודשת בין החשוד למיכאל שטראוס. „הקדמת בשלוש דקות ולא היית לבד", כתב החשוד לשטראוס.

כעבור זמן־מה שיגר החשוד מכתב נוסף למיכאל שטראוס בזו הלשון: „הספקה בתל־אביב ב־1 באוקטובר. טלפון לקיוסק 'בוסתן' בכיכר דיזנגוף בשעה שבע בערב. תניח את היהלומים בשקית ניילון בתוך קופסת סיגריות 'דינסטון' יבוא שליח שיתן הכישה שקלים ויקח את הקופסה". מיכאל שטראוס הגיע למקום, אך זה החליף לקפה אחר בכיכר, 'קפה־פנדה'. הוא התיישב המתין.

באותה עת כוסה איזור כיכר דיזנגוף בכ־200 שוטרים ובהם בלשי היחידה המרכזית. בשעה היעודה התפרץ לתוך בית הקפה אדם, חטף את קופסת הסיגריות ונפל לידיהם של בלשי המשטרה שכיתרו את הכיכר. הסתבר, כי הוא הגיע תוך תיל בדרך הנסיגה שלו, ואחר השוטרים בעד ההיתקלו בתוך המבצע.

בדיון בבית המשפט הודיע הסנגור של החשוד, כי הוא נקלע לקשיים כספיים כאחר הוא מטופל בשלושה ילדים והוא משלם מזונות. החשוד שיחזר אתמול בשעה 05.00 לפנות בוקר את המעשה כולו בכיכר דיזנגוף.

„סקנדיה": הוא פרש

דובר חברת „סקנדיה" מסר אמש, כי יהויכין שמעוני, שנעצר בפרשת שטראוס, היה שותף בחברה עד שנת 1982, ומאז פרש, וכיום אין לו קשר להנהלת החברה, שרכשה את החברה מבעליה הקודמים.

הנשיא הרצוג יבקר בדנמרק

(עתי"מ). – נשיא המדינה חיים הרצוג, ורעייתו, יבקרו ב־3־5.11.87, ביקור ממלכתי בדנמארק, לפי הזמנתם של הוד מלכותם המלכה מרגרט השניה והנסיך הנרי.

הביקור הוא במסגרת אירועי שנת ה־40 למדינת ישראל ובמהלכו ייערך טקס מיוחד בעיירה גילילי, ממנה יצאה שיירת ספינות באוקטובר 1943, במסגרת מבצע הצלת יהודי דנמארק.

שולץ הזמין אבן לפגישה

מאת מרים מוקם

ניו־יורק (מיוחד ל„דבר"). – יו"ר ועדת החוץ והבטחון ח"כ אבא אבן הוזמן להיפגש עם מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ ביום ד' הקרוב. כך מסר ח"כ אבן ל„דבר".

ח"כ אבן הוזמן להיפגש עם ג'ורג' שולץ בטרם צאתו של שולץ לביקורו במזה"ת ובישראל. בפגישה זו ישתתף גם שגריר ישראל בארה"ב משה ארד.

צה"ל יתבע הוצאות מעין־גדי

מאת כלי ליגנר, הסופרת הצבאית של „דבר"

צה"ל ידרוש מקיבוץ עין־גדי, תשלום עבור ההוצאות שנגרמו לחיל האוויר בגין החיפושים אחרי שני הנערים מהקיבוץ שאבדו במימי ים המלח שלשום בלילה.

חקירה

(המשך מעמ' 1)

בטלפון גם שוחחו איתו שר הבטחון יצחק רבין ומפקד חיל האוויר האלוף אביהו בן־נון.

עברי ביקש לצאת מיד לבית־זית, שם שהו אותה שעה אשתו ובנו הצעיר. מזכיר המדינה האמריקאי ושר ההגנה הביעו תנחומיהם והציעו להעמיד לרשותו של דוד עברי מטוס מיוחד שיביאם ארצה. ההצעה הושבה ריקם בתודה, וכעבור זמן קצר כבר עשו את דרכם לישראל ואמש אחרי חצות הגיעו בטיסת „אל־על" ארצה.

דבר תאונת המטוס נודע לשר הבטחון יצחק רבין בעת ששב בטיסה מתרגיל ברמות. בסביבות השעה 12.00 בצהריים, הבחינו טייסי המסוק וכן השר ופמלייתו בתכונה על נתיב הטיסה לטייסים דווקה, כי אירעה תאונת התרסקות של מטוס וכי לא נראה הטייס נוטש. באחרונה כבוה נחת השר רבין בתל־אביב, ואז נודעה לו זהות הטייס.

פרשת עמירב לדיון בביה"ד של סניף „חירות" בירושלים

מאת יהודה לוי, סופר „דבר" בירושלים

הנהלת סניף תנועת „חירות" בירושלים החליטה אמש להעביר לדיון בבית הדין המקומי של הסניף את המחלוקת סביב פרשת עמירב.

בהחלטה שקיבלה הנהלת הסניף לאחר דיון סוער נאמר, כי הנהלת הסניף מגנה כל מגע עם גורמים המזוהים עם אש"ף הסותר את עמדות ועקרונות תנועת „חירות" ומגנה כל סטייה ארגונית בתנועה בניגוד לעמדת התנועה ונסיון לשרבב שמם של אחרים ביוזמה זו.

את הדיון פתח מנהל לשכת ראש הממשלה צחי הנגבי, אשר אמר כי „פלוראליזם תנועתי אין משמעותו אנארכיה טוטאלית". „עמירב אמנם ירד מן המרקע, אבל הכתם שדבק בנו כתוצאה מפעילותו לא ירד".

הוא הבהיר, כי עמירב לא דיווח על פגישותיו עם שמיר.

שר התחבורה חיים קורפו אמר, כי עמירב ניסה לשרבב חברים אחרים למעשיו מתוך כוונה זדונית כדי להשיג גיבוי. „זה נסיון נואל להעמיד חברים במצב לא נעים". על כך התפרץ עמירב ואמר לקורפו „אתה משקר".

חברי ההנהלה הסכימו לאפשר לעמירב לשאת הודעה אישית וקצרה. בתחילתה התנצל עמירב על דבריו לשר קורפו, ואחר־כך הוסיף, כי הנגבי היה מודע לדברים שהוא עשה ולפגישות שקיים עם אנשי אש"ף. עמירב אמר כי פעל מכוח עצמו ואמונתו, כמי שפעל תמיד בעבר, וכך יעשה גם בעתיד. הוא הבהיר כי אין לו כוונה להיפגש בעתיד עם תומכי אש"ף אחרים והרגיש כי כל מה שעשה היה לקידום רעיונות תנועת „חירות" כמו רעיון האוטונומיה וארץ־ישראל השלמה.

משרד המשפטים לא יסגיר

(המשך מעמ' 1)

שלא תוכל להיות פנייה לבג"צ לפני מיצוי כל האפשרויות ובינהן פנייה לערכאה זו.

● המתנה של שבועיים עד שייערך הדיון בבית הדין הרבני בירושלים. בדיון זה, כפי שהבהיר אתמול בית הדין הרבני, ייעשה נסיון לחייב את ויליאם נקש לתת לרעייתו גט על־תנאי.

גורמים משפטיים בכירים הזכירו אתמול, כי נשיא בית המשפט העליון, השופט מאיר שמגר כתב בפסק־הדין בפרשת נקש, כי אין בכוחו של צו עיכוב יציאה להגדיל את סמכות ההסגרה שבידי שר המשפטים. משום כך מוסמך למעשה היועץ המשפטי לממשלה להורות למשטרת הגבולות, שתתעלם מן הצו ותתיר את יציאתו של ויליאם נקש מן הארץ לצורך הסגרתו.

מורת רוח מההחלטה

אישים וחברי כנסת מרוב גווני הקשת הפוליטית הביעו אתמול מורת רוח ואכזבה מהחלטת בית הדין הרבני.

סיעת רצ, שעתרה לבג"צ בעניין הסגרת נקש, תובעת מהיועץ המשפטי לממשלה להסגיר ללא דיחוי נוסף את נקש. בפנייתה ליועץ המשפטי טוענת רצ, כי אי־אפשר להמשיך ולהשלים עם התנהגותם של בתי הדין הרבניים, ששמים עצמם מעל החוק ומעל שופטי בית הדין הגבוה לצדק. „מעולם לא נשמעה קריאת תיגר בוטה יותר על שלטון החוק בישראל", אומרת רצ בתגובתה.

ח"כ מיכאל איתן מהליכוד הביע מורת רוח מההחלטה ואמר, כי יש להצטער על פגיעה קשה שפגע בית הדין הרבני בכבודו שלו ובסמכותו הוא. ההחלטה, אמר איתן, היא סטירת לחי לחיילים הנלחמים למען ביצור מעמדם של בית הדין הרבניים.

ח"כ אמנון רובינשטיין משינוי אמר, כי הבעיה היום איננה בעיית נקש, אך אם משלימים עם החלטת בית הדין הרבני פירוש הדבר ביטול דיני ההסגרה, וביטול האמנה הבין־לאומית שישראל חתומה עליה. לדבריו, ישראל היא זו המעוניינת בקיום דיני הסגרה בין־לאומיים, ומכוחם קיבלה ישראל מחבלים שנמסרו.

השר יצחק פרץ מש"ס אמר, כי פסק הדין הרבני אינו פוגע בחוקי המדינה ולא בסמכות בית המשפט העליון אלא להיפך. „בית הדין הרבני אינו גורם לבטל את צו ההסגרה הוא מבקש שהות קצרה כדי לפתור את בעיית עיגונה של רינה נקש".

ח"כ יאיר צבן ממפ"ם אומר, כי החלטת בית הדין הרבני מהווה פגיעה חמורה במעמדו של בית המשפט העליון. לדבריו, אין ספק שההתפתחות האחרונה תגרום ליוזמות חקיקה בכנסת, שמטרתן תהיה לתחום ולהגביל ביותר את סמכות בית הדין הרבני הגדול.

יו"ר האגודה למען העגונות בישראל דניאלה ולנסי הביעה את הרעומתה מעמדת בית הדין הרבני בעניינה של רינה נקש. „אנחנו לא רגילים לראות, שכל כך רצים ומוסרים על הראש על מנת לפתור את בעיית העגונות. יש לנו עגונות המסורבות גם 20־15 שנה, ובתי הדין הרבניים אינם עושים דבר. איך קרה היום, שאיש שאיננו נקי במעשיו זכה להשומת לב, ורינה נקש היא אינה עגונה כלל".

העגינות מעל להסגרה

בנימוקי בית הדין הרבני נאמר כי החשש מעגינותה של אשה עומד מעל צו ההסגרה ויש לפתור ראשית את בעיית העגינות ורק אחר כך להסגיר את נקש.

בית הדין קבע בהחלטתו, כי ינסה לשכנע את ויליאם נקש להעניק גט לאשתו ונאת עד חודש אפריל בשנה הבאה. בית הדין פסק עוד, כי יתכן ותקוצר או תוארך תקופה זו, בהתאם להתפתחויות. הישיבה הראשונה בעניין תתקיים בעוד שבועיים.

בית הדין קבע, כי אין בהחלטתו משום סתירה לפסיקת בג"צ שיש להסגיר את נקש לצרפת, משום שאין הוא מבטל את ההסגרה אלא דוחה אותה בפרק זמן קצר. באשר לטענת המדינה, כי צו עיכוב יציאה מהארץ מכוונים נגד רשויות המדינה ולא כנגד נקש, המעוניין להישאר בארץ, פסק בית הדין כי: „העיכוב הינו לאישה שלא תישאר עגונה ובעקיפין הינו פרס לנקש, אך פרס זה אינו סיבה לבטל את הצו".

נקש הועבר לכלא רמלה

רינה נקש, הביעה אתמול חשש, כי מנסים להסגיר את בעלה בחשאי לצרפת, לאחר שהוא הועבר מכלא תל־מונד לבית המעצר בכלא רמלה. היא סיפרה, כי בעלה הודיע לה בטלפון שהוא הועבר לבית המעצר בכלא רמלה תוך כדי השיחה הטלפונית, אמר ויליאם נקש לאשתו, כי גם עתה מפנים אותו למקום בלתי ידוע.

הלביא חי

(המשך מעמ' 1)

מזכיר האירגון שאול עציון, שתקפו בחריפות את השרים רבין, פרס, שחל, צור ונסים על חלקם בקרקוע ה„לביא". „רבין סילף את הנתונים והטעה הממשלה", אמר עציון. „הוא שונא את התעשיות הבטחוניות בכלל ואת התעשיה האווירית בפרט", הוסיף.

כהן אמר, כי חלק מחברי הממשלה שיקרו, בכך שהבטיחו לתמוך בהמשך הפרוייקט ולא תמכו בו לבסוף. עציון קרא להקים ועדת־חקירה ממלכתית לבירור נסיבות הפסקת הפרוייקט. כן קרא להקים רשימה של עובדי התעשיה לקראת הבחירות לכנסת.

השר שרון אמר, כי ההחלטה להפסיק את הפרוייקט היתה מקרית. „בנושא כל כך גורלי לא יכולה להתקבל החלטה בדרך מקרית", קרא. הוא האשים את השרים שטיפלו בנושא, כי לא הבטיחו מראש את התמורה שתקבל ישראל על הפסקת הפרוייקט, כפי שעשו היפאנים.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו
יצחק אלפרט ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

לחברתנו שושנה יעקב
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף תעשיה אוירית
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
יהודה דור־עם
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
הלוויה היום יום שלישי י"ג בתשרי תשמ"ח (6.10.87)
בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין בחולון.
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום
והחברים הפנסיונרים בחברת החשמל

לאמנון גלסנר
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
„המחנות העולים"
המזכירות הארצית

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברנו היקר
מנחם רולל ז"ל
ממייסדי הקיבוץ
הלוויה תתקיים היום, יום שלישי י"ג בתשרי תשמ"ח 6.10.87
בשעה 16.00
המשפחה
וקיבוץ מסדה

למשפחת רולל
ולכל בית מסדה
כואבים איתכם את פטירתו של
מנחם רולל ז"ל
מאבות ההתיישבות בעמק הירדן וממניחי היסודות לשיתוף אזורי
רשות ניקוז כנרת
המנהלה והנהלת

בית ליסין
יתומים הערב 6.10 ב־20.30
בעל שימושי מאוד מחר ד' 7.10 ב־21.00, מוצ"ש 10.10 ב־20.30
אריק לביא שר לכם ואתכם מחר ד' 7.10 ב־22.00
ההרפתקאה המופלאה – לילדים ה' 8.10 ב־10.30 וב־12.30
הקיץ של אביה – גילה אלמגור ה' 8.10 ב־21.00, ו' 9.10 ב־21.30, מוצ"ש 10.10 ב־21.00 – הצגות ה־100, לא תותר כניסת מאחרים
סטנד–אפ–קומדי – אתה מצחיק אותה על הבימה עם: שמוליק וילוז'ני, רמי ששון דובי ונולי ועוד ה' 8.10 ב־22.00
נסיך צפרדע לילדים – ו' 9.10 ב־11.30
ג'ודי וג'ימי – ג'ימי רבקן שרה גרשווין ו' 9.10 ב־21.30
ערב עם הזמר שם טוב לוי ו' 9.10 ב־23.45
טליה שפירא משחקת עם סיפורים ושירים שבת 10.10 ב־11.00
חיות – לילדים שבת 10.10 ב־11.30
אשר צרפתי ב„סונטת קרויצר" מוצ"ש 10.10 ב־21.00
מונטי פייטון – צהוב הזקן כל ערב ב־23.15 ו' גם ב־14.30
חניון מרווח צמוד לתיאטרון
וייצמן 34 כיכר המדינה תל־אביב
טל הקופה: 216653, 257966
ישראכרט

חן טרמפ לחייל!

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף האספקה והאחסנה – מדור חקר שווקים ומכרזים
ת.ד. 10 חיפה 31000 טל' 04־646475
מכרזים
החברה מזמינה בזה הצעות לייצור/ אספקה / שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
13953	החלפת מעלית בתקים המשא (ישנה בתוקפה) בתחנת־כוח באשדוד
13976	ברזל תעלה
13978	תילי נחושת שזורה
13979	מכסה תיבת החוקים למונה מפוליקרבונט שקוף
13980	מבודדי תליה מיצוב „L"
13981	[illegible]
13982	[illegible]
13983	[illegible] לעד 400 קי"ו
13990	[illegible]
המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 5.11.87	
13911	התקשרות שנתית לאספקת מוצרי פיזול
13991	[illegible]
13992	כבלי פיקוד סיני ע.ע.מ (7x2.5 ממ"ר).
13993	[illegible]
13994	כבלי פיקוד סיני ע.ע.מ (12x2.5 ממ"ר).
13995	[illegible]
13996	תילי נחושת רכה עם מעטה P.V.C
14000	[illegible] עם 2 אוכים
14001	[illegible]
14002	[illegible]
14003	כבל פקד מסוכך pycy
המועד האחרון להגשת ההצעה למכרזים הנ"ל הינו: 12.11.87	

לקבלת מסמכי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעה 09.00־13.00 למדור חקר שווקים ומכרזים בכתובת הנ"ל חיפה, או בכתב למען הרשום לעיל.
להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה החשבון וכן אישור [illegible] – הצעה ללא אישורים כדי הוקי – לא תובא לדיון.
על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצויינים לעיל, שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
[illegible] 7.10.87 עד 18.10.87.

עתב ישראלי בע"מ
דרושים
מפ"טים
מחסנאים טכניים יוצאי חיל האוויר
תנאים מצוינים למתאימים (קביעות, הסעות, ארוחות, ביגוד וכו').
העבודה באיזור המרכז ובאשדוד.
נא לפנות לטל. 08־231165
בין השעות 8.00־16.00.

הלוח הנפוץ ביותר
לחברת בקרדי ג'ינס בע"מ דרושים
★ גזרן עם נסיון
★ מחסנאי עם נסיון
★ עובד אחראי עם רשיון נהיגה
5 ימי עבודה בשבוע
לפנות במקום: מודיעין 10 ר"ג,
בין השעות 17.00־19.00.

עין קוניהו
למפעלנו בניר־צבי (ליד רמלה)
דרושות תופרות
★ נסיון על מכונה תעשייתית – מחש אחת
5 ימי עבודה, תנאים סוציאליים מלאים,
הסעות מהאזור, תנאי שכר טובים, פרמיות.
נא לפנות למנ' כח־אדם: 08־220777.

דרוש מבקר פנימי
הכישורים הדרושים:
★ השכלה אקדמאית בכלכלה או משפט או חשבונאות או מינהל עסקים.
★ ידיעה והבנה בניהול.
★ ידיעה והבנה בניתוח תקציבים, דו"חות כספיים ותכניות עבודה.
★ ידיעה והבנה בניתוח משמעות חוקים והוראות נוהל.
★ כושר ניסוח דו"חות.
★ ידיעה טובה בהנהלת חשבונות ושימוש במחשב.
★ ידיעת שפות עברית ואנגלית על בוריין.
★ רצוי נסיון קודם בביקורת או בניהול.
העבודה כרוכה בנסיעות ברחבי הארץ. מקום המשרד בירושלים.
נא לפנות בכתב יד, בצרוף קורות חיים, לא יאוחר מה־20.10.87 למזכיר חברת הכשרת הישוב בישראל בע"מ, רח' הלל 14, ירושלים 94 581 ולציין על המעטפה „משרת מבקר פנימי".

לאלפא בת
מחשבים ותקשורת
דרושים:
לבאר־שבע וחיפה
אנשי מכירות מקצועיים למחשבים בתחום ה־P.C
03־284884
לתל־אביב עובד אחזקה
[illegible]
03־292261

חברה קבלנית לעבודות צנרת
מתכנה לעבודות:
מומחים לצנרת נחושת (נקיון, קיטור, דלק, מים בכל סדר גודל.
ביצוע מהיר ומדויק
ת.ד. 1771 חולון

נתונים מדאיגים על מצב מטבע־החוץ:

היבוא גדל ב־1.5 מיליארד וחובות החוץ ב־693 מיליון

מאת אמנון אמר, כתבו הכלכלי של „דבר" בירושלים

נתונים חדשים שפורסמו אתמול מצביעים על המשך מגמת ההחמרה במצב מטבע־החוץ של ישראל.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם סך היבוא לישראל ב־8.25 מיליארד דולאר – ב־1.5 מיליארד דולאר יותר מבתקופה המקבילה בשנה שעברה.

מנתונים שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מתברר, כי רמת היבוא שנרשמה בתקופה ינואר־ספטמבר השנה גבוהה מרמת היבוא השנתית שנרשמה בכל אחת מהשנים 1980–1985.

הגידול שנרשם השנה מקיף את כל מרכיבי היבוא. עליות גבוהות במיוחד נרשמו ביבוא מוצרי צריכה – 31 אחוז וביבוא מוצרים בני־קיימא – 36 אחוזים.

נתון מדאיג נוסף הוא הגידול, שנרשם במחצית הראשונה של השנה בחובות החוץ של ישראל. מנתונים שפרסם המפקח על מטבע־החוץ בבנק ישראל עולה, כי בתקופה זו גדלו החובות ב־693 מיליון דולאר ובסוף חודש יוני השנה הסתכמו יתרת החוב ב־25.789 מיליארד דולאר.

עליית החוב נבעה בעיקר מגידול בהלוואות שקיבל הסקטור הפרטי מנותנים בחו"ל, ומהיחלשות הדולאר בהשוואה למטבעות האירופים. עד סוף השנה ייאלץ המשק הישראלי לפרוע חובות במטבע חוץ ביותר מ־1.1 מיליארד דולאר. בשנה הבאה יסתכמו סך החזרי החובות לטווח בינוני וארוך בכ־3.9 מיליארד דולאר.

גם במצב יתרות מטבע־החוץ של ישראל מתחיל להשתנות. מנתונים שפרסם בנק ישראל בסוף השבוע מתברר, כי רמת היתרות ממשיכה לרדת זה החודש השני, לאחר עלייה רצופה שנמשכה תקופה ארוכה.

כף־יד של אשה שחבלה בעצמה אוחתה בניתוח מסובך ב„הדסה"

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

רופאי בית החולים הדסה בעין־כרם בירושלים הצליחו לאחות את כף ידה של אשה, שחתכה אותה בסכין בנסיון לשים קץ לחייה. זאת, בניתוח שארך 11 שעות.

בסוף השבוע שעבר הובהלה האשה, כבת 40 המתגוררת במרכז קליטה בעיר, לחדר המיון של בית החולים הדסה עין־כרם בירושלים. כף ידה השמאלית היתה גדועה לחלוטין. התברר כי האשה, עולה חדשה מהונגריה ניסתה להתאבד על ידי חיתוך כף ידה באזור הפרק, עד אשר ניתקה כף היד לגמרי.

שכנים, שראו את האשה שותתת דם, מיהרו להזעיק אמבולנס של מד"א. אנשי מד"א חבשו את ידה והניחו את כף היד בתוך שקית קרח. האשה הגיעה לחדר המיון במצב של הלם, כתוצאה מאיבוד דם רב. לאחר טיפול ראשוני הוחלט להכניסה מיד לחדר הניתוח, כדי לאחות את כף היד.

אל בית החולים הוזעקו ד"ר אורי זאגר וד"ר אבי וייברג מן המחלקה לכירורגיה פלאסטית, שעמלו במשך 11 שעות עד אשר הצליחו לחבר את כף היד. במהלך הניתוח נזקקה האשה לשבע מנות דם.

קולק לא הוזמן לכינוס בקנדה כי ירושלים אינה מוכרת כבירה

מאת מרים מוקם, סופרת „דבר" בניו־יורק

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, לא הוזמן לכינוס ראשי ערים מרכזיות שיתקיים בקנדה באוקטובר. זאת משום שקנדה אינה מכירה בירושלים כבירת ישראל. כך פורסם אתמול בעיתון „ניו־יורק פוסט".

חוגים רשמיים בקנדה, המארגנים את כינוס ראשי ערי הבירה והערים המרכזיות בעולם, אשר ייערך ב־20–23 באוקטובר באוטווה, הזמינו לכנס 80 ראשי ערים, אך נמנעו מלהזמין את טדי קולק.

במקומו הזמינו המארגנים את ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, אשר דחה את ההזמנה על הסף. ראש עיריית ניו־יורק, אדוארד קוץ' שהוזמן אף הוא הודיע שלא ישתתף בכנס, אם טדי קולק לא יוזמן אף הוא. לדבריו, קולק הוא „ראש העיר של כל ראשי הערים". קוץ' פנה לראש עיריית אוטווה בבקשה לתקן את המעוות. מוסר העיתון. לפי העיתון, אמר לו ראש עיריית אוטווה, זים דוראל, כי הדבר נוגד את מדיניות קנדה. כך השיב קוץ': „צור לך מדיניות חוץ משל עצמך". דוראל הבטיח לקוץ' להודיע לו היום על החלטתו.

האנייה „רומנה" מבאחריין, שיורטה לפני כמה ימים על־ידי ספינות חיל־הים, על המבדוק ב„מספנות ישראל" בחיפה. (צילום: י. פול מלינג)

עיראק הפציצה ארבע מיכליות איראן מאיימת להרחיב תגובתה

מנאמה (סוכנויות הידיעות).– חיל האוויר העיראקי פגע אתמול בגיזרה אחת בארבע מיכליות, ובהן המיכלית הנחשבת לגדולה ביותר בעולם, ובכך הגשים איום שהשמיעה בגדאד בשבוע שעבר להפוך את המפרץ ל„בית קברות למיכליות". באחת המיכליות פרצה דליקה וההתקפות הניעו את טהראן לאיים מיד בפעולות תגמול.

האניות שנפגעו הן „סיוויידג'ייננט" הנחשבת למיכלית הגדולה בעולם במעמס של 564,700 טונות וכן במיכליות „שיינינג־סטאר", ו„וורלד־אדמירל" ו„בראזיל־סטאר". עיראק מסרה גם כי מטוסיה תקפו שני מיתקני נפט אחרים ובסיס של המשמר המהפכני האיראני. בתגובה אמר דובר איראני כי טהראן „תרחיב את פעולות התגמול שלה ותגרום לכך שבגדאד תצטער על מעשיה המרושעים". הדובר האיראני מסר גם כי אחד המטוסים העיראקים התוקפים הופל והתרסק במימי המפרץ.

עוד נמסר מבגדאד כי מטוסי חיל האוויר העיראקי תקפו שדה נפט בתוך איראן ומיתקני נפט באי פארס אתמול ואילו הצבא האיראני המשיך בהתקפותיו על העיר בצרה בחזית הדרומית. „המטרות עלו באש והמטוסים חזרו בשלום", נאמר בהודעה העיראקית. דובר צבאי עיראקי אמר גם כי לפחות 31 בני אדם נהרגו ו־51 נפצעו בהפגזות האיראניות ביומיים האחרונים.

14 מיליון אזרחי מצרים נקראו לבחור במובארק לכהונה שנייה

קאהיר (רויטר). – 22,531 קלפיות ברחבי מצרים פתחו אתמול בשעה 8.00 בבוקר את שעריהן כדי לאפשר לעם המצרי להצביע בעד כהונה נוספת של הנשיא חוסני מובארק. ההצבעה הסתיימה אתמול אחר־הצהריים, ותוצאותיה ייוודעו היום בשעות הבוקר המאוחרות.

14 מיליון אזרחים מצרים נקראו אתמול להופיע בקלפיות, כדי לבחור בנשיא מובארק לתקופת כהונה שנייה בת שש שנים. הנשיא מובארק עצמו פנה שלשום לאזרחי מצרים בקריאה לבוא לקלפיות ולהצביע „כדי לבצר את הדמוקרטיה".

אין כל ספק באשר לתוצאות ההצבעה, מאחר שהנשיא מובארק הוא המועמד היחיד, לפי ההחלטה שהתקבלה ב־6 ביולי על־ידי בית הנבחרים המצרי ברוב של 420 קולות מבין 458.

עם זאת יצויין, כי ברחבי מצרים התנהלו אסיפות בחירות שלהן במסע תעמולה נרחב על לוחות המודעות. במקביל, פרסמו עתוני מצרים מודעות ענק על פני עמודים שלמים הקוראות להצביע בעד מובארק.

משקיפים סבורים כי שיעור ההצבעה לא יהיה גדול ביותר, בעיקר מפני שאין כל ספק באשר לתוצאות.

40 עדים במשפט של הישראלים שהבריחו מטען חשיש לבריטניה

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – במשפטם של שלושת הישראלים העצורים בבריטניה על הברחת חשיש, יישמעו עדויותיהם של 40 עדים, והוא יימשך שש־שמונה שבועות. זאת הודיע השופט בבית־המשפט הפלילי „אולד ביילי" בלונדון, אחרי שאחד הנאשמים חזר בו מהודאתו באשמה.

השלושה, יצחק פירמן, אשר סיון, ומשה אהרן שטרוזים, נתפסו בחודש מאי 1986, כאשר הבריחו 1200 ק"ג חשיש מלבנון לבריטניה באניית משא, בתוך רהיטים למכירה. שלטונות המכס עקבו אחרי הספינה ותפסו כאשר החלו להעמיס את הרהיטים על משאית השייכת לחברת משאיות של פירמן ואחיו הגר באוסטרליה.

כחודש אחרי מעצרם, בכלא נוריץ' במזרח בריטניה, הזעיק הסקוטלנד־יארד בעקבות הודעה של ה„אף־בי־איי" כי מנסים לחלץ אותם בעזרת הליקופטר. חבר של העצורים ניסה לשכור טייס הליקופטר למשימה, אך הטייס פנה למשטרה.

המשטרה מאשימה אותם בהברחת חשיש נוספת בשנת 1984. אז הם לא נתפסו. הכמות שנתפסה ב־1986 היתה כמות החשיש הגדולה ביותר שהוברחה לבריטניה באותה שנה. משפטם של השלושה נפתח אתמול והם היו אמורים להודות באשמה. ברגע האחרון התחרט פירמן, ועל כן נדחה המשפט, והוא יתקיים בעוד חודשים אחדים.

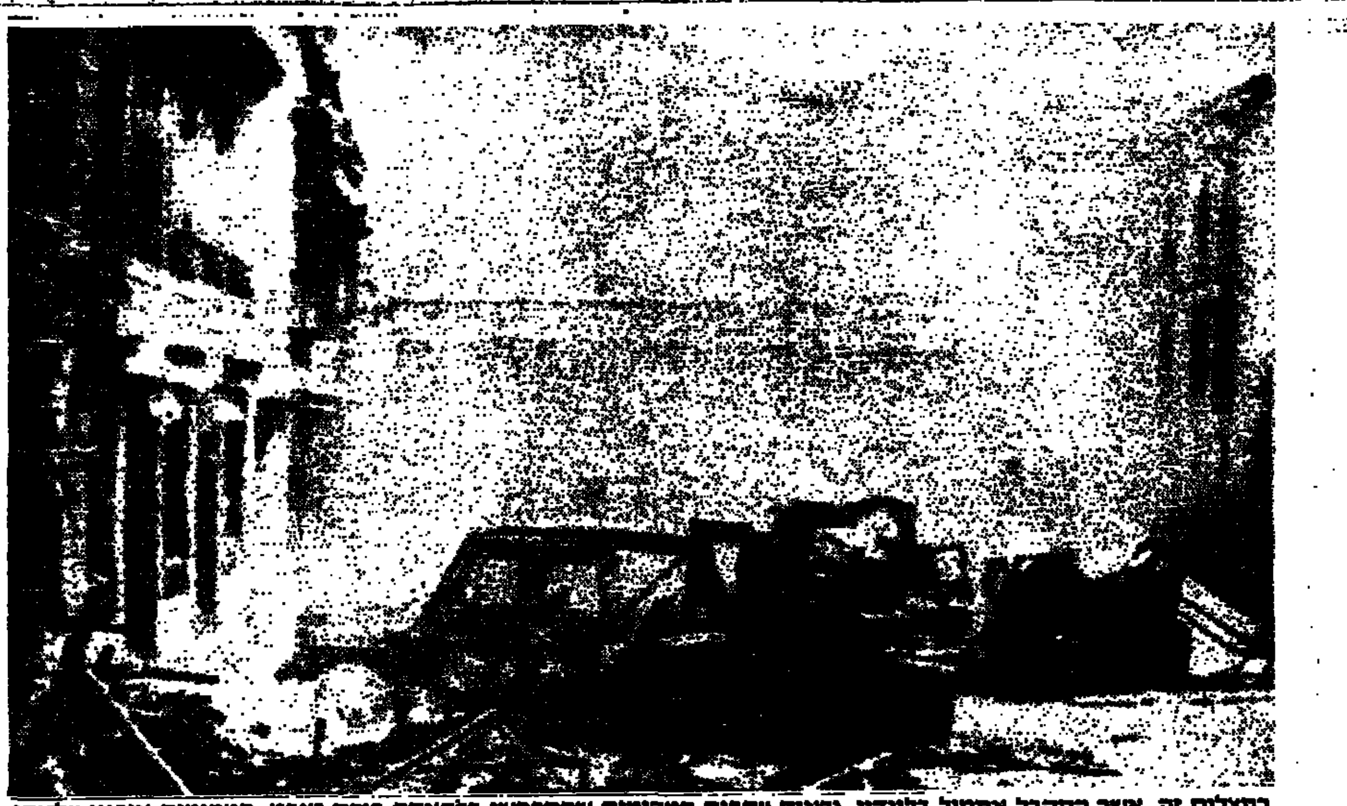

בתצלום זה, אשר התקבל אתמול בלונדון, נראים עקבות המהומות שהתרחשו בלהאסה בירת טיבט. המהומות אורגנו על־ידי קבוצת נזירים בודהיסטים בקריאה לאו"ם לתמוך בדרישתה של טיבט לעצמאות משלטונה של סין. (צילום: א.פ.)

אולטימטום סיני לבדלנים בטיבט: כניעה עד 15 באוקטובר – ולא...

להאסה (רויטר). – שלטונות סין הגישו אתמול אולטימטום ל„יסודות הבדלניים" בטיבט והודיעו, כי ניתנה להם ארכה עד ה־15 באוקטובר להיכנע, ואם לא יעשו כן הם צפויים לעונש כבד. אזהרה זו פורסמה על־ידי היומון הסיני הרשמי המופיע בטיבט וכן שודרה ברדיו, בנוסף להשמעתה ברמקולים.

אתמול הגיעו ללהאסה בירת טיבט מאות חיילים ושוטרים צבאיים, וכוחות הבטחון סיירו בעיר בעקבות המהומות העקובות מדם שהתרחשו בה ביום ה' שעבר ושבהן נהרגו 19 בני אדם.

כתבים זרים הבחינו בעשר משאיות שבכל אחת מהן כ־20–40 שוטרים חמושים בתת־מקלעים, עוברות במרכז להאסה, שם התרחשו המהומות ב־1 באוקטובר. יצויין, כי ביום ד' יחול יום השנה ה־37 לכניסת סין לטיבט.

בפקין פורסם אתמול מאמר ראשי בעתון „צ'יינה דיילי" ובו נאמר, כי הדלאי־לאמה אחראי למעשי האלימות בטיבט. בניו־דלהי הכחיש משרדו של הדלאי־לאמה את ההאשמות. עם זאת מודה ההודעה, כי יש לצפות לפעולות מחאה נוספות בטיבט ומחוץ לגבולותיה.

בינתיים נודע, כי ראשי המנזרים העיקריים בטיבט פנו במסמך לאו"ם ובו הם דורשים את נסיגת סין ממדינתם. „אנו, הטיבטים תבענו מהסינים השולטים בארצנו לעזוב אותה. הסינים שללו מאתנו את זכויותינו במשך 30 שנה שעה שאנו מוסיפים להכיר בדלאי־לאמה כמנהיגנו", נאמר בהודעה.

עוד נודע, כי אורחים זרים בטיבט אינם רשאים להתאסף בקבוצות ואסור להם לצלם את המתרחש. כן נדרשו הזרים בטיבט לא לנהל תעמולה שלילית, „שאינה עולה בקנה אחד עם האמת".

חולת כליות כרונית הצליחה ללדת הודות לטיפול צמוד בביה"ח השרון

באירופה ילדו רק 20 מתוך 51,000 חולות במשך 16 שנה

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

רבקה לוי, חולת כליות כרונית בת 36, הנזקקת בקביעות לדיאליזה, ילדה בערב יום הכיפורים תינוקת בריאה במשקל 2.8 ק"ג בניתוח קיסרי שנערך בתום 35 שבועות הריון. בעת הריונה היא היתה בטיפול היחידה להריון בסיכון גבוה בבית־חולים „השרון" בפתח־תקווה.

לידה אצל חולת כליות כרונית היא נדירה ביותר ונחשבת להצלחה רפואית חשובה. לפי הנתונים הסטאטיסטיים באירופה מתברר, כי החל משנת 1971 הצליחו רק 20 חולות כליות כרוניות מתוך 51,000 חולות להשלים בהצלחה את הריונן וללדת.

בפגישה עם עתונאים אתמול מסר ד"ר דן פלג, האחראי על היחידה להריון בסיכון גבוה, כי זו הלידה השניה של חולת כליות כרונית שהיתה השנה במסגרת היחידה.

מחלת הכליות של רבקה לוי התגלתה לאחר שילדה את בתה הבכורה. בעשר השנים האחרונות היא נמצאת בטיפולי דיאליזה ואף עברה השתלת כליה, אך הכליה המושתלת לא נקלטה. על אף מחלתה הקשה, היא רצתה ילד שני. היא נכנסה שלוש פעמים להריון והפילה. לפני שבוע, לאחר שילדה את בתה השנייה, היא אמרה לרופאיה: „עכשיו אנחנו משפחה שלמה".

ד"ר פלג מסר, כי מצבה של היולדת טוב. בשל מחלתה הכרונית, היא נוהגת לקבל טיפולי דיאליזה שלוש פעמים בשבוע. בתקופת הריונה היא נזקקה לטיפולי דיאליזה שש פעמים בשבוע.

קראוס מודה: הטיפול בהתפרעות בחיפה היה לקוי – ותהיה בדיקה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

מפקד המחוז הצפוני של המשטרה ניצב לוי שאול מינה קצין בודק בדרגת רב־פקד כדי שיחקור את תפקוד משטרת מרחב חיפה בפרשת הכאת הצעירים הערבים, העלבת הבנות היהודיות ותגובת המשטרה לקריאת העזרה של מנהל אכסניית הנוער בכפר סמיר.

מפכ"ל המשטרה ניצב רוד קראוס גילה, כי הוא אירגנו במרחב חיפה בכל הקשור לטיפול במקרים שהתעוררו במהלך יום הכיפורים. המפכ"ל הודה, כי בפרשה היה טיפול לקוי ומשתהה.

ניצב לוי שאול אמר באותו מעמד, כי שיקול הדעת של המפקד האחראי שלא לבצע מעצרים מיידים היה מוטעה וזאת לאור חומרת העבירה בצד הערבי וכצד היהודי כאחד. לדבריו המפקד האחראי לא רצה לבצע מעצרים ולהיכנס לבתים במהלך יום הכיפורים – דבר שבעיניו נראה כשיקול מוטעה.

מפכ"ל המשטרה הוסיף בעניין זה כי למשטרה יש מדיניות ברורה לחקור חשודים גם ביום הכיפור, ועובדה שבנתניה עבדה המשטרה על פיענוח מעשה רצח ביום הכיפורים.

בית משפט השלום בחיפה שחרר אתמול בערבות את כל העצורים החשודים בהשתתפות בקטטה ההמונית, שאירעה ביום הכיפורים בכפר סמיר. ארבעה חשודים יהודים – ביניהם שני חיילים ושני קטינים מטירת הכרמל – שנעצרו בגין הכאת ערבים שוחררו בערבות של 500 ש"ח כל אחד.

שלושה מהצעירים הערבים מהכפר סחנין, שלגביהם טענה המשטרה כי ביום הכיפורים הציקו לעוברים ושבים בצומת פרויד בחיפה בכביש המוליך לטירת הכרמל, שוחררו בערבות של 1000 שקלים כל אחד, ואילו צעיר נוסף מסחנין, החשוד כי נטל חלק בקטטה בצורה פעילה יותר, נעצר לשבעה ימים.

לדברי נציג המשטרה כל ארבעת החשודים הציעו הצעות מגונות לילדות קטנות ומשלא נענו החלו לזרוק לעברן בקבוקים ריקים. בקבוקים אלה פגעו בילדה בת 12 ובילד בן 6.

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

בבעלת מניות הסדר
אני נהנית
משרותי מידע
ויעוץ טלפוני.
השרות ניתן היום
בטלפון 03-673383
בין השעות 16.00-18.00

בנק הפועלים בע"מ

חריש: חשד לעבירה פלילית ב„פוליטיקה"

במאמר הקורא לסרב לשרת בשטחים

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, אומר כי קיים חשד לעבירה פלילית במאמר שהופיע בעתון „פוליטיקה", אשר קרא לחיילים לסרב לשרת ביהודה ובשומרון.

עמדת היועץ המשפטי לממשלה נמסרה לח"כ גאולה כהן, שהתלוננה כי במאמר בגליון „פוליטיקה" מחודש יוני קרא ד"ר עדי אופיר לסרב לשרת ביהודה ובשומרון.

אתמול הגישה ח"כ כהן תלונה למשטרת ירושלים נגד כותב המאמר, נגד עורך העיתון, גדעון סאמט, ונגד המו"ל – תנועת ר"צ, על חשד של עבירה להסתה והמרדה.

בתלונתה טוענת ח"כ כהן כי עקב גילויים של סירוב לשרת ביהודה ובשומרון ומכיון שקבוצות נוספות עלולות ללכת בעקבות השמיניסטים, המסרבים לשרת ביו"ש – חובה על הממשלה לפעול בתקיפות נגד המסיתים.

בתגובה, אמר ח"כ יוסי שריד מר"צ כי מגוחך ומופרך לומר שנעברה עבירה בפרסום מאמרו של עדי אופיר. שריד, חבר מערכת „פוליטיקה" שעד לא מזמן שימש גם כעורך העתון, הסביר כי תנועת ר"צ שוללת את סרבנות השירות בשטחים הכבושים וקוראת לצעירים המתגייסים לצה"ל, לשרת בכל מקום, תוך שמירה על נורמות מוסר קפדניות.

שריד הדגיש כי „פוליטיקה" הוא עתון בלתי תלוי שאיננו בטאון ר"צ וכי המערכת עומדת על זכותה המלאה לאפשר לכותבים להביע דעותיהם, ללא כל צנזורה פוליטית, גם אם אינן עולות בקנה אחד עם עמדת התנועה.

דממת שידור לשעתיים בשל אסיפת העובדים

מאת יורם לוי סופר „דבר" בירושלים

שידורי הרדיו והעבודה בטלוויזיה ייפסקו הבוקר לשעתיים. אגודת העתונאים תכנס את עובדי רשות השידור לאסיפת עובדים בשעה 10.00 בבוקר בבית אגרון בירושלים.

האסיפה היא המשך לסכסוך העבודה בין הרשות לעובדיה, הרוצים להיצמד לדירוג העיתונאי וטוענים. כי נאמר להם להמתין עד אחר חתימת הסכמי השכר בסקטור הציבורי. יצויין, כי הם עובדים ללא הסכם עבודה ממארס 1987.

דוד אדמון הותקף ע"י אחד מאוהדי התזמורת

(עו). – דוד אדמון, המשנה ליו"ר רשות השידור, הותקף אמש בהיכל התרבות בת"א בעת קונצרט של התזמורת הפילהרמונית הישראלית ע"י אוהד של התזמורת. דוד אדמון נאלץ לעזוב את הקונצרט עם רעייתו ולשוב בזעם הביתה.

בני הזוג אדמון הגיעו לקונצרט פתיחת העונה ה־51 שהתקיים בהיכל התרבות. זהו קונצרט ראשון של התזמורת לאחר שובה ממסע הופעות באירופה.

על נסיבות תקיפתו של דוד אדמון סיפרה אשתו: „בהפסקה נכנס בעלי דוד לחדר השירותים וראיתי שהוא בושש לחזור. כאשר החלו אחרוני האנשים להיכנס להמשך הקונצרט יצא דוד כולו נסער, רטוב עד לשד עצמותיו. למרות שניסה לשלוט ברגשותיו סיפר, כי ניגש אליו צעיר כבן 35, כאשר היה בשירותים, ושאל אותו: „האם אתה דוד אדמון מרשות השידור?". כאשר השיב בחיוב, התפרץ לעברו: „תתבייש לכם על מה שהרשיתם להקרין בטלוויזיה על התזמורת הפילהרמונית הישראלית". תוך כדי התפרצותו פתח ברז מים והחל מתיז עליו בזרם חזק עד שהרטיב את כולו ונמלט ממקומו". דוד אדמון נדהם. וכשהוא נוטף מים החליט לעזוב את הקונצרט עם רעייתו.

„נחרדנו מהמעשה", אמרה גב' אדמון. „זו אלימות לשמה".

צעיר משועפת תכנן לנקום בשוטר מג"ב באמצעות „מי אש"

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

צעיר ממחנה הפליטים שועפת מצפון לירושלים נעצר בחשד שזמם לפגוע בשוטר משמר הגבול בעזרת מי־אש בנקמה על מות אחותו.

ראשית הפרשה לפני שלושה שבועות. שוטרי משמר הגבול עצרו צעירה באזור שער שכם בחשד שהשתוללה. הם ביקשו ממנה להתלוות אליהם לתחנת המשטרה. תוך כדי נסיעה קפצה הצעירה מן הג'יפ בנסיון להימלט, נפצעה אנושות בראשה ולמחרת נפטרה בבית החולים.

בסוף השבוע נעצר אחיה סבאח אלהבר בן 22, שחשוד כי תכנן לנקום באנשי מג"ב שגרמו למות אחותו. לטענת המשטרה אסף החשוד פרטים על סידרי העבודה של מג"ב, התעניין במועדי החלפת המשמרות והכין בקבוק מי־אש במטרה להשליכו על איש משטרה.

בית המשפט ציווה להאריך את מעצרו בחמישה ימים, וצפויים מעצרים נוספים.

רעש אדמה שלישי החריד לוס־אנג'לס

לוס אנג'לס (ע"צ). – רעידת אדמה נוספת בעוצמה של 3.4 מעלות בסולם ריכטר זיעזעה שלשום בלילה את לוס אנג'לס – על כך הודיע המכון לטכנולוגיה של קליפורניה. הזעזוע גרם לבהלה בקרב תושבי העיר אך לא גרם לנפגעים נוספים.

זהו הזעזוע ה־22 בעוצמה העולה על 3 מעלות בסולם ריכטר שנרשם מאז רעידת האדמה הראשונה שפקדה את העיר ביום חמישי, בה מצאו את מותם ששה אנשים ונגרם נזק בסכום של 75 מיליון דולאר. בזעזוע שפקד את לוס אנג'לס ביום א' בבוקר שהיה בעוצמה של למעלה מ־5 מעלות בסולם ריכטר נהרג אדם אחד ונפצעו למעלה מ־200 אנשים נוספים.

בלילה שבין יום א' ליום ב', כאשר חשו התושבים בזעזוע החדש הם יצאו בבהלה מבתיהם לרחובות ולמגרשי החניה. „כמה מבין התושבים שרויים במצב של הלם", אמר מפקד ארגון הצלב האדום בלוס אנג'לס.

ועידת השמרנים בצל החשש מהטרור האירי

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר").– סכום של מיליון ליש"ט הוקצב לאמצעי הבטחון בועידת המפלגה השמרנית, הנפתחת היום בבלקפול. מלון „אימפריאל", שבו יתגוררו ראש הממשלה מארגרט תאצ'ר וחברי ממשלתה סגור ומסוגר מיום ו' ומוקף בשתי טבעות שוטרים. במשך ששת החודשים האחרונים נבדקו בקפדנות כל האורחים במלון. כל האיזור נסרק בעזרת כלבי גישוש וציוד אלקטרוני חדיש ביותר. המשטרה סורקת את כל החוף בחיפוש אחר חומרי חבלה.

עיר הקיט בלקפול נהפכה למבצר: מסוקים ומטוסי סיור חגים בשמיה, אנשי־צפרדע, צוללות ושולת מוקשים מגינים על החופה, אנשי היחידות המיוחדות בבגדים אזרחיים מסיירים בעיר, וכל חופשות השוטרים בוטלו.

לדעת הסקוטלנד־יארד, המזימה שהתגלתה בחודש שעבר לרצוח את ג'ורג' קינג, השר לענייני צפון אירלנד, היתה הסימן הראשון לתוכנית של ה„י.ר.א.", תנועת המחתרת האירית, לפגוע בראש הממשלה ובשרים.

בועידה עצמה מצפים לאופוזיציה למדיניותה של תאצ'ר מצד יושבי הספסלים האחוריים בפרלמנט. הם מתנגדים למס הגולגולת החדש שעומדת הממשלה להטיל.

مكذا من الاجل

מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ●

שחיקת השערים והוסר העניין במניות נמשכים

תיתכן התייצבות במניות בעוד זמן קצר

מאת שמואל רוזנבלום

שחיקת השערים בלווי שיעמום הטבל בחוסר עניין במתרחש וירידות שערים נמשכו גם אתמול בשוק המניות. אי רצונם של גורמי השוק הגדולים לסמן התייצבות בשוק תוך נכונות בולטות יותר לרכוש סחורה מבראה אף היא לחולשה מסויימת. ראוי לזכור שפרופורציית ההחזקות במניות של הקרנות מראה על 80% ועד 85% לערך במניות. פרופורציה זו מקשה במידה מסויימת על תמרון מהותי בשוק, שאינה יכולה לאפשר – כל עוד אין זירות הון חדש. כניסה מהותית נוספת לשוק. יוצא לפיכך שמנהלי הקרנות מתגוננים בפני השחיקה באמצעות שחיקה איטית ומתמשכת, במקום בשחיקה חד פעמית חדה. המשך סוג פעילות שכזה מוביל לשבירה חדה, אלא אם מתבצע מהלך של נסיון לשינוי מגמה ברורה. לאור האינדקטורים במשק ולאור שחיקת השערים שפקדה ני"ע רבים נראה שכבר בקרוב עשויה להסתמן יציבות גם אם אין תיקון טכני. שוק המניות לא הושפע עד כה מהשיפור ברווחיות של חברות רבות, מגמת מסחר חיובית לא נוצרה חרף הירידה בריבית. כאשר כל האינדיקטורים החיוביים אינם משפיעים כלל תיתכן השפעה אחת ויחידה: רמת מחירים אטרקטיבית בני"ע ספציפיים. ניתן לצפות שהיום ימשך גידול קל בנפח המסחר תוך יציבות קלה. ראוי לציין שכשבועיים האחרונים הוליכו הבנקים על השקעה במניות ושפעו אופטימיות באמצעי התקשורת. נראה שסוג חשיבה שכזה ילך ויגבר באופן יחסי לירידות השערים במניות הראויות להשקעה.

שינויי שער בבנקאי – הירידות נמשכות

יציבות תוך שינויי שער קלים נרשמה בסקטור הבנקאות שבהסדר. קליטת הצעים סבירה הופיעה במניות המובילות, אי.פי. 1.9%–, אלקטרה 5 1.2%–, כלל אלקטרוניקה 0.8%–, גבים 5 1.9%–, שופרסל א' 0.7%–, ובמניות נוספות כאפריקה כלל 50 ודובק. ירידות בולטות יותר הופיעו בפיתוח משכנתאות 3.5%– והמשכן 3.4%–. במניות הקלילות נרשמה תנודת שערים חדה יותר, קימני 1 9.7%–, מקס 10%–, רוגובין 5 7.4%–, אליאנס 10%– בעיקבות מאזן גרוע. מניות בנק הספנות 1 ירדו כ־10% לאור עליות באחרונה ותוך הפצת שמועות שונות לגבי אפשרות מכירת הבנק ונכסיו. ירידות בולטות נרשמו במניות עיט 1 7%, לוינשטיין 5 5.3% ובשורת ני"ע נוספים כפריקלאס, פרומאסבסט, גני הדר, אינטרגמא. מניות אינטרגמא ממשיכות לרכז עניין מרובה בבורסה ובמסחר במניות אלו מעורבים חברי בורסה רבים. פעילות ערה לשני הכיוונים נמשכת במניות חילן, גל 5, אבריין, רים, שגהר, מתכת פרום, לוריה, כבלי ציון, נגב קרמיקה ומרלו.

המסחר במשתנים – גידול בכסף בירידות שערים 1.39%

מגמת שחיקת השערים במניות המשתנים נמשכה גם אתמול באווירה עכורה מלווה בחוסר עניין. הנפח הכספי במניות רבות היה אתמול גדול מעט יותר מבימים קודמים, וחרף אלפי העיד על נכונות קליטת הצעים סבירה מבעבר. קרנות הנאמנות המשיכו גם אתמול בפעילות גבוהה כמסורת התקופה האחרונה. אין לפיכך פליאה על המגמה השלילית בבורסה, כאשר מצפים משקיעים משנים לתפקד סולו בתקווה לשינויי מגמות שוק. אמנם בעבר היתה סיטואציה שכזה סוחרי השוק הביאו לתפנית בורסאית ומגבית חיובית, אך המעט השיעמום תפס את כל פעילי השוק וכל אחד מקווה שרגע יביא לשינוי מיוחל. נפחי עיסקאות כספים סבירים נרשמו במניות נייר חדרה 1.75% כ־279 אלפי ש"ח, כלל ישראל 1.75% 2208 אלפי ש"ח, הכשרת הישוב 2% 201 אלפי ש"ח, טבע 22% 203 אלפי ש"ח, כלל תעשיות 1% 189 אלפי ש"ח. מחזורים סבירים יחסית נקשרו גם במניות דלק 1% 173 אלפי ש"ח, דיסקונט השקעות 1.5% 172 אלפי ש"ח, אפריקה 1.25% 127.5 אלפי ש"ח הבינלאומי הופיע כמחזור בסך 105 אלפי ש"ח ללא שינוי בשער. רק במניות קופסאות פח נרשמה עליית שער קלה. במסחר הרב בשעת הצהריים נמשכה מגמת הצעים למרבית מניות המשתנים. קליטת הצעים היתה סבירה למדי ודלקם נקלט ללא שינוי בשער. במניות בודדות יחסית נרשמו ירידות שערים נוספות מעבר לביבות. גבין-במסחר בבוקר. אין ספק שורית המשתנים עברה שחיקת שערים מהותית בתקופה האחרונה.

שוק המניות – עליות שערים בקרוב

מדד המניות התעשיות עמד אתמול על רמה של כ־142% לערך. שוק המניות התעשיות עבר שחיקת שערים חדה יחסית תוך ירידות כבוצעות שנעו סביב 10% בחלק מהמניות ובמספר מניות אחרות הגיעו ירידות השערים עד ל־15% ויותר. שחיקת השערים המתבטאת לוותה בתופעה מדאיגה של חוסר עניין גמור במתרחש בצירוף ציבור משקיעים שנסבר לנוכח ירידות השערים. בעבר הקרוב הורגשה תבניה מוצקה יותר בשוק ברמות מדד שנעו סביב 136־138 לערך. יתכן שגם הפעם תורגש התייצבות מסויימת ברמות מדד זהות תוך נכונות לרכוש סחורה באורח נמרץ יותר. מומחים שונים עימם שוחחנו אתמול ידוע להסביר (לדעתם) שהשוק הנוכחי אינו יכול להתעלם לאורך זמן משפע אינדקטורים חיוביים במשק. חלק מאותם מומחים מוכן להסתכן בניתוח השוק ולצפות לתיקון טכני קרוב מלווה בעליות שערים נאות. יחד עם אותם אופטימיסטים מנוהקים קיימים פרשנים אחרים הטוענים שהשחיקה והשיעמום בשוק ימשכו. לדעת כוחים אלה יגבר העניין במתרחש בבורסה ברמות מדד של 130־125 לערך על בסיס טכני גרידא. הסתכלות על קווי התנהגות במניות רבות מלמדים על תחילת יציבות (זמנית?) בקרוב. נראה לפיכך שלאחר מגרת חג הסוכות וכבר בתחילת השבוע הבא צפויה התעוררות חיובית בשוק חרף הרפיון והשיעמום השוררים עכשיו.

הודעות הבורסה

להלן דיווח על תוצאות עיסקיות בחברות בורסאיות למחצית 1987 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

ירדן השקעות – הפסד מתואם של 670 אלפי ש"ח בהשוואה להפסד של 1.2 מליון ש"ח.

הכשרת הישוב – הפסד בסך 2.4 מליון ש"ח לעומת רווח בשיעור 3.5 מליון ש"ח.

מלונות הירדן – הפסד מתואם של 560 אלפי ש"ח לעומת הפסד בסך 130 אלפי ש"ח.

אורדע פריינט – החברה רשמה רווח מתואם בסך 268 אלפי ש"ח לעומת רווח של 662 אלפי ש"ח.

נגב קרמיקה – רווח מתואם של 1.1 מליון ש"ח בהשוואה לרווח של 878 אלפי ש"ח.

מוזאיקה ולפמן – רווח מתואם בשיעור 237 אלפי ש"ח בהשוואה לרווח של 137 אלפי ש"ח.

פקר פלדה – רווח מתואם בסך 1.2 מליון ש"ח לעומת 2 מליון ש"ח, החברה תשלם דיבידנד ביניים במזומן בשיעור 75%.

דרוקר – החברה חתמה על חוזה לבנית מבנה באיזור תפן שבגליל בתמורה כספית של 4.6 מליון ש"ח.

יונידרים – החברה העוסקת ביצור ביגוד מקצועי והשכרתו הגישה טיוטת תשקיף לגיוס 2 מליון ש"ח מהציבור.

הכשרת הישוב – מאזן גרוע

מניות הכשרת הישוב ירדו אתמול במסגרת המסחר במשתנים ב־7% חוזי הירידה המקסימלית המותרת במסחר במשתנים. החברה שפירסמה שלשום מאזן ירוד, שהצביע על מעבר מרווח להפסד ניכר, הייתה החברה הגדולה היחידה כמעט שהצביעה השנה על הפסד ניכר. אמנם חברות כפולות ואחרות הכזיבו את ציבור המשקיעים בבורסה אך מאזניהם הצביעו על קיטון ברווחיות ולא על מעבר מרווח נאה להפסד ניכר. במאזן הכשרת הישוב נמצאו מספר הסברים לתופעת הפסד הכבד. א. הרווח במחצית 1986 נבע בחלקו מביטול עתודות למיסים נדחים בסך 4.4 מליון ש"ח. ב. נגרם הפסד עקב השפעת התוצאות העיסקיות של חברת מלוני השרון בסך 1.1 מליון ש"ח. ג. נגרם הפסד הוני בסך כ־1.5 מליון ש"ח שעיקרו נבע עקב עקב מכירת אחזקת הקבוצה במלונות השרון. פרשת מלונות השרון מעניינת למדי מכמה היבטים. א. מרבית המלונות הרווחיו כספים במהלך 1987 והיו עסק טוב למדי בשוק המקומי ולפיכך ההפסדים ממלון השרון מפתיעים במעט. ב. מלון השרון נחשב למלון במיקום טוב ובעיקרון למלון בדרגה למעלה מהממוצע, מדוע התעקשו בקבוצה למכור דווקא מלון זה במחיר נוח לקונה. מאזן הכשרת הישוב מעלה מספר תמיהות נוספות. מדוע מכר כלל כמות גדולה מאחזקותיו במניות הכשרת הישוב כמאזן הממשי בבורסה לאור התוצאות העיסקיות הלוך המכירה נראה שבכייך גם מאם הנימוק המרכזי הינו הרצון לחסור מעסקים שאינם בקשיים. באיזו מידה ישפיע המאזן הגרוע על יכולתו של הבנק למכור את השליטה בחברה לגורמים חיצוניים. מאזן גרוע ומפתיע מעורר כנראה תמיהות מרובות.

• הכותב מנהל תיקי השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
א.ה.ת. ש	22850	2.0			-2.0
הספנות 0.1	2007 תב	5268	-223	-10.0	-6954
הספנות א 0.5	1325	3146			+539
כללי לא בהסדר 1	17720	237	-130	-.7	-307
פ.י.ב.י. 0.5	9100	1629			-216
הבינלאומי 5.0	* 8753	506	-22	-.3	
* ביצוע חלקי 95.90%					

כלולים בהסדר הצמדה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אידיבי רג 100.0	103100	874			-276
אידיבי ב 100.0	105300	1.0	-700	-.7	-2.0
אידיבי בב א 2.0	630000				
אגוד ושה	76800	150			-60.0
דיסקונט ב	131700				+5.0
דיסקונט א	131700	10.0	+200	+.2	+416
דיסקונט שה ב	15340		+10	+.1	+40.0
המזרחי ש	42405	732			+164
המזרחי ב	42450	3.0			-3.0
הפועלים בבב	92500				-10.0
הפועלים ש	69970	2874			-2297
הפועלים ב	70600	150	+700	+1.0	+704
כללי א ושה	180600	4.0	+2000	+1.1	+69.0
כללי שה 7	8531	63.0			+37.0
בנק כפוע 100.0	44440	6234			-1290
כללי שה 11	16580	2.0	+20	+.1	+1097
מימון המסחר 1.0	60200	5.0	+1200	+2.0	+25.0
מימון המסחר 5.0	30000				

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אדנים 0.1	27400				
לאומי משכנתא' ש	10000	245	-304	-3.0	-619
לאומי משכנתא' ב	9740		-500	-4.9	-13.0
טפחות ש	6286	211	-200	-3.1	-269
טפחות שה 1	4081	44.0			+26.0
בנין ב 5.0	— הפסקת מסחר —				
פיתוח ומשכ' ושה	2700	1150	-98	-3.5	-1164
משכן ב ש	3665	608	-130	-3.4	-1408
עצמאות 0.1	19000				
כפעות בבב ש	21850	20.0	-100	-.5	-103
כפעות רג ש	21850	55.0	-100	-.5	-85.0
כפעות שה 1	10281		+1		+11.0
כפעות שה 2	5306	30.0			+28.0
יהבמר 1.0	3830	160	+50	+1.3	+337
יהבמר 5.0	3333	584	-7	-.2	-522
ביתנ 1.0	8040	65.0	-150	-1.8	-103

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
שלטון א ושה	914	3094	-5	-.5	-3549
הזקלאות בבב א	— לא נסחר —				
הזקלאות בבב ב	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	14000	20.0	-86	-.6	-19.0
פתוח תעשיה בבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג1	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1261	4772			-1493
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	24160	5.0	-40	-.2	-15.0
כלל ליסינג 0.5ב	20600	144	-900	-4.2	-190
כלל לסינג אג"ח	19749		-250	-1.3	-35.0

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
איילון בטוח וש"ח	140.5	5841	-1.0	-.7	-6349
אבנתי ביטוח ושה	145.0	1675	+2.0	+1.4	+1475
אררט 0.1	1116	130	+9	+.8	+130
אררט א 0.5	620	875	+17	+2.1	+745
בטוח מסנה 1ש"ח	410	776			+64.0
בטוח מסנה 5ש"ח	223	5484	-7	-3.0	-8314
בטוח מסנה אופ 2	290	750			-750
בטוח מסנה שה-אפ	104.0	10200	-1.5	-1.4	-8500
הדר ושה	196.0	6754	-6.0	-3.0	-7381
הדר 5שה	164.0	15517	-7.0	-4.1	-34672
הדר אפ 2	183.0	5542	-5.0	-2.7	-10421
הפניקס 1ש"ח	772	2902	-3	-.4	-1950
הפניקס 5ש"ח	605	350	+22	+3.8	+520
המשמר-הראל 1.0	6300				+30.0
המשמר-הראל 5.0	4770	209	-70	-1.5	-169
מנורה 1.0	2150	89.0			-30.0
מנורה 5.0	1550	620			-620
סהר פיתוח ב	416	8826	-4	-1.0	-8326
סקוריטס ושה	1262	50.0			-250
צור ש	520	5154	+3	+1.0	+3791
ציון החזקות 1שה	5999				-2.0
ציון החזקות 5שה	1735	45.0	-30	-1.7	-45.0
הסנה ושה	285	5505	-1	-.4	

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אינטרגאמא 1שה	1020	1567	+20	+2.0	+1455
אינטרגאמא 5שה	627	8900	-21	-3.2	-8892
מאיר עזרא 1.0	1077	2835	+27	+2.6	+129
מאיר עזרא אופ 2	630	1619	-10	-1.6	-1631
כלל סחר אופ ד	367	22137	-8	-2.1	-29632
כלל סחר אגח 2	158.5	10950	-3.0	-1.9	-12950
קרסטל 1.0	842	775	+12	+1.5	+419
רפק 0.1	24500	8.0			
רפק 0.5	21200	16.0	-250	-1.2	-9.0
שופרסל א 2.0	14500	214	-100	-.7	-245
שופר סל אופ ד'	7796	3602			-59.0
שופר סל אג"ח	109.0	372950			+30300
כלל סחר 1שה	458	6414	-5	-1.1	
שופרסל ב 10.0	11448	454	-204	-1.8	

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אמרון ושה	420	3800			+2136
סבנות הספקה ושה	* 820	1112	-73	-8.2	-2571
* ביצוע חלקי 96.20%					
סבנות הספקה 5שה	330	4998			-1256
קיור הספקה ושה	1200	239			-409
קיור הספקה 10שה	260	11072	-5	-1.8	-13066
מחסני ערובה ושה	2210	182	+90	+4.3	+600
מחסני ערובה 5שה	1180 תב	473	+81	+7.4	+852
דלק נ 0.1שה	2808	2182	-26	-1.0	

מלונות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
גלי זוהר 1.0	— לא נסחר —				
גלי זוהר 5.0	— לא נסחר —				
מלונות דן 1 ש"ח	1635	478	-16	-1.0	-68.0
מלונות דן 5 ש"ח	1301	650	+30	+2.4	+648
חוף האלמוג 0.1	7524	191			+9.0
כנם ושה	3070	168	-80	-2.5	-388
מלונות ירדן 1.0	2800				-37.0

מחשבים ושרותי מחשוב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
איכות ושה	714	1177	+14	+2.0	+934
ת.י.ק.ן. ושה	410	4739	-8	-1.9	-5411
יצגא 1.0	* 7000	110	-140	-2.0	-95.0
* ביצוע חלקי 85.50%					
מ.ל.ל. 0.1ש"ח	15000				
מ.ל.ל. 0.5ש"ח	3380	157	-170	-4.8	-157
ניקוב ושה	1017	2102			-537
ניקוב 5שה	410	1913			+2055
ניקוב אפ 2	1141	3297			-1871
תים כוחשבים 1.0	673	752	-10	-1.5	-752

מקרקעין ופיתוח

נדלן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אורן מבנים 1.0	— הפסקת מסחר —				
אורן מבנים 5.0	— הפסקת מסחר —				
אזורים אופ 1	802	3204	-23	-2.8	-4083
אזורים אגח 3	148.5	15190			-4990
אילון 1.0	389	7021			-169
אל-רוב 1.0	336	4070	-7	-2.0	-5098
אפריקה 0.1שה	52700	120	-800	-1.5	-115
אפריקה אפ 5	33900 תב	44.0	-2100	-5.8	-163
ארזים 1.0	— הפסקת מסחר —				
אירפין ושה	3661	212	+60	+1.7	+981
אירפין 5שה	2780	400	-130	-4.5	-693
ברנוביץ ושה	3200	166	-60	-1.8	-131
ברנוביץ 5שה	2570	700	-70	-2.7	-800
דונקר 1.0	6700	135	-100	-1.5	-185
דרפט ושה	190.0	2144			+1420
דרפט 5שה	144.0				+3000
המסלול 1.0	1047	300			
המסלול 5.0	573	400	+2	+.4	+717
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
כלכלית י-ם ושה	328	14795	-5	-1.5	-13231
כלכלית ים אופ 1	127.5	4734	-5	-.4	-10116
גב-ים 0.1	5000	524	-170	-3.3	-1376
גב-ים 0.5	4200	700	-80	-1.9	-1400
ישפרו ושה	3900	620	-100	-2.5	-621
ישראלום 1.0	1331 בו		-70	-5.0	-8696
ישרוס ושה	20999	85.0	-401	-1.9	-176
כהן פיתוח 1.0	10850				-17.0
לודזיה וש"ח	5200	1.0	+40	+.8	+19.0
לודזיה 5ש"ח	2060	177	+30	+1.5	+358
מ.ת.ב. 1.0	— לא נסחר —				
מ.ת.ב. אופ 2	— לא נסחר —				
מ.ת.ב. אגח א	— לא נסחר —				
מאורי בניה 1.0	— לא נסחר —				
מיסכאל 5שה	330	4051	-13	-3.8	-5129
מיסכאל אופ 1	152.0	3800	+4.0	+2.7	+12554
מגרב 5.0	1749	100	-51	-2.8	-150
פר-לו 1.0	1242	4437			-1150
לוינשטין 1.0	450	772	+10	+2.3	+1361
לוינשטין 5.0	180.0 תב	14940	-10.0	-5.3	-11987
ליפשיץ ושה	445	14589	-15	-3.3	-20186
ליפשיץ 5שה	304	5518			-7360
ליפשיץ אופ 2	200	24054	-9	-4.3	-27104
ליפשיץ אגח 1	106.0	37275	-1.0	-.9	-63730
נאות אביב 0.5	4600	270	-30	-.7	-276
נכסי אזורים ושה	334	3159	-7	-2.1	-7524
סהר החזקות 1.0	878				-452
סהר 1.0	6300	150	+300	+5.0	+140
עמר וסלע 1.0	— הפסקת מסחר —				
קסרייה 1ש"ח	3434	113			-53.0
קסרייה 5ש"ח	1498	118	-12	-.8	-618
רוגובין ושה	420	2015	-10	-2.3	-4215
רוגובין 5שה	212 תב	9920	-17	-7.4	-16370
רוגובין אפ 2	1200	189			-39.0
רוגובין אגח א	127.0	2000	-1.0	-.8	-4000
אפריקה ושה	45543	69.0	-576	-1.3	
אזורים ושה	1091	6901	-17	-1.5	
נכסים ובנין 1.0	3578	1978	-92	-2.5	
הכשרת הישוב 1.0	64728	108	-4872	-7.0	
כלל בנין 0.1	783	5280	-16	-2.0	

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
מטעי הדר 0.1	3245	120	-50	-1.5	-120
מטעי הדר 0.5	2824	100	-56	-1.9	-200
מהדרין ושה	6700	920			-467
מהדרין אופ 1	3950	131	+100	+2.6	+618
נכסי הדרים 1.0	1850	1800	-49	-2.6	-1647
פריאור 5שה	2580	12.0	+20	+.8	+89.0

תעשייה

מזון ומבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אסאם 1.0	2465	1000	-20	-.8	-725
גולדפרוסט ושה	1850	185	+22	+1.2	+140
גולדפרוסט 5שה	* 1255	427	+55	+4.6	+473
* ביצוע חלקי 85.40%					
דובק בב ש	5830	150			-150
דובק בב ב	5810	165			-265
תלכל 1.0	567	140	-23	-3.9	-1129
תלכל 5.0	544	6.0	-6	-1.1	-6.0
תלכל אגח 1	106.5	7350	+2.5	+2.4	+39350
טמפו בירה 1.0	35000 תב	20.0	-2100	-5.7	-99.0
טמפו בירה 5.0	28500	1.0	-100	-.4	-1.0
יבוז ושה	1230	100	-55	-4.3	-180
יבוז א 5שה	735	525	-35	-4.6	-525
יבוז אופ 2	529	1000			
מן ושה	610 תב	313	-34	-5.3	-1604
מן 5שה	* 410	300	+11	+2.8	+1007
* ביצוע חלקי 85.70%					
מגמפרסט 1ש"ח	18500	152	-500	-2.6	-155
עסיס ב 5שה	— הפסקת מסחר —				
שלמה אנגל 1.0	3030				
שמן מבגל א' ש'	1890	883	-10	-.5	-784
עלית 0.1	15944	87.0	-493	-3.0	

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
ארגו ושה	— הפסקת מסחר —				
ארגו אפ 2	— הפסקת מסחר —				
ארגו אגח 1	— הפסקת מסחר —				
אופים 1.0	736	300	+11	+1.5	+405
אופנת ברוך 1 שה	505	438	+8	+1.6	+402
אופנת ברוך 5 שה	379		-5	-1.3	-300
אופנת ברוך אפא	387	500	-2	-.5	-500
אוצבון רג ש	13200	97.0	-400	-2.9	-94.0
דלתא-גליל 1.0	2980	1452	+5	+.2	+627
דלתא-גליל א 3.0	2550	1051	+10	+.4	+702
מכירות באחור 1.	1499		-10	-.7	-80.0
מכירות באחור 5.	825				
ריסלנו 1.0	345	200	+14	+4.2	+160
ריסלנו 5.0	264	131	+3	+1.2	+18.0
וריניו 1.0	5940	5.0	-19	-.3	-5.0
דיקית ושה	2340	495			-237
דיקית 5שה	1850	2592			+1422
דיקית אופ ב	1110	301			-151
קופר ושה	323	2200	-1	-.3	-1317
קופר אופ 1	193.0	4500	+2.0	+1.1	+3555
לוריה 0.1	* 3355	130	+35	+1.1	+45.0
* ביצוע חלקי 74.50%					
לוריה 0.4	2687	811	-40	-1.5	-811
ליבת ושה	308	3398	-7	-2.2	-7436
מקס 0.1	5625 תב	360	-625	-10.0	-828
מקס 0.5	3600	524	+59	+1.7	+171
עיט 1.0	465 תב	3598	-35	-7.0	-3710
עיט 5.0	275	5094	-2	-.7	-1968
עיט אופ 2	245	2600	-10	-3.9	-2365
עיט אגח 1	123.0	4048	+1.0	+.8	+3682
עמק 1.0	319	6526	-6	-1.9	-6463
עמק אופ 1	192.0	5597			+2506
פולגת א ושה	1755	725			+131
פולגת א 0.5	11600	31.0	-499	-4.1	-69.0
פרגוד ושה	875				+205
גיבור-סברינה	11000	40.0	+200	+1.9	+99.0
תעש רוגוזין 1.0	2500	798			+2.0
פולגת ב 5שה	1042	1868	-5	-.5	

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אורדן 10.0	10200	181	-300	-2.9	-354
אורדן 50.0	8350	157	-199	-2.3	-157
אלקטרה 1.0	7600				-87.0
אלומית 5.0	6050	63.0	-88	-1.4	-46.0
כבלים ש	410	4345	-5	-1.2	-3768
התכוף 1.0	705	18.0			-18.0
התכוף 5.0	408	571	-20	-4.7	-1571
התכוף אפ	3400 תב	337	-602	-15.0	-337
דיקה 1.0	3698	34.0			-6.7
דיקה 5.0	1748	263	+1	+.1	+141
קופסאות פח 5ש"ח	4130	146	+30	+.7	+554
כבלי ציון 1.0	— הפסקת מסחר —				
כבלי ציון 5.0	— הפסקת מסחר —				
כבלי ציון אופ 3	— הפסקת מסחר —				
מודגן 1.0	— לא נסחר —				
מתכת קרמבי 1 שה	279 תב	4874	-30	-9.7	-6129
מתכת קרמבי 5 שה	180.0	2947	+1.0	+.6	+5677
מחשנן 0.1	* 40900	10.0	-500	-1.2	-26.0
* ביצוע חלקי 88.20%					
מחשנן 0.5	16000	35.0			-17.0
פקר פלדה 1.0	3120	2956	-140	-4.5	-3162
קינג 1.0	990				-500
קינג 5.0	570	3540	+5	+.9	+3278
כלל 1.0	2521	1200			-437
כלל 5.0	* 2177	466	-22	-1.0	-566
* ביצוע חלקי 91.80%					
כלל אופ	1100	700	-48	-4.2	-1300
כלל אגח	116.0	10755	-1.0	-.9	-12755
שלדות 5.0	7900	187	+140	+1.8	+192
תעשיות לכיש 1.0	930	120	+5	+.5	+183
תעשיות לכיש 5.0	644	248	-20	-3.0	-498
קופסאות פח 1ש"ח	4406	380	+11	+.3	

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אלביט 3.0	468000	8.0	-3000	-.6	-21.0
אלקו 0.1	7900	70.0	+300	+4.0	+70.0
אלקו 0.25 ש	5050	332			-186
אלקו 0.25 ב	5000				
אלקטרה 0.1שה	2260	2344	-80	-3.4	-2242
אלקטרה א 0.5שה	1695	2410	-20	-1.2	-2626
אלקטרה אפ 5	1330	708	-10	-.8	-963
אלקטרה אגח 3	170.5	20649	-1.5	-.9	-22906
אריה 0.02שה	24750	68.0	+50	+.2	+242
כלל תעש אלקטרו'	2420	1315	-20	-.8	-1145
ספקטרוניקס 1.0	1540	2295	-20	-1.3	-1293
ספקטרוניקס 5.0	1160	702			-567
פרוכונגר 1שה	640	3020	-33	-4.9	-2969
פרוכונגר 5שה	469	4000	-13	-2.7	-5000
ציקלון ושה	1880 תב	168	-180	-8.7	-305
ציקלון 5שה	1000	356	+10	+1.0	+851
קבנשטין אדלר 1.	7300	27.0	-100	-1.4	-127
קבנשטין אדלר 5.	3702	33.0			+33.0
ת.א.ת. ושה	1205 תב	819	-120	-9.1	-1319
ת.א.ת. 5שה	705	3315	-25	-3.4	-4094
ת.א.ת. אפ 1	18500	15.0	-500	-2.6	-34.0
תדיראן ושה	825	1675	-32	-3.7	-2775
אלרון 3.0	308802	2.0	-3909	-1.3	

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
א.פ.כלכלבנין ושה	185.5	29631	-3.5	-1.9	-18378
א.פ. בנין אפ א	710	2040	-13	-1.8	-1260
א.פ.בנין אגח א	133.5	11550			+33450
אקרשטיין ושה	600	1255	+2	+.3	+605
אקרשטיין 5שה	409	622	+7	+1.7	+1952
אקרשטיין אפ א	600	855	-2	-.3	-855
אקרשטיין אג"ח 1	135.5	81970			+45050
האחים בלום ושה	165.0	13417	-3.0	-1.8	-10803
אחים בלום אפ1	* 111.0	15277	-2.0	-1.8	-20563
* ביצוע חלקי 16.70%					
בר-טון 1.0	1370	764			+289
בר-טון 5.0	800	450	-1	-.1	-36.0
פרומאסבסט 1.0	8700				
פרומאסבסט 5.0	3500 תב	212	-209	-5.4	-178
מ.ל.ם. 1.0	970	280			-280
מ.ל.ם. 5.0	645	150			-150
מודיל השק ושה	630	543			+637
מוזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
מוזאיקה ולפמן 5	14000				
נגב קרמיקה 1ש"ח	463	7316			+3399
נגב קרמיקה אופ	254	2700	-6	-2.3	-700

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אבן 5.0	2100	1340	-70	-3.2	-584
אליאנס ב 200.0	2025 תב	246	-225	-10.0	-443
גל תעשיות 1.0	* 740	779	+13	+1.8	+750
* ביצוע חלקי 92.20%					
גל תעשיות 5.0	544	1000	+16	+3.0	+1000
גל תעשיות אופ	330	4753			-169
גל תעשיות אגח 1	103.0	1280			-1280
דשנים 0.1	3560	76.0	-140	-3.8	-217
דשנים 0.5	1780	300	-20	-1.1	-300
תרכוב כימיקל 10.0	1000	6693	-15	-1.5	-9432
ליפסקי 1.0	— הפסקת מסחר —				
מקסימה 1.0	7870	23.0			+100
מקסימה 5.0	5300	33.0			-33.0
טנו 1.0	27500	115	-100	-.4	-115
טנו 5.0	23050	120	-250	-1.1	-139
פריקלאס ושה	543	3185	-17	-3.0	-2876
פריקלאס אופ 1	193.0	4711	-7.0	-3.5	-6641
קים ושה	5290	175			+150
קים אופ 1	3160				
קים אגח 1	110.5		-5	-.5	-5000
תיא 5ש"ח	3895	500			-540
פרוכאורים 10.0	57770	69.0	+547	+1.0	+42.0
תרז א 5.0	9201	5.0	-448	-4.6	-5.0
טבע 0.01 ש"ח	12697	320	-461	-3.5	
ים המלח ושה	3011	2320	-46	-1.5	
פטרוכימיים 10.0	907	3730	-14	-1.5	

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
כתר ושה	240	6208	-2	-.8	-1985
דפרון 1.0	8976	36.0	-45	-.5	-36.0
דפרון 5.0	6080	50.0	-30	-.5	-50.0
ת.ב.ר. 1.0	9200	114	+90	+1.0	+37.0
יואה ושה	1871	343			+556
לבידי אשקלון 1.	683	1590	-4	-.6	-1590
מלר-ב 0.5	51000	16.0	-2000	-3.8	-22.0
סקגנריה 1.0	3090	17.0	-10	-.3	-185
רים 0.1	* 302	2673	+10	+2.0	+3961
* ביצוע חלקי 93.00%					
רים 0.4	279	3512	+5	+1.1	+2914
תעץ 0.2 ב	20600	260	-750	-3.5	-189
כמפלי ביד 10.0	386773	6.0	-6889	-1.8	

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אבריין 1.0	389	727	-5	-1.3	-1227
אבריין 5.0	197.0	2970	+7.0	+3.7	+1790
חמיסה יזר ושה	3430	155	-50	-1.4	-258
ה.ג.פולק ושה	1610 תב	80.0	-139	-8.0	-145
ה.ג.פולק 5שה	1440	163	-30	-2.0	-631

השקעות תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
כור בכ 1.0	8720	200			+6.1
כלל תעש אפ 3	180.0	31443	-5.0	-2.7	-37542
כלל תעש אגח 6	113.5	21498			-1002
מרכזית ב 0.1	14205	114	-107	-.8	
כלל תעשיות 1 שה	* 248	11536	-2	-.8	
* ביצוע חלקי 98.20%					

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אריפל ש	8200	31.0			+81.0
אינקבה ושה	67.0	17352			+1548
אדנר עיט וש"ח	1540	650	-20	-1.3	-731
אפיק 1.0	— לא נסחר —				
אפיק 5.0	— לא נסחר —				
גחלת השקעות 1שה	1175 תב	1021	-105	-8.2	-1044
גחלת אפ א	886 תב	274	-70	-7.3	-274
גחלת אגח 1	105.0	5960	-2.0	-1.9	-4440
הבאר 1ש"ח	660	85.0	+5	+.8	+215
הבאר 5ש"ח	468	521			-28.0
חברה לישראל 5שה	4610	1238	-140	-3.0	-1069
חלקמה 0.1	121000				
חלכמון 1.0 ש	24000	30.0	+300	+1.3	+30.0
אמפא א 0.5	24000	15.0	-10		-23.0
פועלים השק 1ש"ח	975	5619	-20	-2.0	-10649
דיסק השק אפ	1460	3881			-736
דיסק השק אג"ח	113.5	13875			-8853
מזרחי השק ש	36057	27.0	+357	+1.0	+11.0
מזר השק אגח 124	12659				
חירון 1שה	2140	51.0	+70	+3.4	+317
חירון 5שה	1436	248	-30	-2.1	-941
יצוא ש	12700	100			-100
ירדן א 0.1	1771	128			-7.0
כלל ישראל 50.0	1310	340			-1012
כבוד ושה	485	380	-15	-3.0	-546
מגור א 5שה	423	240			+760
מגור אפ ב	229				+700
כבוד אג"ח 1	119.0	1550	-2.0	-1.7	-4900
פז הקק ש	3000	1165	-50	-1.6	-1287
מכה א 0.1	8500 תב	292	-800	-8.6	-463
מכה 0.5	6845	174	-220	-3.1	-456
פריון ב 0.2שה	15450	571	-550	-3.4	-584
קרדן 1שה	104.5	9890			-20208
קרדן 5שה	71.0	8506			+23845
קרדן אפ 2	54.5	73237	-.5	-.9	-30457
קרדן אגח 1	102.0	13266			+8734
אידיבי פתוח 2.0	10206	301	-208	-2.0	
אלרן עים ושה	1226	2622	-28	-2.2	
חברה לישראל ושה	4744	1408	-147	-3.0	
דיסקונט השק ושה	2764	1177	-42	-1.5	
כלל ישראל 10.0	1327	4551	-24	-1.8	

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
גזית ם	— הפסקת מסחר —				

רשימה מקבילה

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
הראל 1.0	1575 קו		+75	+5.0	+60.0
י.ב.ע.ל. ושה	294	1100	-6	-2.0	-2400
קונסורטיום 0.1	829 תב	558	-92	-10.0	-1860
קונסורטיום 0.5	475 תב	9164	-53	-10.0	-19466
קונסורטיום אפ'	165.0	6095	+5.0	+3.1	+12124
שפל ושה	— הפסקת מסחר —				
תבל ושה	319	950	+5	+1.0	+562

מלונאות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
גני הדר וש"ח	160.0	33539	-7.0	-4.2	-45279
גני הדר אופ 1	124.5	5450	-5	-4	-1050
חוזה ישראלית 1	— הפסקת מסחר —				

מחשוב ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
רשת מיכון 1.0	7716	10.0	-26	-.3	-66.0
כלל מחשבים 1.0	8899	100			+78.0
כשוב 1.0	430	655	+15	+3.6	+1786
מכוב אפ 1	290	800			-300
רשפי ושה	740 תב	1800	+40	+5.7	+1081

נדלן בינוי ופתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אבנגרים וש"ח	1661	2632	+60	+3.8	+2686
בן-יקר גת 1.0	4850	55.0	-50	-1.0	-55.0
דרוקר 1.0	— הפסקת מסחר —				
דרוקר 5.0	— הפסקת מסחר —				
עוד 3.0	1920	500	+20	+1.1	+499
רסקו מבנר	— לא נסחר —				
רסקו רב	— לא נסחר —				

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
שו-הר 0.1שה	2160	618			+131
שו-הר אפ א	760	2636	-90	-10.6	-5325

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
ב"פ גליקו 1.0	— לא נסחר —				

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אלקטמן 5.0	— לא נסחר —				
מתכת פרום 1.0	84.5 תב	19314	-9.5	-10.1	-58471
מתכת פרום אפ'	33.5	91525	+2.5	+8.1	+98463

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אלקול ושה	168.5	1971	-1.5	-.9	-1152
אלקול אפ 2	77.0	14977			+6057

מוצרים כמיים, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
דיסקפר 1.0	* 2167	152	+21	+1.0	+21.0
* ביצוע חלקי 87.90%					
דגה ושה	5000 תב	108	-748	-13.0	-299
ת.ג.ל. 1.0	* 1860	69.0	-3	-.2	-1.0
* ביצוע חלקי 98.60%					
ת.ג.ל. 5.0	* 1980	8.0	-20	-1.0	-15.0
* ביצוע חלקי 53.30%					

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אורדע פריינט 10'	684 תב	22853	+39	+6.1	+41583

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
מלן ושה	600	2200	-15	-2.4	-3340
פו-הן וש"ח	462 תב	2096	+42	+10.0	+1500

השקעה בתעשייה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
כאגרי טכנולוגיה	161.0	14580	+3.0	+1.9	+5936

חברות השקעה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
אילנים וש"ח	565	1275	-5	-.9	-3275
אילנים אפ' (1)	200				-2000
אבידר בב 1.0	1510				-932
יבנה בניה	209	7350	-5	-2.3	-13921
ינבר אג"ח-אפ'	133.0	21400	-2.0	-1.5	-25081
לבניר ושה	— לא נסחר —				
לבניר 5שה	— לא נסחר —				
עוז השקעות וש"ח	2826 בו		-149	-5.0	-842
עוז השקעות 5ש"ח	1520 בו		-80	-5.0	-4336

חיפושי נפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע־ביקוש
דלק ישראלית.1	4490	134	+140	+3.2	+293
דלק ישראלית.5	* 2480	369	-70	-2.8	-236
* ביצוע חלקי 89.80%					
דלק נפט אפ 2	1790	427	-60	-3.2	-847
פז חיפושי נפט	27423	14.0	-277	-1.0	-21.0
י.ה.ע.ל. 5.0	18902				-1569
ה.ח.ל. 1.0	6699 תב	63.0	+440	+7.0	+129
ה.ח.ל. 5.0	3271	143			-65.0
פראויל ב 0.03ש"ח	6450	50.0			+5.0
נפטא ש	2880000	1.0	-20000	-.7	-2.0

משתנים

שם הנייר	מספר עסקות	שער משתנה	שער ב.ר.ק	שינוי באחוזים	מחזור בקון
הבינלאומי	5	8775	8753	-.25	1706
הפניקס	4	283	285	-.35	17505
כלל-סחר	5	458	458	-1.08	16014
שופרסל ב	5	11535	11448	-1.75	1154
דלק ב	14	2808	2808	-.99	8342
אפריקה-1	6	45543	45543	-1.25	349
אזורים	4	1091	1091	-1.53	9651
נכסים ובנ'	3	3587	3576	-2.51	2778
הכשרת הישוב	20	64728	64728	-7.00	418
כלל-בנין	3	791	783	-2.00	11880
עלית	1	15985	15944	-3.00	287
פולגת ב		1047	1042	-.48	1868
קופסאות פח	3	4406	4406	.25	890
אלרון	3	308802	308802	-1.25	20
טבע	15	12895	12697	-3.50	1880
ים המלח	6	3026	3011	-1.50	4210
פטרוכימיים	10	907	907	-1.52	48730
נייר חדרה	12	386775	386773	-1.75	78
מרכזית	2	14205	14205	-.75	474
כלל תעשיות	12	248	248	-.80	87536
אי.די.בי פ	3	10310	10206	-2.00	541
אלרן ע ש	2	1241	1226	-2.25	3922
חברה לישראל	6	4795	4744	-3.01	3168
דיסקונט השקעות	14	2764	2764	-1.50	7417
כלל ישראל 10	13	1327	1327	-1.78	19951

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5827.24	5748.65
אבוקה	547.91	545.25
אגוז	261.51	256.52
אייר	1742.91	1708.58
אודם	2842.29	2822.02
אופיר	1982.34	1968.10
אור	444.54	440.57
אורין	148	145.09
אורלי	284.58	282.45
אורן	837.59	832.21
אייל	4046.72	3968.69
אירים	5683.41	5558.48
איתן	767.31	761.74
אלון	626.88	615.20
אלכנה	676.12	671.53
אליסם	104.81	102.33
ארז	386.78	384.22
אם	188.55	184.41
אשל	188.01	184.56
אתרוג	258.82	256.36
ברולה	2705.88	2687.25
ברוש	580.59	569.40
ברק	577.68	566.41
ברקת	315.56	311.38
גביש	1603.06	1595.87
גבע	1137.55	1120.73
גורן	446.30	444.51
גיא	10574.58	10220.73
גיל	3507.28	3442.20
גלית	635.56	627.81
הדרים	423.26	419.14
חכישת	526.14	522.53
חלב	252.88	246.91
הדקן	1843.90	1514.11
חותן	270.16	265.09
דליה	603.65	592.55
דרור	378.19	371.29
דקל	473.76	464.72
הדס	458.97	454.81
הדר	550.00	540.65
הכלית	2762.57	2707.25
זהר	21404.88	21087.65
זיו	19820.89	19527.62
זביד	566.76	562.91
זרות	164.39	163.27
חליפין	138.59	138.20
חלמיש	214.12	212.63
חן	147.18	146.89
חשמ	1500.10	1486.24
טל	6526.17	6249.26
יובל	449.11	446.24
יהלום	2647.93	2630.16
יסודות	417.54	413.92
ישרה	440.35	437.65
כוכב	381.99	379.45
כחל	157.77	156.82
כלנית	663.70	652.60
כנפיים	264.44	262.53
כרמל	154.86	151.71
כתר	1255.79	1231.31
להב	4991.55	4897.92
למשקיע	124.48	122.50
לפיד	460.35	451.86
לקט	1899.81	1860.68
לשם	359.56	357.12
מבחר	1525.55	1497.95
מבטח	3871.01	3833.96
מגן	263.57	259.74
מגוון	3804.45	3768.53
מגל	415.02	410.58
מור	2085.52	2053.38
מורן	954.51	945.43
מטח	27392.82	26947.82
מיטב	1017.53	997.70
משוף	4949.05	4854.59
מעיין	770.17	755.32
מקסה	364.95	362.38
מרגלית	1548.52	1537.42
מרווח	121.89	121.40
מרום	1320.56	1294.85
נוגה	29639.61	29200.51
נביף	352.15	349.75
נטע	535.14	524.28
נילי	7036.04	6931.80
סביון	695.18	688.24
סגולה	140.08	139.01
סלע	336.42	333.92
סנונית	519.34	515.77
כפיר	416.40	414.03
ספיר	182.74	182.27
עדיף	404.32	401.92
עדית	879.25	873.31
עידן	494.66	467.53
עבר	1277.80	1266.85
עצמ	2725.05	2700.15
עצמאי	484.83	483.48
ערמון	136.90	134.36
פאר	1780.01	1767.35
צבי	578.48	574.47
צפרית	517.12	515.60
צוק	123.98	123.49
צמיר	1096.07	1087.22
צמיחה	367.65	359.57
צברית	1901.37	1888.55
קלע	2463.41	2457.21
קשת	101.70	101.05
רבלית	20114.92	19948.82
רימון	131.31	131.87
רקפת	827.21	812.73
רשף	421.50	418.19
סביה	440.90	438.01
שחם	343.55	340.10
שירה	477.92	474.56
שפיר	397.50	394.58
שנהב	898.95	886.12
שסק	987.48	963.66
שקד	186.59	183.73
תאנה	275.14	272.67
תדהר	618.61	615.64
תחיה	536.81	530.56
תנופה	102.97	102.31
תמר	234.34	233.81
תפוח	196.08	194.70
תרשיש	1474.30	1463.64
השרי	529.86	522.70

"ישומים פסיכולוגיים בע"מ
INSTITUTE OF PSYCHOLOGY Ltd.
לאחד מלקוחותינו
חברת שיווק ושרות ארצית
ברמת גן
דרושים/ות
לסניפים בת"א, חיפה וירושלים
1. אנשי מכירות מנוסים.
כישורים נדרשים:
יכולת מכירה אגרסיבית. נכונות לעבודה קשה.
למועמד המתאים תמורה הולמת + אפשרות קידום.
2. מקדמת מכירות באמצעות הטלפון לסניף תל אביב
דרישות התפקיד:
תאום פגישות לאנשי מכירות
טיפול בעבודה שוטפת של המחלקה
ידע וניסיון בהדפסה
למועמדת המתאימה תמורה גבוהה בהתאם לנתונים
נא לשלוח קורות חיים לב.י.פ ישומים פסיכולוגיים בע"מ
ת.ד. 26084 ת"א 63902 סודיות מובטחת

לדורל – רוזן
חברה קבלנית לבנין בע"מ
דרוש
הנדסאי בנין לביצוע
לטלפן
03-268606, 03-268816.

דרושה
מזכירה
+ הדפסות 8.30 – 16.00
בימי' 03-5465590
03-5463784
03-5464110.

משרד החינוך והתרבות
האגף לחינוך התישבותי
לביה"ס החקלאי "כדורי"
דרושים
מדריך חברתי
לשכבה ז'–ח'
מורה לפרקי מכונות,
חוזק חומרים, אוטומציה,
הידראוליקה וחשמל.
מועמדים בעלי כישורים מתאימים יפנו להנהלת בי"ס כדורי, ד"נ גליל התחתון, 15242, טל' 06-767535.

למשרד גדול של רואי־חשבון
דרושים:
1. מתרגם/מגיה
למשרה מלאה, 5 ימי עבודה.
ידיעת אנגלית ועברית על בוריין – הכרחית.
ת.ד. 452 ת"א 61003
2. כתבנית עברית
למעבד תמלילים "כניר"
לעבודה בשעות אחה"צ
טלפון: 03-209379.

למלון בתל־אביב
דרושים/ות
1. סגן ש ף (סו – שף)
2. מנהל/ת תורן/ית ערב
3. מנהח"ש סוג ג' (חשב שכר)
המתאימים בעלי נסיון רב בענף המלונאות בחווה, יפנו בכתב לת.ד. 2134 ת"א עבור "מלון".
– סודיות מובטחת –

הקדש לצרכי צדקה
סיוע משפטי
דרוש/ה עו"ד
לתעסוקה מלאה ו/או חלקית בירושלים רצוי נסיון בעבודה מעשית
לפנות לטלפון: 02-246161
בקשות בכתב עד 10.11.87 ללשכה לסיוע משפטי – רחוב בן יהודה 5 ירושלים.

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה,
תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור למעביד לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

לחברה יבואנית וסיטונאית בתחום חלקי חילוף לרכב, באזור גוש דן
דרוש
מנהל מסחרי
כישורים הכרחיים למשרה זו:
★ ידע ונסיון מוכח בנושא החלפים לר־כב.
★ שליטה מלאה בעברית ואנגלית.
★ משא ומתן ברמה גבוהה עם ספקים ולקוחות.
★ ניהול צוות עובדים.
מועמד העונה לדרישתנו ומעונין במשרה, יפנה בכתב יד, בצרוף פרטים אישיים, נסיון קודם וכד' לת.ד. 11333 ת"א מ. 61112, עבור מס. 80.
סודיות מובטחת

למושב צופית
דרוש
עובד אחרי צבא
למחסן הספקה
בדבר פרטים נא לפנות
למזכירות טלפון 052-33202
בין השעות 8.00-12.00 מושב צופית

הדר חברה לבטוח בע"מ
למחלקת בטוח חיים
דרוש/ה
פקיד/ה
בעל/ת נסיון
לעבודה במחלקה.
נא לפנות, לתיאום ראיון
לגב' אילנה עמר, טל. 03-642685.

למפעל תעשייתי דרוש/ה
פקיד/ה שכר
דרישות התפקיד:
★ בעל/ת נסיון בעיבוד שכר, באמצעות לשכת שירות.
★ ידע בחוקי עבודה.
כשר תיפעול, תודעת שירות ויחסי אנוש מעולים.
נא לפנות בכתב יד, בצרוף קורות חיים ונסיון בעבודה, לת.ד. 3063 פתח־תקוה.

לחברת יבוא
דרושה:
פקידה חרוצה
למשרה קבועה
בין השעות 8.00-16.00
נא לפנות לפנה"צ
ל.מאובה בע"מ
לילנבלום 15 ת"א

דרושות לעבודה יחודית ומעניינת:
1. מזכירות מכירות מאד יוזמתיות וטמפרמנטיות
2. משות מכירה אמביציוניות עם הרבה נסיון.
טל' בבית 052-914257
במשרד 03-453075

למוסך לרכב משא
מהגדולים בארץ
דרוש
מנהל טכני
הכישורים הדרושים:
★ ניהול עבודה עם צוות של כ־30 עובדים.
★ נסיון וידע רב במכונאות דיזל.
★ דיאגנוזיסט (מאבחן) ברמה גבוהה.
★ בעל תעודת הסמכה.
המועמד שיתקבל למשרה זו יקבל תנאים מועדפים.
אם הינך בעל הכישורים הנדרשים, פנה אלינו בדק סחר ומוסך בע"מ, פתח־תקוה, טל' לקביעת ראיון 03-9220526/8 למשה.

למרכז חוגים
דרוש/ה
גרפולוג/ית
"בית ידע"
03-919205

דרוש גזרן מנוסה
למפעל ייצור אופנה.
רח' קלישר 9 ת"א
טל: 03-661006.

מוסד להשכלה
בלימודי ערב
בתל־אביב
דרושה
מזכירה
לעבודה בשעות אחה"צ
המעוניינות יפנו למנהל בית־הספר בטלפון: 08-461759
– בשעות אחה"צ

מאזן מאוחד לחברת העובדים

מאת מוריה אבנימלך

חוק ניירות ערך מחייב „חברה ציבורית", דהיינו חברה שמניותיה או אגרות־חוב שלה נסחרות בבורסה, לפרסם דוחות כספיים לבעלי המניות.

חברת העובדים אינה חברה צבורית במשמעות חוק ניירות ערך, אך במשמעות האמיתית היא חברה השייכת לציבור, ובעלי המניות שלה הם מיליון ושש מאות אלף חברי ההסתדרות. חברים אלו זכאים לקבל דין וחשבון כספי מפורט על חברת העובדים ועל החברות שבבעלותה, לרבות חברות כ„סולל בונה" ו„שיכון עובדים" שאינן חברות רשומות בבורסה.

לפרסום מאזנים ודוחות רווח והפסד יש ערך כלכלי ולא רק צבורי. דיווח אמין ומפורט אינו מאפשר להסתיר „פשלות" – וכאלו יש בכל חברה עסקית – אינו מאפשר לטייח כשלונות עסקיים ומכריח את מנהלי החברות לבדוק עצמם לא הרף ובזמן אמיתי ולהתייעל.

בחברת העובדים היה עד כה תהליך הפוך. כשהגיע „סולל בונה" למשבר היה הצעד הראשון לרכוש את המניות בבורסה ולהפוך ל„חברה פרטית" שאינה חיבת בדיווח. הדוחות הכספיים בהשנתיים האחרונות לא הגיעו אפילו לידי חברי הוועדה המנהלת של חברת העובדים, אלא לכמה חברים נבחרים בלבד. „סולל בונה" נמצא כיום בתהליך הבראה וצפוי להציג איזון תפעולי כבר השנה. צעד הכרחי בתהליך זה הוא פרסום דוחות כספיים, אף שאלו לא מחמיאים, ולאפשר לציבור חברי ההסתדרות לדעת מה נעשה ברכושם.

הדברים אמורים גם על לגבי „שיכון עובדים", חברה מדיוחה שנוהגת לצאת בהודעה לעתונות על הרווח שהשיגה, אך לא מפרסמת דוח כספי מפורט ומאושר על ידי רואה חשבון לציבור, מאחר והחוק אינו מחייבה לעשות כן.

קונצרן „כור", כחברה ציבורית, מפרסם דוחות כספיים כפי שמחייב החוק, אך המאזן המאוחד המאוזנים של כמה חברות הבת שלו הרשומות בבורסה אינם נותנים תמונה מלאה על כל חברות הקונצרן. כך יכולות מרבית חברות הקונצרן להפסיד משך שנים, ורק כשהתוצאה המאוחדת של הקונצרן מורה על הפסדים, נחלצת הנהלתו לבצע תכנית הבראה בכל מפעל ומפעל. פרסום תוצאות כל אחת מחברות „כור", גם אלו שאינן „חברות צבוריות" היה משמש „פעמון אזעקה" בטרם פורענות.

מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו ומנכ"ל חברת העובדים ד"ר שמעון רביד מדברים על כוונתם להעמיק את הפיקוח והבקרה על חברות משק העובדים ולהפוך את חברת העובדים לחברת אחזקות. הצעד הראשון לקידום מטרה זו היא פרסום דוחות כספיים של החברות ופרסום ו„מאזן מאוחד" של חברת העובדים ל„בעלי המניות" דהיינו לחברי ההסתדרות, תוך אימוץ וולנטרי של כללי הדיווח החלים על „חברות צבוריות".

אלדן טק בצעה חילופי מניות עם חברת בת ערב התשקיף

מאת מוריה אבנימלך

אלדן ציוד אלקטרוני, חברת סחר ותיקה ומצליחה המייבאת ציוד רפואי ומדעי, הפכה ערב יציאתה לבורסה לחברת־בת של חברה תעשיתית פעוטה, בעסקה של חלופי מניות.

אלדן ציוד אלקטרוני נוסדה לפני 22 שנה, והיא מייצגת באופן בלעדי חברות בינלאומיות המייצרות ציוד רפואי ומדעי, מוצרים איזוטופיים וכימיקלים שונים. לקוחותיה הם בתי חולים, קופות חולים, אוניברסיטאות, מוסדות מחקר ומשרד הבטחון. היקף המאזן שלה מסתכם ב־6 מיליון שקל, ובמחצית הראשונה של 1987 הגיעו מכירותיה ל־5 מיליון שקל והרווח שלה ל 240 מיליון שקל.

לפני שנה רכש בעל השליטה באלדן ציוד אלקטרוני, אברהם פרידלנדר חברה קטנה בשם הילדן ביוכימקלים, שכל מכירותיה הם בימיקלים שפיתח פרופ. עמידם רז. מאזן החברה הגיע ל־16 אלף שקל, ומכירותיה היו בתהליך ירידה ובשנה האחרונה הגיעו ל־35–45 אלף שקל במונחים שנתיים. פרידלנדר רכש את החברה ב־30 אלף דולר.

ערב ההנפקה ביצעה אלדן עסקת חלופי מניות לפי סעיף 95 לפקודת מס הכנסה (הפוטר ממס על עיסקה כזו), וכך הפכה חברת – הבת – שמכירותיה הגיעו לחצי אחוז ממכירות חברת האם ומאזנה לכשליש אחוז ממאזן חברת האם – לחברת האם. העיסקה הוחנתה בקבלת האישורים להנפקה והיא מפורסת בתשקיף ההנפקה.

אלדן טק גייסה ביום ראשון בבורסה 1.44 מיליון שקל בהנפקת מניות בדרך של מיכרז וזכתה לחתימת יתר של יותר מפי שנים במחיר המינימלי. המזמינים יקבלו 45% מהזמנתם, בדרך של הקצאה.

מניות החברה יסחרו במסגרת הרשימה המקבילה תחת הקטגוריה של „שירותים וסחר". כאמור חברת האם היא חברה תעשייתית ואילו חברת הבת, שבה מרוכזות יותר מ־99% מהפעילות, היא חברת סחר.

מנכ"ל החברה אברהם פרידלנדר אמר ל„דבר" כי עסקת חילופי המניות נועדה להצהיר על כוונתיו להגדיל את הפעילות התעשייתית של החברה ולהפכה לעיקר.

משא ומתן שמנהלת החברה עם המכון הביולוגי בנס ציונה, לפיו תממן אלדרטק יצור פוספוליפידים, שהם חומר משמש לרפוי מחלת האלצהיימר ולתעשיה פרמקולוגית, עליו הודיעה החברה ערב התשקיף, משתלב בכוונה זו.

מאז ראשית השנה השיגו רוב הקרנות תשואה ריאלית חיובית

מהקרנות הגדולות קרנות הפועלים השיגו את התשואה הגבוהה ביותר – 48%

מאת מאיר תרמור

הרוב המכריע של קרנות הנאמנות, 119 מתוך 112 השיגו במהלך תשעה החודשים האחרונים תשואה ריאלית חיובית, כך עולה מדו"ח הקרנות של חברת הייעוץ מיטב.

בחודש ספטמבר פחות מרבע מכלל הקרנות השיגו תשואה ריאלית חיובית, בהנחה שהמדד עלה בחודש זה ב־1.2%. התשואות בספטמבר היו בבואה נאמנה למה שהתרחש בשוק ההון בחודש זה.

כאמור, מאז ראשית השנה השיגו כמעט כל הקרנות תשואה ריאלית חיובית, תשואה העולה על 11.4% (ספטמבר 1.2%), כאשר בראש צועדות הקרנות המתמחות במניות והקרנות הגמישות, אחריהן קרנות מתמחות במניות ההסדר, צמודי מדד ומט"ח.

שלוש הקרנות הטובות ביותר היו אש (מירית) 48.5%, ארז (הפועלים) 48.3% לפיד (יוניטרסט) 48.1%.

48% גידול ברווח באליהו בחצי שנה

לחברה עודף הון של 16 מיליון שקל

חברת הביטוח אליהו סיימה את מאזנה לחצי השנה הראשון של שנת 1987 ברווח של 828 אלף ש"ח וזאת לאחר הפשרה לעתודות לסיכונים מיוחדים (כולל אלמנטרי) בסך של 917 אלף ש"ח, כך ש"כ הרווח המתקבל מגיע לסך של 1,745 אלף ש"ח, לעומת כל שנת 1986 שהרווח הגיע לסך של 1,821 אלף ש"ח ובתוספת ההפרשה לעתודות לסיכונים מיוחדים בסך 528 אלף ש"ח. ס"כ הרווח שהושג הסתכם בסך כולל של 2,349 אלף ש"ח בכל שנת 1986.

החברה השיגה גידול ברווח נטו לששת החודשים הראשונים של שנת 1987 בשיעור של 48%.

החברה ממשיכה באי ניכוי צילמר מעתודות בדו"ח חיים. שיטה זו מקטינה את הרווח המדווח של החברה. סכום הצילמר המצטבר הגיע ליום המאזן לסך של 4 מיליון ש"ח.

שיעור ההוצאות של החברה ביחס לפרמיות ירד בתקופה זו ל־14.7% לעומת 16.3% שנה קודמת.

הכנסות מפרמיות ודמים בתקופה זו הגיעו לסך של 45.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל־36.7 מיליון ש"ח – עליה ריאלית של 24%.

סך כל עתודות החברה הגיעו ליום המאזן ל־130 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 119 מיליון ש"ח – עליה של 9.2%.

עודף ההון של החברה עפ"י תקנות המפקח על הביטוח מסתכם בסך של 16 מיליון ש"ח נכון ליום 30 ליוני 87. ראוי לציין שזהו עודף הון משמעותי ובין הבודדים בענף.

„הפועלים" נותן אשראי במט"ח ללא היטל 3%

בנק הפועלים מפעיל שורה של קווי אשראי חדשים במט"ח למימון יבוא ציוד השקעה, המאפשרים לקבל הלוואות לתקופה ממוצעת של 39 חודש, ובדרך זו ליהנות מפטור מתשלום היטל לבנק ישראל בשיעור של 3% לשנה כדלקמן:

★ קווי אשראי בדולרים ובמרקים גרמניים בריבית משתנה המבוססת על ליבור ל־6 חודשים.

★ קווי אשראי בדולרים בריבית משתנה המבוססת על ליבור ל־6 חודשים.

★ קווי אשראי בדולרים בריבית קבועה לתקופה עד 5 שנים.

★ לעסקות בסכום של מיליון דולר ומעלה ניתן יהיה להציע הלוואות לתקופות של 4 או 5 שנים עם פרעון הקרן בסוף התקופה, כאשר במשך התקופה יבוצע פרעון על חשבון ריבית בלבד.

★ קווי אשראי ספציפיים במרקים גרמניים ליבוא ציוד מגרמניה בסכום של 500 אלף מרקים ומעלה, בריבית משתנה ומועדי פרעון גמישים.

★ קווי אשראי לתקופות ארוכות עד 10 שנים, כאשר בשנים הראשונות יתן אשראי במט"ח, וביתרת התקופה – הלוואה שקלית צמודה.

שליש מהבנקאיות לא ימוחזר מעריכים ראשי משרד האוצר

מאת אמנון אסד

במשרד האוצר מעריכים כי שליש ממניות הבנקים שיפדו בסוף החודש לא ימוחזר וכי כספי פדיונות אלה יופנו לאפיקי הצריכה השונים.

עוד מעריכים באוצר כי שליש נוסף מכספי הפדיונות יושקע מחדש בתוכניות החסכון המיוחדות של הבנקים וכי רק שליש מבעלי המניות ימשיכו להחזיק במניות שבידם.

נתונים מדוייקים על היקף המיחזור יתקבלו באוצר רק לקראת סוף החודש, מאחר שבעלי המניות יכולים להודיע לבנקים על רצונם לפדות את המניות עד ל־20 בחודש. סך כל המניות שיוכל הציבור לפדות החודש מסתכם בכ־1.2 מיליארד דולאר. אם תתאמת תחזית האוצר יוזרמו לחשבונות בעלי המניות בסוף החודש כ־1.3 מיליארד ש"ח. מחצית מסכום אדיר זה יספוג האוצר מאוחר יותר באמצעות תוכניות החסכון של הבנקים.

נהמה חלקית רואה האוצר בעובדה שההזרמה הגדולה שיגרום פדיון המניות תידחה בחודש ותירשם על חשבון נובמבר בגלל העובדה שה־31 באוקטובר חל בשבת.

אגרת הקודש של כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש עם תחילת שנת תשמ"ח

(תרגום מאידיש)

— מכתב שלישי —

ב"ה, דא"ו תשרי,
יום שלישי שהוכפל בו כי טוב;
פ' וזאת הברכה, שנת התשמ"ח
שנת הקהל,
ברוקלין נ.י.

אל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

בעמדנו בראשית השנה החדשה, המיוחדת בכך שהיא „שנת הקהל", והתאם למצוה הכללית בזמן בית המקדש, כאשר הקהילו את כל בני ישראל, „העם האנשים הנשים והטף". בבית המקדש, המלך היה קורא באזניהם פרשיות מן התורה, כדי לזרזם במצוות ולחזק ידיהם יותר ב„ליראה את ה'", ביהדות, תורה ומצוות.

ובהמשך למכתב הקודם. שבו הוזכר בקצרה שלמרות שמצוות „הקהל" במובנה הפשוט קשורה בזמן שבית המקדש קיים, הרי היא עם זאת אקטואלית, במובנה הרוחני, בכל מקום ובכל זמן.

נתעכב כאן על נקודת הדבר ופרטים מסויימים בה, כיצד להביא את הדבר לידי מעשה בפועל, הן ביחס ל„העם" בכלל, יהדות של קהל וציבור, והן בחייו של כל יהודי כיחיד.

* * *

בראש ובראשונה יש לנצל את ההתעוררות של ימי חודש תשרי, ובמיוחד: של ראש־השנה, שבת תשובה וכו', כדי לכנס ולהקהיל יהודים — אנשים, נשים וטף, עד ל„קטני קטנים", לכנס אותם ב„מקום" קדוש, כלומר באווירה קדושה, ולנצל את הדבר לשם המטרה היסוד של מצות „הקהל": „למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את ה' אלוקיכם ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת".

במיוחד זו הזכותו של כל מי שהוא „מלך", מנהיג בסביבה, רב בקהילתו, מחנך בכיתתו, אב במשפחתו, „לקרוא באזניהם", להשמיע את דברי התורה ומצוותיה בחוג שלו, בכל מקום שהוא יכול להגיע אליו. בתוקף וברצינות, במדה ועד שהדבר ייצור רושם עמוק והשפעה ממושכת על השומעים.

שירגישו וישפיעו במשך חודש תשרי, ובמשך כל השנה, ובמשך כל שבע השנים מ„הקהל" זה ועד להקהל הבא, השפעה שתתבטא בחיי היום־יום, בהתנהגות המבוססת על „ליראה את ה'": לימוד התורה וקיום המצוות, וביחד עם כך — בשמחה ובטוב לבב, כפי שהדבר מודגש בעובדה שמצות „הקהל" היא ב„זמן שמחתנו", בחג הסוכות.

* * *

כבר דובר פעמים רבות במשך השנה שחלפה, על הציווי „ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". כפי שחז"ל מפרשים: „בתוך כל אחד ואחד מישראל", אשר מתאים לזה כדאי אשר כל אחד ואחת, כולל ילדים קטנים, צריך שיעשה את ביתו, חדרו, כליו וכו' ל„מקדש מעט". התורה מבטיחה: „הבא ליטהר — מסייעין אותו". עד להבטחת הקב"ה „ושכנתי בתוכם".

כך הדבר בתקפו, ואדרבה: ביתר שאת וביתר עוז, בענין ומעשה כללי בזה, ביחס ל„הקהל" המוזכר: מוטלת חובה על כל אחד ואחת לבצע את תוכן מצוות „הקהל בבית המקדש" בסביבתו ובו עצמו.

במצות „הקהל" מודגשת האמירה כי ההקהלה של „העם", מורכבת מאנשים, נשים וטף. לכל אחד מן הסוגים האמורים ישנה — נוסף על קווי האופי הכלליים של „העם" — גם תכונה מיוחדת. אנשים — ניחונים במעלה של עוצמה וכוח הנהגה, להיות מורי דרך בהתנהגות הכללית, מחוץ לביתו וכו'; נשים — הן בבחינת „עקרת הבית". הן מנהלות את הנהגת הבית, התחלת חינוך הטף, הבנים והבנות, וכו'. ואילו טף — הם המתחנכים, המקבלים, הם מודרכים על־ידי הוריהם ומחנכיהם.

דומה לכך גם ב„עולם קטן — זה האדם": אצל כל אדם ישנן (צריכות להיות) כל התכונות האמורות: התוקף והעוצמה של „אנשים", הזמן והכוחות שלו המסוגלים וצריכים להנהיג ולהשפיע ולהאיר מסביבו, בהנהגת העולם, וכן של „נשים" בהנהגת הבית, ויחד עם זה הוא צריך להיות גם תלמיד ומחונך. בלשון חז"ל: „איזהו חכם — הלומד מכל אדם".

וגם בכך מלמדת מצות „הקהל" את כל יחיד. כ„עולם קטן" שלו, שהוא נדרש „להקהיל" ולאסוף את כל תכונותיו השונות, של „אנשים, נשים וטף". ולהכניס אותן ב„בית המקדש" הפנימי שלו, בהתמסרות מוחלטת לדבר המלך, זה הקב"ה, עד שיהיו כולם חדורים כליל ב„ליראה את ה'".

* * *

ויהי רצון שכל אחד ואחת, כולל ילדים קטנים ינצלו את האפשרויות והכוחות הבלתי רגילים, ששנה זו, „שנת הקהל", מביאה אתה. בכל הענינים האמורים, באופן שיבואו לידי מעשה בפועל.

ועל־ידי פעולות ה„הקהל" והכינוסים יתחזק עוד יותר אצל כל אחד ואחת — „יחוד לבבי ליראה שמך".

והתוספה בפעולות הכלליות האמורות תקרב עוד יותר ותחיש את הזמן שבו יקיימו את מצות „הקהל". בכל פרטיה, בבית המקדש ממש, וישמעו את קריאת הפרשיות בתורה מפי המלך המשיח, במהרה בימינו ממש.

בכבוד ובברכה להצלחה רבה בכל האמור,
ובברכת חתימה וגמר חתימה טובה
לשנה טובה ומתוקה

מנחם שניאורסאהן

נ.ב.

הנה רצוי שנוסף על כינוסי „הקהל" בימי הסוכות, יזדרזו ויקדימו את הכינוסים גם במשך עשרת ימי התשובה, ובדי ימים שבין יום הכפורים לחג הסוכות. וכל המרבה הרי זה משובח.

דא"ו תשרי: יום ההלקות של אמו מורתו הרבנית הצדקנית מרת חנה ע"ה, נסתלקה שבת תשובה בעת עלות המנחה שנת תשכ"ה.

יום שלישי שהוכפל בו כי טוב: פרש"י בראשית א, ז (ומביר פ"ד, ו). ובאוה"ת (בראשית לג, א ואילך. משפטים ע' איקנ. ועוד) ובמכתב כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע (נדפס בסה"מ היתש"פ ע' 19 (השני) ואילך. אגרות־הקודש שלו ע' קלה ואילך) מקשר זה עם טוב לשמים וטוב לבריות (קידושין מ, א).

פ' וזאת הברכה: להעיר, אשר בקביעות שנה זו היא במשך ג' שבועות, ובו של חודש תשרי. ולהעיר בתורת אוה"ז: מגן בעדרף לעבן מים ועד ציים... מים פרשת השבת. בר (״הוים יומי״ ב׳ חשון. ספר השיחות התש״ב ע׳ 29 ואילך).

הקהילו את כל בני ישראל וכו׳: בפרטיות ראה רמב״ם הל׳ חגיגה פ״ג.

האנשים והנשים והטף: וילך לא, יב.

ליראה את ה׳: וילך שם.

במעשה בפועל, כי המעשה הוא העיקר — אבות פ״א מי״ז. תקו״ז תנ״ב (פו, סע״א). ת״ס (צג, ב). ת״ע (קלג, ב. קלד, א).

קורא באזניהם פרשיות מן התורה... ביהדות: רמב״ם שם ה״א.

״הקהל״... אקטואלית... ובכל זמן: להעיר מאבודבאל פ׳ וילך: מכאן נשאר המנהג בימינו שבימים השמיני חג העצרת האחרון נקראים יום שמחת תורה שבו ביום אנו משלימים את התורה עומד הגדול שבקהל ומסיים אותה והוא בעצמו חענך לאומי להמשך הברכה להשמן מעשה המלך בזמן האלקי ההוא.

בראש ובראשונה וכו׳: ראה גם מכתב ימי הסליחות תשכ״ה (לקו״ש ח״ט ע׳ 446).

ל״קטני קטנים״: ראה רמב״ן ואוה״ח עה״פ וילך שם, יב. גו״א (לפרש״י עה״ת שם). יב. חו״א מהרש״א לחגיגה ג, א. ובמגילה מצוה תרי״ב ותוס׳ חגיגה שיצאו מכלל גמל או בגלל שכלו והם חרשים. וראה מכתב יום שלישים להודש תשרי התשמ״ז הערה ד״ה והטף. ועיי״ש.

למען ישמעו... התורה הזאת: וילך לא, יב.

כל מי שהוא ״מלך״, מנהיג... רב וכו׳: ראה לקו״ש נצו״י תשמ״ז הערות 20, 34 ועי״ש.

ליראה את השם... וביחד עם כך — בשמחה: להעיר מספרי עה״פ ואתחנן ו, ה: ואין אהבה במקום יראה כי אלא פ״י.

לימוד התורה וקיום המצוות... בשמחה ובטוב לבב: ראה רמב״ם סוף הל׳ לולב. ד״ה שמח תשמח תשמ״א (קונטרס י״ג אלול תשמ״ז) ס״ד. ועי״ש.

ב״זמן שמחתנו״ — בחג הסוכות: ראה ילי״ש אמור רמז תרנד בתחלתו: אתה מוצא שלש שמחות כתיב בחג. וראה לקו״ש ח״ד ע׳ 1481 ואילך.

כבר דובר... השנה שחלפה: מכתב ערב ר״ח ויו״ד שבט התשמ״ז. קונטרס משיחות ש״פ תרומה, ר״ח אדר תשמ״ז. ועוד.

תשמו לי מקדש: תרומה כה, ח.

כפי שחז״ל מפרשים: ראשית חכמה שער האהבה פ״ו קרוב לתחלתו (ד״ה ושני מטקים — סט, ב). ועוד. — נסמן בקובץ הנ״ל

הערה: ראה שיחה הנ״ל הערה 62.

כולל ילדים קטנים: שהרי בברכת המשכן השתתפו גם קטנים — אוה״ת פ״א.ב אוהי״ת ד״ה תרומה וד״ה ויקהל. וראה צפע״נ עה״ת ר״פ ויקהל.

מקדש מעט: ראה יחזקאל יא, טז. מגילה כט, א

הבא ליטהר מסייעין אותו: ראה שבת קד, א. וראה לקו״ת דרושים לשמע״צ ד״ה ה׳ לי בעוזרי ע״ה (פג, ד ואילך) דגם לשהר אותם בבשמים.

נשים... עקרת הבית: ראה ב״ר פפ״א. ב. וזו״ע קנ״ז. א. אוה״ת נ״ך כרך ב ע׳ תתקצ. שם ע׳ תתסו.

טשים... חינוך הטף הבנים והבנות: ראה שליה מד, א. נתוק בקונטרס חנוך לנער ס״ע 34 ואילך.

״עולם קטן — זה האדם״: תנחומא פקודי ג. זח״ג לג, ב. תקו״ז תס״ט (ק, ב. קא, א). וראה אוה״ת סמל״א. לקו״ת במדבר ה, פע״א ואילך. זח״א קלד. ב. סה״מ תרכ״ט ע׳ קכ.

ובלשון חז״ל: אבות פ״ד מ״א. וראה כתר שם טוב (הוצאת קה״ת) הוספות סי׳ צ.

וש״נ. אוה״ת להס״ם (הוצאת קה״ת) קטו, א (בהוצאת קה״ת תש״ם ואילך — סתצ״ק).

להכר המלך — אל הקב״ה: להעיר שמצות הקהל היא לשמוע קריאת המלך. ויראה באמה כאילו... מפי הגבורה שומעה, שהמלך שליח הוא להשמיע דברי הא״ל (רמב״ם הל׳ חגיגה פ״ג ה״ו).

יחוד לבבי ליראה שמך: תהלים פו, יא.

והתוספה... תקרב עוד יותר... את הזמן וכו׳: כמחז״ל (סנהדרין צח, א. ירושלמי תענית פ״א ה״א. זח״א. קמו, בהולך): זכו אחישנה. וראה שערי אורה ד״ה יבואו לבוש מלכות פי׳ צג, צו (פז, א־ב).

ובדי ימים שבין יום הכפורים לחג הסוכות: להעיד משיחות כ״ק אדמו״ר (מהורש״ב) נ״ע (״מכתבי לשקה צורים ע׳ 8): די תשובה פון די ד׳ ימים שבין יום כפור לסוכות... איז אין די ד׳ אותיות פון שם הוי׳ האנט אין ארט. וראה גם סה״מ קיחש״א ע׳ 42.

ימים שבין יום הכפורים לחג הסוכות: ראה ויק״ר פ״ל, ז. והן ימי שמחה שבהן היו מחנכין את המזבח בימי שלמה (טו״ש אוה״ח אורח סו״ם תרכד — מטג״א, מהרי״ל). וראה סע״ח ופי׳ האוחי״ל במקומו. לקוטי לוי״צ לזח״א ע׳ יא.

משק עולמי / ביל כספי

הדולר ממשיך לעלות

מדדים כלכליים חיוביים שפורסמו בארה"ב העלו את שערו של הדולר האמריקאי ביחס למרבית המטבעות. הצהרת שונות בוועידת קרן המטבע הבינלאומית הנערכת בוושינגטון עודדו אף הם ביקושים דולריים. גם החלטות שבע המדינות המתועשות הגדולות במערב העלו את הביקושים הדולריים, שכן אלה החליטו לתמוך מחדש בדולר בשוקי הכספים. בישוי לכך נתן שר האוצר הבריטי אשר אמר בישיבת קרן המטבע, שיש לחתור לפיקוח יותר בשוקי הכספים, כדי למנוע תנודות שערים חריפות. גם שר האוצר האמריקאי ג'יימס בייקר תרם לעליית שער הדולר באומרו שהמשך ירידת שער הדולר יגרום לערעור המערכת הכלכלית בעולם המערבי.

המדדים שפורסמו במשך השבוע בוושינגטון תרמו גם הם לביקושים הדולריים. מדד האינדיקטורים הכלכליים עלה באוגוסט ב־0.6 אחוז: מדד זה, יחד עם מדדים כלכליים נוספים שפורסמו במהלך השבוע הקודם, תרמו להמשך עליית שערו של הדולר. מומחים בלונדון סבורים ששערו של הדולר ימשיך לעלות לפחות עד לפירסום הנתונים המסחריים של ארה"ב לחודש אוגוסט בשבוע הבא.

השינוי בשער הדולר		
מטבע	שער	שינוי
ליש"ט בריטי*	1.619	+1.4007
מרק גרמני	1.8455	+1.4011
פרנק שוויצרי	1.5385	+1.8874
גילדן הולנדי	6.145	+1.0249
יאן יפני	146.85	+2.3345
דולר קנדי	0.7638	-0.3020
שקל ישראלי	1.6079	+0.3056

* השער בדולרים

עלו מחירי המזון והנפט

מחירי המזון עלו מאוד השבוע. מחיר התה עלה ב־7.5 אחוזים ומחיר החיטה – ב־5.5 אחוזים.

גם מחיר הקפה עלה השבוע ל־1336.5 ליש"ט הטונה, עליה של 3.85 אחוזים, אך ביד עם סגירת שוק המזון הלונדוני, התחילו מחירי הקפה לרדת ובסוף השבוע היה מחיר ליברה קפה בניו יורק 119 סנטים, ירידה יומית של 2.11 אחוזים.

גם מחיר הקפה עלה בראשית השבוע ואחר כך חזר וירד. הפעילים בסחר הקפה חששו, שישיבת ארגון הקפה העולמי בלונדון תסתיים בקבלת החלטה על מכסות יצוא שהיתה עשויה לגרום לירידה זמנית בהספקה ולעליית מחירים. אולם הפגישה התפזרה בלי לקבל החלטות ומחיר הקפה צנח.

העליה במחירי הדגנים אירעה בגלל חשש לשיבושים בהספקה בעקבות גשמים באזורי הגידולים ואילו מחיר התה עלה בגלל ביקושים צרכניים גדולים.

ביקושים השקעתיים לנפט נרשמו בגלל המתח הגואה במפרץ הפרסי.

מחירי הקומודיטיס		
זהב (אונקיה)	453.75	דולר
כסף (אונקיה)	7.546	דולר
פלטינה (אונקיה)	566	דולר
נחושת (טונה)	1135	ליש"ט
אלומיניום (טונה)	1200	ליש"ט
קפה (טונה)	1336.5	ליש"ט
סוכר לבן (טונה)	184	דולר
גרעיני חיטה (בושל)	2.9975	דולר
כותנה (ליברה)	0.7175	דולר
נפט ברנט (חבית)	18.72	דולר
נפט דובאי (חבית)	17.14	דולר

עלו שערי הריבית הניידים

במהלך השבוע נרשמה עליה בשערי הריבית הניידים במערב אירופה ובצפון אמריקה. מומחים מוניטריים סבורים שעליית שערי הריבית בארה"ב קשורה לעליית שערי הריבית ביפן בשבוע הקודם. בארה"ב עלו השערים בשל הקשר המוניטרי הפיננסי ההדוק בין יפן וארה"ב, כשמשקיעים יפנים רבים משקיעים בשוקי ההון של ארה"ב. ולפיכך שערי הריבית ביפן וארה"ב משפיעים זה על זה.

השבוע לא עליו שערי הריבית ביפן אך שמועות על כוונת הבנק המרכזי היפני להעלות את הריבית המוצעת לניכיון שטרות העומדת היום על 2.5 אחוזים לשנה.

במערב אירופה היתה עליה בשערי הריבית בגלל החלטת מערב גרמניה לשנות את מדיניותה המוניטרית. נגיד הבנק המרכזי של גרמניה קרל אוטו פהל אמר בישיבת קרן המטבע העולמית שגרמניה צריכה להקשיח את מדיניותה המוניטרית בשל סימנים מדאיגים של אינפלציה.

שערי ריבית הדולר	
ריבית בסיסית (PRIME)	8.75
ריבית לנכיון שטרות	6
ריבית לקרנות פדרלים	7.31
ריבית ליבור הבי־שנתי	8.5
ריבית ליבור הבי־שנתי	
ליש"ט בריטית	10.50
מרק גרמני	4.75
פרנק שווייצרי	4.38
גילדן הולנדי	5.63
יאן יפני	5.19

ברזיל הגדילה עודף מסחרי

העודף המסחרי של ברזיל בשנת 1987 עשוי להגיע ל־9.6 מיליארדי דולרים לעומת 8.7 מיליארדי דולרים בשנה הקודמת, עליה טובה של יותר מעשרה אחוזים.

התחזית החיובית לגבי סחר החוץ של ברזיל בשנה הנוכחית היא של כלכלני הסוכנות הברזילאית הממשלתית לסחר חוץ. כלכלני הסוכנות ביססו את התחזית על הנתונים החיוביים לחודש אוגוסט. העודף המסחרי היה 1.43 מיליארד דולרים. היצוא הסתכם ביותר מפי שניים מהיבוא־2.75 מיליארדי דולרים יצוא לעומת 1.32 מיליארדי דולרים יבוא.

אוויס נמכרת לעובדיה

חברת אוויס להשכרת הרכב, השניה בגודלה בארה"ב, נמכרת זו הפעם החמישית בשנתיים האחרונות. הקונה הפעם הוא מעין קואופרטיב של עובדי החברה. אוויס נמכרה תמורת 750 מיליון דולר ויחד עם חובות של כמיליארד דולר מגיע המחיר הסופי ל־1.75 מיליארד דולר.

בשנים האחרונות נפוצה התופעה של קבוצות עובדים הרוכשים חברות, שלכאורה עומדות על סף פשיטת רגל.

לחברת אוויס ארה"ב אין כל קשר עם חברת אוויס ישראל, שכן החברה הישראלית היא חברה־בת של אוויס יורופ, שנפרדה מהחברה־האם האמריקאית לפני שנה.

וול סטריט / שולה פרומר

דובים חודרים לשוק שוורים

שמועות סביב סלומון אינק. וסַנְטָפֶה העלו מניותיהן

שוק „ידידי" – הגדרה מתאימה להתנהגות שוק המניות האמריקאי בשבוע החולף. פתיחת השבוע בעליה חזקה של 31.33 נקודות לרמה של 2601.50 – נקודת גבול סכנית. הרמה הסובה מוסגת בעיקר בגלל הציפיות לסיכומים חיוביים של ועידת שבע הגדולות, שברקעה – ההחלטה לייצוב המטבעות המובילים ברמתן הנוכחית פחות או יותר.

נפילה למחרת – השוק מתקשה לשאת את מומנטום העליה והאשם נתלה בהחלטתו של שוק האג"ח, חולשה תמוהה על רקע החוזק היחסי של הדולר.

מיום רביעי ואילך צובר שוק המניות האמריקאי עליות, בהלקן חזקות, ובסיכום שבועי מסתכמת העליה ב־71 נקודות בקרוב. המחזורים חזקים והתנודות הבינ"יים בסמגרת המסחר היומי הן חריפות במיוחד. בשלב מסוים חודרות נימות „דוביות" לשוק. אנליסטים ספורים אמנם – כעוים להתבטא באופן החורג מן הקונספציה המקובלת – על תחילת תפנית מסויימת ב„שוק השוורים", מונח שכהליך את מקומו לאיסו ל„שוק דובים" (BEAR-MARKET) – כוונה בעגה המקומית לשוק בעל נטיות שליליות. נקודות המבחן הבאות יגעו בגבולות שבין 2600–2630.

תשומת הלב העיקרית ממוקדת סביב בניות חרושת השמועות – חברות שתעשיית השמועות סביבן „עוברות" חוק. סלומון אינק. חברת הבנקאים והברוקרים הגדולה, מתכוונת לרכוש עד 21 מיליון ממניותיה מחברת מינרלס אנד ריסורסס, ולהנפיק בהתאם מניות מבוכרות. עובדה זו מרימה את שער המניה וגוררת את עלייתה למשך כל השבוע. כל הסקטור בגיב באופן חיובי וכך גם בחברות כמו מריל לינץ, או אף האטון, אמריקן אקספרס ועוד.

חברת סַנְטָפֶה בעליה חזקה על רקע שמועות רכישה מכיוונים שונים, החברה עצמה מכחישה, למרות הכל – המניה בעליה חזקה. קנוס סיטי סאותרן וג'ילט – בעליות על רקע דומה.

בעיקרו של דבר – התנהגות השוק היא עצבנית ושוק מסוג זה הוא אינדיקציה לחוסר בטחון ולחוסר יכולת החלטה.

שערי מטבע חוץ ביום 05.10.87

המטבע	בנקנוטים: לאומי קניה	בנקנוטים: לאומי מכירה	בנקנוטים: הפועלים קניה	בנקנוטים: הפועלים מכירה	בנקנוטים: דיסקונט קניה	בנקנוטים: דיסקונט מכירה	העברות והמחאות: לאומי קניה	העברות והמחאות: לאומי מכירה	העברות והמחאות: הפועלים קניה	העברות והמחאות: הפועלים מכירה	העברות והמחאות: דיסקונט קניה	העברות והמחאות: דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.57	1.64	1.56	1.64	1.57	1.64	1.6000	1.6200	1.5985	1.6185	1.6000	1.6201	1.6093
1 מארק גרמני	0.85	0.89	0.85	0.89	0.85	0.89	0.8681	0.8790	0.8657	0.8765	0.8667	0.8776	0.8726
1 ליש"ט	2.54	2.66	2.55	2.67	2.55	2.67	2.5984	2.6309	2.5909	2.6232	2.5952	2.6278	2.6135
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2608	0.2640	0.2607	0.2639	0.2607	0.2639	0.2621
100 ינים יפניים	1.07	1.12	1.07	1.12	1.07	1.12	1.0895	1.1032	1.0860	1.0995	1.0899	1.1036	1.0951
1 גולדן הולנדי	0.76	0.79	0.75	0.79	0.75	0.79	0.7713	0.7809	0.7711	0.7807	0.7706	0.7803	0.7734
1 פרנק שוויצרי	1.02	1.07	1.02	1.07	1.02	1.07	1.0410	1.0540	1.0410	1.0540	1.0405	1.0536	1.0470
1 כתר שוודי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.25	0.2476	0.2507	0.2477	0.2508	0.2477	0.2509	0.2491
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.25	0.2374	0.2404	0.2372	0.2402	0.2372	0.2403	0.2388
1 כתר דני	0.22	0.23	0.22	0.23	0.22	0.23	0.2256	0.2284	0.2254	0.2282	0.2256	0.2285	0.2270
1 מארק פיני	0.35	0.37	0.35	0.37	0.35	0.38	0.3614	0.3659	0.3610	0.3656	0.3613	0.3658	0.3635
1 דולר קנדי	1.20	1.26	1.20	1.26	1.20	1.26	1.2246	1.2400	1.2234	1.2386	1.2232	1.2386	1.2316
1 דולר אוסטרלי	1.08	1.19	1.10	1.19	1.11	1.19	1.1432	1.1575	1.1419	1.1562	1.1416	1.1559	1.1496
1 ראנד דרא"פ	0.50	0.60	0.46	0.78	0.49	0.68	0.7680	0.7776	0.7689	0.7785	0.7691	0.7788	0.7721
10 פרנקים בלגיים	0.41	0.43	0.40	0.43	0.40	0.43	0.4158	0.4210	0.4174	0.4226	0.4180	0.4233	0.4203
10 שילינגים אוסטריים	1.21	1.26	1.21	1.27	1.21	1.27	1.2325	1.2479	1.2330	1.2483	1.2310	1.2465	1.2396
1000 לירטות איטלקיות	1.17	1.24	1.18	1.25	1.18	1.26	1.2026	1.2176	1.2028	1.2178	1.2036	1.2187	1.2094
1 „סלי" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8016	1.8241	1.8014	1.8239	—	—	1.8130
1 דינר ירדני	4.40	4.68	4.53	4.82	4.46	4.77	—	—	—	—	—	—	4.5704
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.04	0.06	—	—	—	—	—	—	0.0539
1 לירה מצרית	0.66	0.71	0.67	0.71	0.63	0.68	—	—	—	—	—	—	0.7202

בנטוב יוזם פעולות למניעת נטישת הנגב הגוברת כל שנה

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

ראש מועצת אופקים יחיאל בנטוב פתח במגעים עם ראשי היישובים בנגב כדי לאלץ, לדבריו, את הממשלה לשנות את מדיניותה כלפי האיזור, במיוחד בתחומי הכלכלה, הפיתוח, הסיוע בהשקעות, פיזור האוכלוסין והמיסוי.

בהודעה לעיתונות שמסר אתמול אמר בנטוב: „הגיעו מים עד נפש. אסור לנו לשבת בחיבוק ידיים ולראות כיצד מתרוקן הנגב מתושביו. הממשלה החליטה לכוון את מעט העליה שמגיעה לישראל לאותם אזורים בהם מצויה תעסוקה ומאחר שבנגב קיים, כידוע, שפל בתעסוקה בגלל מיעוט מספר המפעלים וה„ערך גיוון תעסוקתי, אין העליה מגיעה לנגב, אלא לאזורים שממילא כבר מאוכלסים בצפיפות גדולה. כך נמצא הנגב מוכה לאורך כל החזית: העליה אינה מגיעה אליו, האיזור איננו מתפתח והתושבים נוטשים בקצב מדאיג ההולך וגדל משנה לשנה".

בנטוב מבסס את דבריו, בין היתר, על ממצאים רשמיים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שהועברו בימים אלה למרכז להכוונה לערי הפיתוח. הם מצביעים על כך שחלה ירידה משמעותית באוכלוסיית הנגב בשנת 1986 לעומת 1985. ההגירה השלילית היתה נחלתן של רבות מערי הנגב, למעט אילת, שרשמה לזכותה עליה בגידול האוכלוסיה בשיעור של 5.9 אחוזים ב־1986 בהשוואה לשנה שקדמה לה. באר שבע, ערד, דימונה ומצפה רמון סבלו מעזיבת תושבים במספרים מוחלטים בשיעורים משתנים. מצפה רמון – ירידה של 8.3 אחוזים, דימונה – 3.8 וערד 1.5 אחוזים.

מניתוח הממצאים עולה שבכל ערי הנגב, למעט אילת, היה מספר היוצאים גדול ממספר הנקלטים. את המכה הגדולה ביותר ספגה באר שבע, שיותר מ־5220 איש עזבו אותה והפער בין הנכנסים ליוצאים מסתכם ביותר מ־2100 נפש. תמונה יוצאת דופן מסתמנת בעיירה הבדווית רהט, בה גדלה האוכלוסיה ביותר מ־800 איש.

היועץ המשפטי של עת"א: ניצול תפקיד עירוני לצורך פוליטי אינו פסול

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

היועץ המשפטי של עיריית תל־אביב דוד טלמור סבור כי אין פסול בניצול תפקיד עירוני לצרכים פוליטיים. כך מתחוור מתשובה ששלח לאריה צוקר, חבר מועצת העיריה, בעקבות ידיעה ב„דבר".

ב־6 בספטמבר הגיש צוקר שאילתה המתייחסת לכתבה ב„דבר" בעניין ישיבת סוחרים יפואים בסניף „חרות" בשדרות ירושלים בעיר במסגרת שיחה על מבצע שיפוצים שעורכת „חלמיש" בראשותם של אנשי „חרות" בעיריה יגאל גריפל והנרי אזולאי סמנכ"ל „חלמיש" ויו"ר סניף „חרות" ביפו.

כותב טלמור בתשובתו לצוקר: „לא מצאתי בחוק ואף לא בכללים למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות, כללים שאינם בגדר דין, שום הוראה האוסרת על יו"ר הדירקטוריון של תאגיד עירוני לנאום בפני אסיפת דיירים ובעלי עסקים להצביע על הישגי התאגיד ותוכניותיו, גם אם המדובר באסיפה המתקיימת מטעם גוף פוליטי שאותו יו"ר דירקטוריון חבר בו. כל חבר מועצה המשמש כדירקטור בתאגיד עירוני יש לו כידוע השתייכות פוליטית ואינני רואה פסול בכך שינסה בפני בוחריו הפוטנציאליים להצביע על פעולותיו במסגרת אותו תאגיד כפי שאין לדעתי פסול בכך שחבר מועצה יצביע בפני בוחריו על הישגיו במילוי תפקידיו האחרים".

המשטרה תאבטח פסטיבל עכו עקב הפגנות ליכוד, מפד"ל וקיצונים

מתנגדים להעלאת 3 מחזות ★ הנהלת הפסטיבל דחתה דרישת הפסילה; ראש העיריה נגד נסיון פגיעה בחופש הביטוי ★ מחזאי: חוצפה

מאת יוסי ליבוביץ סופר „דבר"

משטרת מרחב הגליל תיערך בכוחות מוגברים כדי לשמור על הסדר בפסטיבל לתיאטרון אחר בעכו לאחר שחברי הליכוד, המפד"ל וקבוצות קיצוניות הודיעו שיקיימו הפגנות ועצרות מחאה נגד קיום שלושה מחזות. מדובר בהצגות „זונה ציונית", „ביקורת הוצאות" ו„אלמנות" שענייגן יחסים בין יהודים לערבים.

סיעת הליכוד בעיריית עכו דרשה שלא להציג את המחזות בטענה שהם פוגעים ברגשותיהם של יהודים. לדברי סגן ראש העיריה ויו"ר סיעת הליכוד בעיר, דוד בר לב, הליכוד מתנגד למחזות דווקא בעכו, עיר בעלת האוכלוסיה המעורבת ביותר במדינה. „אני מרגיש בבניית תהליך חיובי אצל שתי האוכלוסיות ואם המחזות יוצגו בעכו, עלולה להתעורר תסיסה שתהווה הדלקת פתיל־הצתה שתוצאתה מי ישורנה", אמר.

לדעתו ההצגות הן פגיעה ביהודים ובערבים באחד. „פוגעים בנפשו של הערבי ומראים עד כמה הוא כביכול מדוכא", ציין בר לב.

סיעת הליכוד פנתה בעניין זה למשרד החינוך ולהנהלת הפסטיבל בדרישה לפסול את ההצגות, אולם ההנהלה דחתה זאת בנימוק שהמחזות קיבלו את אישור הצנזורה.

ראש עיריית עכו אלי דה קסטרו שלל גם הוא את דרישת הליכוד בטענה שחופש הביטוי מחייב להשמיע גם דעות שאינן מקובלות על רב הציבור.

אנשי הליכוד מתכוונים להציב משמרות מחאה מול האודיטוריום בעיר בעת הופעת תיאטרון אל חקוואתי ממזרח־ירושלים. הם זועמים על הזמנת להקה זו לאחר שבפסטיבל לפני שנתיים דרשו חברי הלהקה להסיר את דגלי הלאום בעת הופעתם.

נציגי הליכוד שלחו מברק לשר התיירות אברהם שריר וביקשו ממנו להימנע מלבקר בעיר בעת הפסטיבל. מאז שבת מחתימים חברי הליכוד עצומה נגד העלאת שלושת המחזות, ולדבריהם חתמו עליה יותר מ־2,000 איש.

סופרת „דבר" לענייני תרבות מוסיפה:

מחזאים אמרו אתמול ל„דבר" כי הם מקווים שתיערך הפגנת נגד. לפי שעה אין האמנים המשתתפים בפסטיבל נערכים להפגנת נגד.

סיני פתר שכתב את המחזה „ביקורת הוצאות" אמר אמש ל„דבר": „בר־לב הודה כי קרא רק את תקצירי המחזות (שפורסמו בכתב העת פרוזה), זו חוצפה וכורות למחות נגד הצגות שלא ראה ומחזות שלא קרא את הטקסט המלא שלהם. הייתי שמח לנהל איתו דיאלוג לאחר שיצפה בהצגות. מצער שעסקנים בדרגות שונות מנסים לצבור פרסום במחאות ממין זה. לדעתי זה עוד פרק במלחמה על חופש הביטוי. מבחינת העוסקים בתיאטרון זו מלחמת התשה. העוסקים בתיאטרון עלולים להיסחף לצנזורה עצמית ולחשוב מראש איזה משפט עלול לעורר את קצפו של עסקן זה או אחר".

יום יום נוטשים משקים חקלאיים

מאת דויד משיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

חבר לשכת מפלגת העבודה וראש מועצת כפר תבור מיכה גולדמן פנה אל השרים שמעון פרס ואריק נחמקין ומזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם בבקשה לפתוח את ישיבת מרכז המפלגה הנערכת בימי חמישי בדיון על המצב בהתיישבות העובדת.

לדבריו צריכה מפלגת העבודה ליטול על עצמה את הטיפול במצב החקלאות והחקלאים. הוא אומר כי הטיפול המתמשך הכושל במצבם של המשקים החקלאיים יביא להרס מוחלט של החקלאות ואסור למפלגה להשלים עם מה שקורה לעובדי האדמה. לדבריו נעזבים יום יום משקים.

גולדמן מזהיר בפנייתו לשרים מפני הפגיעה בבטחון המדינה, וזאת נוכח העובדה שחלק גדול מהיישובים שנקלעו לקשיים מצויים במקומות רגישים במערך הביטחון ונטישתם עלולה להפר את האיזון גם בתחום זה.

בשבוע הבא תתכנס ישיבת הלשכה ומניחים כי ייערך בה הדיון הראשון בנושא זה.

חיסון ממחלות חורף מומלץ בעיקר במקרים של מחלות כרוניות

מאת רבקה הרניש, סופרת „דבר"

החיסון נגד מחלות חורף מומלץ בעיקר במקרים של חולים במחלות כרוניות – מסתבר מתשובות הרופאים לפונים אתמול ל„קו הפתוח לבריאות הציבור" שקיימה אתמול, כמינהגה השבועי, לשכת דובר קופת חולים הכללית. אין צורך בחיסון גם לילדים הסובלים מהצטננויות חוזרות, אמרו הרופאים לאמהות מודאגות.

הרופאים הסבירו כי הצטננות היא מחלה נגיפית ואין לה כל קשר עם שתיית מים קרים או אכילת גלידה. לא כל הצטננות היא שפעת. לשפעת אין למעשה עד היום טיפול יעיל. צריך לקחת אקמול או אספירין, לשתות הרבה. אין צורך לשכב במיטה ואף מותר לצאת מן הבית, הכל בהתאם להרגשה.

את ההצטננויות, ביניהן שיעולים, נזלת ודלקות אוזניים אי אפשר למנוע כי אין כל טיפול מונע למחלות נגיפיות ומי שרוצה להקטין את הסיכון אין לו דרך אחרת אלא להימנע מלבוא במגע עם קהל.

מושתל הלב עובדיה מצרי יפתח צעדת באר שבע

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

מושתל הלב עובדיה מצרי יפתח את צעדת באר שבע הראשונה, שתתקיים ב־20 באוקטובר במסגרת אירועי שנת ה־40 לשחרור העיר.

בכך נענה מצרי לפנייתם של ממלא מקום ראש עיריית באר שבע אריק ניסן וסגן ראש העיריה רפי שטרית אשר ביקרוהו שלשום בבית החולים הדסה בירושלים. מצרי, השומר על מצב רוח מרומם, אמר לניסן ושטרית: „אני צריך לחיות למען עצמי, למען משפחתי וידידי. החשוב מכל: כדי לטעת תקווה בלב כל אלה הזקוקים להשתלות באמצעות שרותי הרפואה בישראל ולעודד אנשים לתרום איברים כדי לתת חיים לאחרים".

לצעדת באר שבע, שתתנהל בשני מסלולים, נרשמו עד כה כ־6000 איש ומארגניה מצפים להשתתפות של 10,000 צועדים, בתוכם אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי וחיילי חטיבת גבעתי.

'שיקום החקלאות צריך להתבסס על חזרה למערכת אשראי מרוכז'

מאת סופרת „דבר"

שיקום המגזר החקלאי לטווח הארוך מחייב הקמה של מערכת פיננסית חדשה המבוססת על חזרה לעקרונות של האשראי המרוכז. כך אמר ריצ'רד ערמון, משנה למנכ"ל בנק הפועלים, ביום עיון בנושא „אלטרנטיבות ליציאה מהמשבר הכלכלי והחברתי של התנועה הקיבוצית", שהתקיים אתמול במדרשת רופין.

עיקרי השיטה שעליה יש לבסס את המערכת החדשה הם:

★ ריכוז והצמדה של פעילותו הפיננסית של המשק הבודד לבנק אחד. בטוחנותיו של המשק יופקדו בבנק המרכז.

★ קביעת תכנית פעולה שנתית, תוך קביעה מוסכמת ומוגדרת מראש של היקפי המקורות הכספיים והשימושים שייעשו במקורות אלה.

★ קביעה של מקורות מימון הולמים, המתאימים לצרכי מערכת המימון החדשה.

★ קיום מעקב צמוד אחר ביצוע תבנית הפעולה השנתית המוסכמת.

★ תיקון התכנית, במידת הצורך, על ידי הגורמים החקלאיים (משרד החקלאות והסוכנות) והגורמים הכלכליים (הבנק המרכזי והקרנות התנועתיות), בשיתוף עם המשק הבודד.

חזרה למערכת פיננסית של אשראי מרוכז, סבור ערמון, הוא צעד הכרחי לשיקום המיגזר החקלאי, אך אינה יכולה לעמוד בפני עצמה. יש לבצע שינויים במערכת התנועתית הכוללת – הן במישור הארצי והן במערכת המפעלים האזוריים והארגוני הקניות – במגמה להגביר את יעילות פעולתה ולשפר את מנגנוני הפיקוח שלה.

מצב כוח האדם במשטרה „קריטי"

מאת יוסי ליבוביץ סופר „דבר"

„מצב המשטרה בכוח אדם קריטי. בשנה האחרונה הוקפאו 600 תקנים, בוטלו 100 משרות וכעת יש מחסור של 300 שוטרים", אמר אתמול מפכ"ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס בפגישה עם ראשי רשויות מהקריות במשטרת זבולון.

קראוס מנסה לפשר בין ירון ועמית בעניין כביש מריבה

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

מפכ"ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס נקט לפני כשבוע יוזמה פרטית וניסה לערוך סולחה בין ראש עיריית רמת גן אורי עמית ועמיתו בגבעתיים יצחק ירון. זאת, על רקע הסכסוך שפרץ ביניהם על רחוב בן־גוריון בגבול בין שתי הערים.

הפגישה, שנשמרה על ידי כל הצדדים בסוד, נערכה בבית ירון. במהלכה הרים קראוס, שהוא תושב גבעתיים, את קולו מספר פעמים והבהיר לירון כי עליו לסגת מעמדתו מאחר שהצדק עם עמית.

ירון: „הדיון היה יוזמה פרטית של המפכ"ל ומטרתו היתה לדון בשקט על העניין כולו. אינני צריך שיצדיקו את עמדתי. יש לי מכתב של משרד התחבורה שבו תובעים אנשי המשרד מעמית להסיר את התמרור ברחוב דרך בן גוריון.

„סיכום הדיון היה חיובי ועל פיו ייפגשו המומחים של שתי העיריות לדון בסכסוך. אולם בסוף השבוע הופיע תמרור בלתי חוקי נוסף שהציבה עיריית רמת גן. דעתי היא כי עמית ואני צריכים להשאיר את הקטטות לעורכי הדין", אמר ירון.

דובר עיריית רמת גן שמאי גולן, שאישר את דבר נסיון הסולחה, אמר בתגובה כי עמית איננו מוכן להיכנס לתוכן הדברים שהיו בפגישה. „התחייבנו שלא נוציא שום פרט ממנה," אמר.

לסופר „דבר" נודע כי המחלוקה המשפטית בעיריית רמת־גן מכינה תביעה פלילית נגד ירון ועירייתו על הפרת החוק והזרמת התנועה שהיתה אמורה לזרום דרך רחוב בן גוריון לרמת־גן במקום לגבעתיים, כמסוכם במכתב שבידי עמית.

כזכור, הסכסוך בין שני ראשי העיריות החל בעת שנעשתה הרחבת דרך בן גוריון על ידי עיריית גבעתיים בקטע מפינת ריינס עד רחוב בן צבי. עמית הציב אבן שפה לאורך הכביש כדי למנוע מעבר מכוניות מרחוב בן צבי שמאלה לדרך בן גוריון ופניה שמאלה מדרך בן גוריון לבן צבי. בעקבות כך החל ירון לתקוף את עמיתו.

העיתונים יוסיפו לסקר משחקי בית"ר־ירושלים

הנהלת האיגוד הארצי של העיתונאים החליטה אתמול, „כדי לגרוע מחומרת ההתקפות הפיסיות והמילוליות כלפי העיתונאים", להשהות את החלטתה מן השבוע שעבר ביחס לכיסוי משחקי בית"ר־ירושלים כדי לאפשר למוסדות הספורט לעמוד בהבטחותיהם להבטיח את שלומם ותנאי עבודתם ההולמים של העיתונאים העוסקים בסיקור אירועי הספורט.

כן גינתה ההנהלה את מאמן בית"ר מרדכי שפיגלר על התנהגותו האלימה כלפי העיתונאים.

נפתחת תערוכת הפרח בחולון

מאת עמרם גבאי סופר „דבר"

במעמד שר החוץ שמעון פרס, סגן שר החקלאות המצרי ומוזמנים רבים תיפתח הערב תערוכת הפרחים הבינלאומית ה־11 בפארק הנוער בחולון. יוצגו כשני מליון פרחים מ־25 ארצות. התערוכה תהיה פתוחה 10 ימים. מחיר הכרטיס 10 שקלים.

הטור השבועי

המשך המאבק על פיצויי השחיקה של 26.7%

בהתייעצות בראשותו של אוריאל אברהמוביץ שהתקיימה ערב יום הכיפורים נותחו הסעיפים הנוגעים לגימלאים בהסכם השכר החודש ונקבעו הצעדים להמשך המאבק למען השגת פיצויי השחיקה בשיעור המלא של 26,7% כפי שקבעה ועדה פנימית של האוצר ואשר בוועדת הכספים של הכנסת.

בדיון [illegible]

(א) העובדה שנאמר במפורש בהסכם הקיבוצי (סעיף 5, (ג) „הוסכם שלא יועלו תביעות [illegible] לעניין הוצאות המדינה (גימלאות), או הסדרי פנסיה תקציבית אחרים והובא בחשבון לצורך חישוב תשלום פיצויי פיטורים, ובו תובא בחשבון לעניין קרן השתלמות". היום, הישגי השכירים חלים על הגימלאים.

(ב) שנקבע המשך הטיפול בשאלות היסודיות והאקטואליות של הגימלאים וכך נאמר בסעיף 9, (ב) ר(ג) „הצדדים מסכימים על הקמת ועדה לבדיקת מצבם של גימלאים הנהנים מפנסיה תקציבית אצל המעסיקים החתומים על הסכם זה, אשר תקבע את שיעורי הפיצוי בגין שחיקת הגימלה של הגימלאים שפרשו בעבר ואת יישום ההסכם בגימלה, שיטת חישוב המשכורת הקובעת ועדכונה.

(ג) המסקנות המוסכמות של הוועדה יהוו חלק מהסכם זה.

(ג) על חשבון פצוי השחיקה ניתנה מקדמה בתחילה מ־1 באפריל 1987 בשיעורים הבאים:

שנת הפרישה	תוספת באחוזים
1985	5%
1984	5%
1983	5%
1982	5%
1981	5%
1980	5%
1979	8%
1978	8%
עד – 1977 ועד בכלל	10%

ביקורת הושמה בעיקר בשני עניינים:

א) המקדמה היא נמוכה מדי לעומת הדרישה של 26.7%.

ב) לא נקבע תאריך לסיום פעולת הועדה הנ"ל.

בסיכום הישיבה נאמר כי נציג הסתדרות הגימלאים בועדה יפעל להקדמת הדיון בנושא השלמת פיצוי השחיקה ולקיים פגישה עם יו"ר הועדה לשם גיבוש עמדה משותפת של הגורם ההסתדרותי בועדה בשאלות השכר לצרכי פנסיה ושיטת עדכון הפנסיות.

בדיון השתתפו עוד הח"ה אורי אלפרט, לאה גיתון, חיים טל־מור, קלמן ליפשיץ ודב סתת.

נאוה ארד: נקדם את חוקי הגימלאים בכנסת.

חברת הכנסת נאוה ארד, הודיעה ליו"ר הסתדרות הגימלאים א. אברהמוביץ, כי מיד אחרי תום הפגרה של הכנסת תפעל השדולה למען הגימלאים לקידום החוקים שנתקבלו בקריאה טרומית.

בארגון גימלאי קג"ם

מזכירות הארגון קיימה דיון בנושא הבחירות להסתדרות הגימלאים והח' משה ברסל סקר את נושא מועד הבחירות וסוכם לדרוש שמכל המוסדות המוסמכים להחליט סופית ולקבוע מועד לבחירות. מזכירות הארגון תבוא בדברים עם ארגוני גימלאים אחרים במטרה לזרז קידום ההחלטה.

בסניפים

פתח־תקוה – ב־17 באוגוסט ש.ז. התקיימה אספת גימלאים בהשתתפות משה קלקבבסקי ואהרן כצנלסון יו"ר הסניף.

רמלה–לוד – ב־3 בספטמבר ש.ז. התקיימה אספה בהשתתפות הח' מוריס ביטון מזכיר פועלי הבנין, בהנחיית אברהם ברון. נבחר ועד מהח"ח: אברהם ברון, משה רפפורט, טוביה מוזס, אברהם ירמה, נתן ריינר, יהודה אולברג (מלוד) ורפאל בוקובזה (מרמלה). בישיבה ראשונה ב־6 בספטמבר ש.ז. נבחר אברהם ברון כמזכיר ועד הגימלאים בסניף פ"ת – לוד – רמלה. נבחרה גם ועדה לטיפול בפרט והם: משה רפפורט, אברהם ירמה, וטוביה מוזס.

נסיונה – ב־7 בספטמבר ש.ז. התקיימה הרצאה של ד"ר יצחק נוי על הלביא והתעשיה הנשק בישראל. הנחה בינמן גרשלר שציין גם כי לקראת השנה הבאה תבוצע פעולה תרבותית בנושאים שונים.

ותיקי מפ"ם

לסיום פעולות גימלאי – ותיקי מפ"ם בבית לתשמ"ז נערך טיול לדרום הארץ. בנגבה הדריכה שלומית מרון וסיפרה על עמידת הקיבוץ במלחמת השחרור. ביד מרדכי ביקרו במוזיאון השואה ובאתר הקרבות של שנת תש"ח.

גימלאי מפ"ם מת"א ורמת־גן, גבעתיים וחולון, ערכו טיול בן שלושה ימים לירושלים וסביבותיה. נשיא המדינה הואיל לקבל את הקבוצה במשכנו. בדבריו העלה על נס את פועלו רב השנים של מאיר יערי ז"ל. החיה התארחו במועדון מפ"ם בירושלים. ליד שולחנות ארוכים ברכו אותם צבי אטלס, ולולה קובלנס, הגימלאים הוותיקה של המועדון.

האוניברסיטה הפתוחה

ההרשמה ללימודים נמשכת. על המעוניינים לפנות בהקדם. הלימודים מתחילים מיד אחרי החגים.

לפנות לרח' ארלוזורוב 93, הסתדרות הגימלאים קומה ד' חדר מס' 407.

מבטחים

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

ההנהלה המרכזית

לחברי „מבטחים"

לרגל יציאת העובדים לחופשה מרוכזת, יהיו סניפי מבטחים בארץ

סגורים בסוכות

דהיינו, מ־ט"ז בתשרי 9.10.87

עד כ"ג בתשרי 16.10.87 ועד בכלל.

לגימלאי „מבטחים"
לחברי מבטחים ומשפחותיהם
לעובדי המוסד ובני ביתם

ברכת שנה טובה ומועדים לשמחה

הנהלת „מבטחים"

ביום השנה ה־14 לנפילת בננו היקר

סגן חיים בר־גיורא ז"ל

במלחמת יום הכפורים

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ביום רביעי י"ד בתשרי תשמ"ח 7.10.87 בשעה 10.45 לפנה"צ בבית העלמין בקרית שאול

מתאספים על יד השער בשעה 10.30

ההורים השכולים

בת־שבע ומנחם בר־גיורא

לקיבוץ מסדה ולמשפחת רולל

משתתפים בצערכם על מותו של יו"ר איגוד שירותי כבאות טבריה

מנחם רולל ז"ל

הכבאים, מפקד העירות וחברי הנהלת האיגוד:

יו"ר מועצה אזורית הגליל התחתון, בני גורפינקל
יו"ר מועצה מקומית מנחמיה, ח"כ בני שליטא
יו"ר מועצה מקומית כפר תבור, מיכה גולדמן
גזבר האיגוד שלם יעקב

אנו מודיעים בצער על פטירת יקירתנו

רעיה אוברוצקי

(אלמנת מקס אוברוצקי)

הלויה תתקיים ביום רביעי י"ד תשרי תשמ"ח 7.10.87 בשעה 11.00 לפנה"צ.
נפגשים בבית העלמין הישן בראשון־לציון ליד השער הראשי

המתאבלים: הבנים – מתי ותמי
עמירם ודרורה
הנכדים והנינים

המשביר המרכזי

אגודה שיתופית לאספקה בע"מ

בערב חג הסוכות ובימי חול המועד

יהיו משרדי ומחסני המשביר המרכזי פתוחים לקהל בין השעות 7.30־12.30.

בברכת שנה טובה

קרא ב־ **דבר** של סוכות

מירון בנבנשתי – השטחים – ואף עלפי כן, בלתי הפיך

ועדת לנדוי, כמעט סוף – טובה צימוקי

פסטיבל הנוער הדמוקרטי, מוסקווה 57' – שיחזור – יקותיאל שור

קבוצת ה„הסובוטניקים" של יבנאל – נעמה גל

ד"ר סופיה מנשה על כמרים במרוקאים – יוסף מיכלסקי

פסטיבל חיפה, מיולי הנ, „מאצ'ו את מאצ'ו" – לגדול עם תאצ'ר – אמיר רותם, צבי אילן, דליה שוהן

הכל תלוי בדמשק, „האחים המוסלמים" בסוריה – דן אבידן

אירינה וויקטור בראיילובסקי – תולדות סירוב עליה – דוד קרביץ

מפלגת העבודה – „גוש אמונים" מבעים – אריאל בדעמי

מקומונים יהודיים, ניו־יורק, סן־פרנציסקו, לונג איילנד – יקיר צור

חיים אתרונים – „הספורט" בהר הצופים – יורם לוי

למשפחה ולבית מסדה

משתתפים באבלכם במות

מנחם רולל ז"ל

ראש המועצה בעבר ומבוני עמק הירדן

מועצה אזורית עמק הירדן
צמח מפעלים אזוריים
משקי עמק הירדן

לחבר הנשיאות ומזכירות האגוד הארצי של הרופאים חברי ההסתדרות
חבר הנהלת הקרן לעדוד המחקר ע"ש דוד בן־גוריון

פרופ' נתן גולדבלום

חתן פרס ישראל למדעי החיים ורפואה 1988

ברכות ואחולי הצלחה
להמשך פעילותך המדעית והצבורית

האגוד הארצי של הרופאים חברי ההסתדרות
המועצה לרפואה צבורית של ההסתדרות
קרן המחקר ע"ש דוד בן־גוריון
הועד העולמי „המדע לשרות השבט"

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	5	– 12	מעונן
אמסטרדם	9	– 15	מעונן
בואנוס איירס	10	– 23	מעונן
הלסינקי	2	– 14	בהיר
הונג קונג	25	– 28	בהיר
וינה	8	– 18	בהיר
ז'נבה	11	– 16	מעונן
טוקיו	18	– 27	מעונן
טורונטו	2	– 15	מעונן
יוהנסבורג	7	– 20	בהיר
לונדון	14	– 21	מעונן
ליסבון	16	– 18	גשום
מאדריד	11	– 21	מעונן
מונטריאול	4	– 12	מעונן
ניו יורק	4	– 12	בהיר
סאן פאולו	12	– 24	מעונן
פאריס	16	– 24	גשום
פרנקפורט	8	– 14	מעונן
ציריך	6	– 10	מעונן
ריו דה ז'נרו	15	– 23	בהיר
שטוקהולם	11	– 14	מעונן
שיקאגו	2	– 20	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל' 5102622
ירושלים: רח' יפו 30, טל' 231373
חיפה: דרך הים 2, טל' 384655
באר שבע: רח' האבות, טל' 35282

swissair

נהג!
עשה את
המינימום
למען אלה
העושים את
המקסימום.
חג שמח לחייל!

בת נולדה לנו

אילת ומוטי ברזני, ירושלים

נכדה

ללבנה ומשה טסטה — ללאה ומאיר ברזני

נינה

לקלרה ושמואל טסטה — לזהבה בן סניור

רחל שילוני

ירושלים 4.10.87

לחברינו **לבנה ומשה טסטה**

איחולי מזל טוב
להולדת הנכדה

בית „דבר"

קרן הגימלאות המרכזית
של עובדי ההסתדרות בע"מ

מודיעה

לרגל חופשה מרוכזת של העובדים משרדי הקרן יהיו

סגורים

בחול המועד סוכות מה־8 ועד ה־18 באוקטובר 1987

הנהלת הקרן והעובדים מאחלים לציבור המבוטחים והגימלאים שנה טובה ומועדים לשמחה

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו מרדכי ברזילי במות **אביו ז"ל**

ועד עובדי חברת החשמל לישראל מרחב הדרום

דבר היום

מחסום ארז

מפגש ישראלי־פלשתיני שעמד להיערך השבוע באוניברסיטת סאן־דייגו שבקליפורניה בוטל, לאחר שכמה מהמוזמנים הישראלים כבר יצאו אליו, בעקבות איסור שהטיל משרד הבטחון על צאתו של המוזמן מעזה, פאיז אבו־רחמה. אין זו הפעם הראשונה שמשרד הבטחון מונע מפלשתינים מתונים לצאת לאירוע כזה. התמיהה על תבונת ההחלטה אינה פוחתת רק משום שהאיסור נעשה שיגרתי.

אבו־רחמה מקובל כאחד הבולטים שבאנשי עזה. לפני שנתיים כבר הסכימה ישראל כי ישתתף ברכיב הפלשתיני במשלחת המשותפת עם ירדן, לשיחות השלום עם ישראל. בכך היה אבו־רחמה לאחד משני פלשתינים שקיבלו תו־תקן ישראלי, לצד חנא סניורה ממזרח־ירושלים. בהעניקה לו הכשר זה, ידעה ממשלת ישראל כי אבו־רחמה נוטה לאגף המתון באש"ף. הוא לא נפסל, משום שאין כל אפשרות לאייש משלחת משותפת רק בפלשתינים המשתייכים למימסד הירדני, (כמו שר־החוץ טאהר אל־מאסרי, שמשפחתו משכם), או הנחשבים אוהדי ירדן (ומצרים, בהקשר העזתי) בשטחים. מי שרוצה להידבר עם הפלשתינים רשאי להתנזר מהקיצוניים הדבקים בטרור, אך לא מהמוכנים לפשרה מדינית. לצורך זה, אין משמעות רבה לשאלת מעמדם האש"פי הרשמי של הפלשתינים. עוד זכורה ההתפלפלות על כשרותם של החברים במועצה הלאומית הפלשתינית, כגוף מעין־פרלמנטרי גדול ונטול סמכויות מעשיות כמו אלה של הוועד הפועל של אש"ף. כיום נשמעת התפלפלות זו קצת דומה לטענת אנשי „חירות" כי חברותו של משה עמירב במרכז מפלגתם אינה חשובה, כי במרכז אלפיים חברים.

ההידברות צריכה להיות עם ירדן ועם הפלשתינים. במיקוח יש עדיפות לנציגיו של המלך חוסיין, אך גם הם מעוניינים לקרב את מתוני אש"ף, כי בלעדיהם לא יסכימו הפלשתינים משני עברי הירדן להסדר ישראלי־ירדני. השיקול הישראלי העליון צריך להיות עידוד רובד מנהיגותי בשטחים שיתנער מהטרור וישאף להידברות. דומה שגם ראש־הממשלה יצחק שמיר מודע לכך, אך אינו מסוגל להתגבר על עכבותיו. במקום להידבר עם הפלשתינים המסוגלים לייצג את עמם, או אף להתיר זאת למקורביו, הוא מסתפק כשיחות עם תומכי ירדן בשטחים – אולי כתחליף לפגישה האישית המיוחלת עם חוסיין. אורחו בסוף השבוע הבא, שר־החוץ ג'ורג' שולץ, לא יהיה ברוך כמו שמיר בפגישותיו עם אנשי השטחים – והוא יודע מדוע.

ראש המינהל האזרחי בעזה, תא"ל שייקה ארז, נתמנה עתה לתפקיד־המפתח של ראש המינהל האזרחי בגדה המערבית. הוא נתמך בידי מתאם הפעולות בשטחים שמואל גורן, המייצג קו נוקשה. בעבר נתקל פאיז אבו־רחמה במחסום ארז, שמנע את צאתו למפגשים עם ישראלים בארה"ב. ראוי לקוות כי בעוברו לשכם רגיש עוד יותר ישכיל תא"ל ארז לפתח גם מיומנויות של הידברות בצד נוקשות בטחונית.

מי יסמן את שבילי הארץ

מאת צבי אילן

החברה להגנת הטבע מערערת על חיובה, בפסיקת שופט, לשלם נזיקין בסך 12 מיליון (!) שקל על [illegible] של נער באסון טיול לפני שש שנים: בינתיים הטיל פסק־הדין צל כבד על המשך הטיולים בנופי הארץ

ב־1981 נפגע נער בן 16, ג'ון כהן מארה"ב, בטיול בגולן מטעם החברה להגנת הטבע. נגד החברה הוגשה תביעת נזיקין גדולה, שהיתה תלויה כצל מאיים על פעולותיה. בסוף השבוע שעבר פסק שופט כי על החברה והמדינה לשלם לתובעים 7.7 מיליון דולר, יותר מ־12 מיליון שקל. מאז סוערות הרוחות בחברה. זהו סכום הגדול פי ארבעה מכל סכום שנפסק אי־פעם בישראל במשפט נזיקין – סוענים בחברה ומציינים, כי מתוך הסכום הזה נפסקו לעורכי־הדין 886,000 דולר.

לבקשת התובעים הוטל עיקול על רכוש החברה להבטחת זכויותיהם. החברה ביקשה מיד עיכוב הליכים. היא טוענת וסוענת לחפותה. דוברי החברה אומרים שפסק־הדין מוטעה ושהחברה תערער לבית־המשפט העליון. הערעור יהיה הן על הקביעה שהחברה אחראית למקרה האסון והן על גובה הקנס שנפסק. השופט קבע בפסק־הדין שלו, בהתאם לפירושו את החוק, שהליכה בטיולים מותרת אך ורק בשבילים מסומנים בשמורות טבע. דוברת החברה אומרת על כך: החברה לומדת את פסק־הדין והיא תיערך בהתאם. בינתיים, בהסכמת כל הצדדים בפרשה הטראגית, נקבע שהחברה ממשיכה בפעולתה הרגילה.

פסק־הדין החמור הזה מעורר שאלות ותהיות רבות, אך מעל לכל חשש להמשך קיומו הסדיר של מוסד הטיולים בארץ, לא רק של החברה להגנת הטבע, רק במחצית משטחי הארץ מסומנים השבילים. האם לא יטיילו בשטחים האחרים, שהשבילים בהם לא סומנו עדיין? צחוק הגדול הוא שהחברה דוחקת זה שנים בגורמים השונים לסמן שבילים, ועל־פי רוב עושים זאת אנשיה. משרדי הוועדה הציבורית לסימון שבילים הם בבית החברה והפעולה נעשית בשלבים. האם עד שלא תסתיים כולה לא יטיילו בכל הארץ? ברור שמובילי מטיילים יצטרכו מעתה לשקול היטב לפני שייכנסו להרפתקה שיש עמה סיכון כלכלי כה גדול.

בחברה להגנת הטבע רשומים כעשרים־אלף בתי־אב ועוד 25,000 יחידים. התקציב התפעולי השנתי שלה 25 מיליון שקל, מזה 60 אחוז מימון עצמי, 15 אחוז תשלומי משרד החינוך תמורת שירותי הדרכה וכסכום הזה תמיכת המדינה בפעולות החברה. שאלתי את הדוברת דליה דרומי מה משקלו של נושא הבטיחות בפעולות החברה. היא הביעה, בשם החברה, צער עמוק על מקרה האסון של ג'ון כהן, אך ציינה שאין למעשה תאונות ופגיעות בטיולי החברה, המובילה 750,000 איש בשנה, מילדים ועד קשישים, מהארץ ומחו"ל. ב־34 שנות קיומה לא חוייבה החברה אף פעם אחת בדין על התרשלות שגרמה נזק גופני. הבטיחות בטיולים היא בראש סדר העדיפויות בחברה. לשם כך עושים הרבה מעל למה שמתחייב על־פי ההוראות – השתלמויות למדריכים, ליווי של מבוגרים, חובשים, קשר, תיאומים עם צבא ומשטרה. יש בחברה גם בקרת בטיחות, הכפופה במישרין למזכיר החברה.

פסיקה במסד גדול „אמריקאי" כזה חשפה כבר את החברה, ובעקבותיה את גופי הולכת המטיילים הקטנים יותר, לסיכונים המסוגלים לשתק חלק מהפעולה. הם לא בנויים לזה. יש לקוות כי המהלומה הזו תחדד עוד יותר את תודעת הבטיחות, וסכנת ההיפגעות תצומצם עד למינימום. מצד אחר אין להנחית מכה כזאת על החברה. פעולתה אינה רק הולכת טיולים. היא ממלאה תפקיד ציבורי מהמעלה הראשונה בשמירת איכות החיים וכשיפורה, וראוי לשפוט אותה לפי תנאי הארץ.

אנשי החברה טוענים בתוקף רב – אנו ממשיכים לפעול כרגיל, בכל המיגזרים. הפעולות נמשכות כסידרן. החברה מבקשת למנוע פגיעה מיותרת בחבריה לפני שיסתיימו ההליכים המשפטיים כולם, והיא מקווה שיסתיימו כך, שתוכל להמשיך ולפעול כבעבר, לתועלת הציבור כולו.

זה עולה בחיי אדם

מאת דנקה הרניש

מערכת הבריאות על סף השבתה כללית; יותר מ־2000 ניתוחים בוטלו בששת השבועות האחרונים; כל הסקטורים במערכת הבריון על סכסוכי עבודה; המבול צפוי מיד אחרי התגים; על הממשלה לקבל החלטות ברורות אבל בינתיים זה לא מזיז לה

ממש לא ייאמן שהממשלה יכולה להרשות לעצמה זילזול כה בוטה בצרכים החיוניים ביותר של אזרחי המדינה. מערכת הבריאות נמצאת על סף השבתה כללית, אין סקטור אחד של עובדים במערכת זו שלא הכריז על סכסוך עבודה ולאחר החגים צפוי המבול הכללי של „נקיטת צעדים". רופאים מרדימים מבצעים זה שבועות „הרדמה בטוחה" הגורמים לצימצום הפעילות בחדרי ניתוח ב־30 אחוז. בגלל „הרדמה בטוחה" ועיצומי רופאים בבתי־חולים של קופת־חולים בוטלו בחודש וחצי האחרונים יותר מ־2000 ניתוחים מתוכננים מראש. רק במקרי חירום יכולים חולים לצפות היום לטיפול נאות, אך לממשלה זה לא מזיז. בישיבתה האחרונה ביום א' השבוע פשוט „רשמה לפניה" הממשלה את אתראותה של שרת הבריאות, שהשריפה כבר מתפשטת. הממשלה לא קיימה כל דיון מעמיק בנושא ולא נקבע מועד לדיון כזה. לפיכך אין לצפות להתערבות ממשלתית בנעשה במערכת הבריאות, ואף לא לנסיון ולמאמץ כלשהו למנוע את [illegible] הקבועים.

האטימות של חברי הממשלה למשבר במערכת הבריאות ולסבלם המתמשך של החולים – מקוממת. ומקוממת עוד יותר העובדה, שאטימות כזאת מפגינים אנשים, שלהם ולמשפחותיהם מובטח בכל מקרה הטיפול הרפואי הטוב ובזמן המתאים. על רקע אדישותם, כמה צורמות הכרזותיהם־אתראותיהם, כל אימת שפורצת שביתה במערכת, על המחיר בחיי אדם שגובה השבתת שירותי הבריאות!

שירותי הבריאות בנויים על עבודה משולבת של כל הסקטורים במערכת. החולים לא ינותחו אם המנתחים שובתים. אולם גם אם המנתחים עובדים הם לא יוכלו לנתח כאשר עובדי מעבדות שובתים, כי לפני כל ניתוח יש לעשות בדיקות מעבדתיות שונות. המנתחים לא יכולים לנתח אם אין אחיות בחדרי ניתוח. גם אם מנתחים, אחיות ועובדי מעבדות מקיימים „שקט תעשייתי" ייסגרו חדרי הניתוח כאשר עובדי נקיון שובתים. גם אם כל הסקטורים האלה יעבדו עבודה תקינה, לא יהיה אפשר למנוע שיבושים קשים אם עובדי הרנטגן, העובדים הפרה־רפואיים ואפילו „רק" עובדי המינהל נוקטים עיצומים. מערכת הבריאות בכללותה, ומערכת האישפוז בפרט, אינה יכולה לתפקד כהלכה ללא עבודה משולבת של כל הסקטורים המועסקים בה, ממנהל ועד פועל נקיון פשוט.

סכסוכי עבודה משבשים זה שנים את עבודת מערכת הבריאות, שהצמד לה הכינוי „מערכת חולה". הממשלה לא מצאה עד כה לנכון, אף לא במשבר אחד, לקיים דיון מעמיק וממצה על סיבות החולי של מערכת הבריאות ולהסיק מסקנות. היום חומרת המצב מגיעה לשיאה. לא סקטור אחד בלבד מאיים בשביתה. כמעט כל עובדי המערכת נמצאים בשלבים שונים של סכסוכי עבודה. עומדים לשבות אפילו רוקחים, שחלקם הגדול נושא את בתי־המרקחת הציבוריים ומוצא עבודה בבתי־המרקחת הפרטיים. כל העיצומים הסקטוריאליים והאיומים בשביתות עלולים להביא לשביתה כללית של כל המערכת בזמן הקרוב ביותר.

שרת הבריאות טוענת, כי עובדי מערכת הבריאות הם „הדפוקים ביותר", כלשונה, דפוקים יותר מכל העובדים במגזר הציבורי. יש אמת בדבריה. העובדים הפרה־רפואיים, שבחלקם הם גם אקדמאים, או העובדים המיקרוביולוגים והביוכימאים, למשל, משתכרים כ־600–700 ש"ח בחודש. אין ספק שזה שכר עלוב מאוד, גם בימים של מימוש מדיניות כלכלית המכוונת לצימצום האינפלאציה. שרת הבריאות תובעת לבדוק את טענות העובדים ולחשב את היקף דרישותיהם. לשם כך יש לפתוח איתם במשא־ומתן. דרכה של שושנה ארבלי־אלמוזלינו היא בכיוון הנכון והיא גם מוליכה להרגעת רוחם של העובדים. אין ספק שהיא טובה מהדרך שמציע ח"כ פנחס גולדשטיין, התובע להפעיל צווי ריתוק נגד השובתים במערכת הבריאות. הוא שכח, כנראה, את לקח השביתות הקודמות – „עשיית שרירים" נגד עובדים מקופחים מובילה רק לבזיון החוק.

עם זאת, אין להתעלם גם מעמדתו של שר האוצר, המתנגד לתוספות למערכת הבריאות מעבר למה שסוכם בהסכם המסגרת. התוספות הקטנות גם לא יועילו, כי שורש הבעיה הוא בהוצאה הלאומית לבריאות. זה מה שצריך לעמוד על סדר־יומה של הממשלה; חובתה להתכנס לדיון יסודי בשירותי מערכת הבריאות. ההוצאה הלאומית לבריאות היא שקובעת את אפשרויות הפעילות במערכת הבריאות הציבורית. הממשלה חייבת לנתח את המצב ולהסיק מסקנות. אם אין אפשרות להגדיל את ההוצאה הלאומית לבריאות, אין מנוס מצימצום השירותים הניתנים במסגרת ביטוח הבריאות הנוכחי. כבר היו דברים מעולם. כך נהגו במדינות רבות. אם לא מגדילים את ההוצאה הלאומית לבריאות, יש לשקול הטלת מיסוי על סיגריות, על אלכוהול, על דברים שגורמים נזקים לבריאות ובכך מגדילים את צריכת שירותי הבריאות. את כספי המיסוי המיוחד הזה יש להעביר לצרכי מערכת הבריאות. אפשר גם להעלות את דמי ביטוח הבריאות בקופות־החולים. אין טעם לחפש פתרונות בהתייעלות נוספת של המערכת. בתחום הזה נעשה כבר לא מעט וממנו לא תצמח לה הישועה.

הממשלה יכולה לעשות הרבה לשיפור מצבה של מערכת הבריאות אם תחפש פתרונות ברצינות ולא תסתפק במס שפתיים. מה שאסור לממשלה לעשות הוא להוסיף ולהתעלם מן האסון המאיים על המערכת: אסור לה להמשיך ולטמון ראשה בחול. המחיר שנשלם, אם המדיניות הזאת תימשך, יהיה כבד מדי.

עדכון ומציאות

מאת דוד מושיב

אין סיבה לקיפוח השרים, הח"כים ובכירי השירות הממשלתי בשכרם. אבל לא ייתכן שתוספת השכר שתשולם להם תהיה גבוהה יותר מהשכר התחילי במשק כפי שנקבע באחרונה אחר מו"מ מייגע בין ההסתדרות לאוצר

שכרם של שרים, חברי כנסת ובכירי השירות הממשלתי מתעדכן אחת לחצי שנה בקירוב. לאחרונה נעשה עדכון כזה לפני כשבעה חודשים. אין ספק, כי צריך לעדכן את שכרם של אלה מדי פעם. אבל אסור שהעדכון יהיה מנותק מרמת השכר של כלל העובדים או מהתוספות שהם מקבלים.

שר האוצר משה נסים מתריע זה חדשים, שאין אפשרות להעלות את שכר העובדים. המו"מ על הסכמי השכר החל מהתנגדות מוחלטת למתן תוספת ונסתיים בהסכם שלפיו כל השכירים בשירות הממשלתי – להוציא החברות הממשלתיות – יקבלו תוספת של 75 שקל. תוספת זו תגדיל את השכר התחילי במשק ל־660 שקל במשכורת חודש אוקטובר לעומת שכר של 525 שקל קודם לכן.

עכשיו מוסרת ידיעה בעתון, כי שכרם של שרי הממשלה, חברי הכנסת ופקידים בכירים בשירות הממשלתי יועלה בשיעור 21 אחוז במשכורת חודש אוקטובר, אשר תשולם להם בראשית חודש נובמבר. העלאה זו נובעת במוסד לביטוח לאומי והיא תוסכם סופית לאחר פרסום מדד חודש ספטמבר, שיפורסם ב־15 באוקטובר. ההנחה על־ייסוד הערכת המשרדים הכלכליים היא, שתוספת היוקר שתשולם לשכירים במשק תהיה בשיעור 6 אחוזים.

שכרו של ראש הממשלה מקביל לשכרו של יו"ר הכנסת והוא עומד כיום על 4,242 שקל לחודש. תוספת של 21 אחוז פירושה הגדלת השכר ביותר מ־850 שקל לחודש. שכרם של שר, מבקר המדינה, ונגיד בנק ישראל הוא 3,942 שקל בחודש. תוספת בשיעור 21 אחוז תגדיל שכרם של אלה ב־800 שקל בקירוב לחודש. שכרו של חבר כנסת כיום הוא 3,540 שקל בחודש ותוספת של 21 אחוז תגדיל את שכרו ב־720 שקל בקירוב. שכרו של נשיא המדינה הוא נמוך יחסית, 2,271 שקל, אולם משכר נשיא המדינה אין מנכים מס והוא שכר נטו. שכרם של השרים, חברי הכנסת והבכירים במשק הוא שכר ברוטו כולל גילום קרן ההשתלמות.

נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שפורסמו ב־30 באוגוסט השנה בדבר השכר הממוצע במשק מראים, כי סך הכל תשלומי ברוטו למשרת שכיר באפריל–יוני השנה עמד על 1,400 שקל בקירוב. שכר חבר הכנסת גדול פי 2.5 מהשכר הממוצע במשק. שכרו של שר פי 2.75 מהשכר הממוצע במשק, ושכרו של ראש הממשלה ויו"ר הכנסת – פי שלושה.

אין סיבה ואין צידוק לקיפוח השרים, הח"כים והבכירים בשכרם. אבל, יחד עם זאת, לא ייתכן שנבחרי העם – אלה שרבים מהם טוענים השכם והערב, כי כלכלת ישראל אינה יכולה לשאת בנטל העלאות שכר בלתי־מבוקרות ולכן על ההסתדרות והאיגודים המקצועיים להיות אחראים בתביעותיהם מהמעסיקים – יהיו מנותקים מן המציאות ומן הטיעונים שלהם עצמם. ובמונחים מהותיים: לא ייתכן שתוספת השכר שתשולם הפעם לשרים, לח"כים ולבכירי השירות הממלכתי תהיה גבוהה מהשכר התחילי במשק כפי שנקבע לאחר מו"מ קשה ביותר בין ההסתדרות לנציגי האוצר כאשר לנגד עיני נציגי ההסתדרות עמדה טובתם של בעלי השכר הנמוך במשק, אלה המתקשים לפרנס את משפחותיהם, לא גומרים את החודש, נכנסים לאוברדראפט רציני בבנקים – ומגדילים אותו.

מכל הנימוקים הללו ראוי שהשרים, הח"כים והפקידים הבכירים עצמם יבינו את האבסורד בהעלאת שכר כה גבוהה לעצמם בעוד קרוב לארבע מאות אלף שכירים במשק מקבלים שכר של 600–800 שקל בחודש. על חברי הכנסת עצמם לנקוט יוזמה ולצמצם את תוספת השכר המתוכננת להם ולמקביליהם בדירוג, כדי שלא תנקר את העין על רקע המציאות הקיימת היום במשק ונוכח הסכמי השכר שנחתמו עם הממשלה לכלל עובדי שירות המדינה.

עלבונו של ערמוני

מאת אוריאל בר־עמי

אביו הישיש של גיבור ישראל, מנופלי נבי יושע במלחמת השיחרור, תרם את כל חסכונותיו, רבבות שקלים, לפיתוח ה„לביא"; חודש ויותר לאחר ביטול הפרוייקט עדיין לא טרח איש להודיע לו מה ייעשה בתרומתו

גדליה ערמוני

גדליה ערמוני עשה את שלו, במשרד הבטחון כבר לא צריכים אותו יותר. בראשית השנה תרם גדליה ערמוני שלושים ושישה אלף ש"ח מחסכונותיו למען פרוייקט הלביא. ערמוני, בן השמונים ושמונה, הוא אביו של יוהר ערמוני, גיבור ישראל שנפל בתש"ח.

בחודש אפריל השנה הוא הופיע במערכת „דבר" וסיפר לנו על החלטתו לתרום את הסכום הכביר לזכר בנו וחבריו, שנפלו בנבי־יושע. יוהר בנו, שהיה אז בן שבע־עשרה שנים בלבד, חיפה במקלעו על חבריו שנסוגו מן המצודה ומצא בכך את מותו שלו. הוא נהרג עם עשרים ושבעה לוחמים נוספים על המצודה.

במשך השנים טיפח צה"ל את מורשת־הקרב שלו והבליט את חלקו של יוהר ערמוני, כגיבור ישראל בקרב בנבי־יושע. על גבורתו של יוהר הוציא צה"ל מערך מורשת־קרב, הנלמד עד היום בבסיסיו.

גדליה ערמוני, כאמור, החליט לתרום את כל חסכונותיו לזכר עשרים ושמונה נופלי נבי־יושע ולזכר שמונה מגיני תל־חי שנפלו. הוא כתב לשר הבטחון יצחק רבין: "כל השנים איני מפסיק לחשוב מה היה קורה לו היו בידינו הכלים הדרושים, שלושה־ארבעה אוירונים, בעת המלחמה לשחרור מצודת נבי־יושע. מי יודע, אולי רבים היו עוד בחיים איתנו וביניהם יוהר שלנו, זכרונו לברכה. אילו כך היה הדבר, היה לנו כעת בן טוב ויקר. הלב כואב ונקרע בשאלות שאני שואל את עצמי: איזה מין יהודי היה צומח מיוהר שלנו, שהיה כעת בן חמישים, במשפחתנו?"

במשרד הבטחון היו נבוכים מתרומתו של גדליה ערמוני לפיתוח הלביא. כשנתקבלה תרומתו, כבר נטו כפות המאזניים לצד ביטול המשך פרוייקט המטוס. שר הבטחון הודה לערמוני במכתב על תרומתו ויועציו אף הבטיחו, כי השר יבקרו בבית האבות במוצא, שם

(המשך בעמ' 8)

55 החומות והמגדלים

מאת ח"כ עדנה סולודר

הוויכוח על סדרי העדיפות של ההתיישבות לגיטימי, אבל מי שעוסק בהתיישבות פיראטית ומגדיר את עצמו כממשיך מבצעי „חומה ומגדל" של ה„הגנה", אינו מבין את סיבה ומשמעותה של אותה התיישבות

שנת 1987 משופעת באירועי „יובלות" התיישבותיים: 85 שנה למושבות בגליל, 65 שנה להתיישבות העובדת בעמק יזרעאל, 60 שנה לקיבוץ המאוחד, 50 שנה ל„חומה ומגדל", 40 שנה להקמת 11 הנקודות בנגב, 20 שנה להתיישבות בגולן.

בחודש האחרון חגג עמק בית־שאן 50 שנה ל„חומה ומגדל" ובתוך השנתיים הקרובות נזכה וראוי לציוני יובלות – 55 במספר – של הישובים שהוקמו במסגרת „חומה ומגדל"; מקבץ ראשון שלהם הוקם בעמק בית־שאן בין השנים 1936 – 1939. הנקודה הראשונה במקבץ הזה, ניר־דוד, הוקמה בדצמבר 1936 ובה גם גובשו התכניות הראשונות, והוקמו המבנים הראשונים להתיישבות נעוזה ומיוחדת זו. המעיין כיום במפת המדינה המחולקת, כפי שהיתה אמורה להיות לפי תכניות „ועדת פיל", נוכח מהתושיה ומהתעוזה של מעצבי מדיניות „חומה ומגדל", שהביאו לשינוי מפת המדינה דווקא בשנים הקשות של המדינה־בדרך.

היו אלה שנות מאורעות תרצ"ו – תרצ"ט (1936 – 1939): הישוב היהודי היה במצור; 600 קורבנות נפלו מתוך פחות מחצי מיליון היהודים שהיו אז בארץ; הציבור הזה, מותקף מדי פעם על־ידי המון ערבי ונרדף על־ידי השלטון הבריטי שניסה לשברו ולבודדו, מצא את הכוח הנפשי, הכלכלי הבטחוני, להתגייס לתנופת התיישבות שיטתית ומתוכננת. התנופה הזו שינתה את גבולות המדינה העתידיים וסיכלה את מדיניות „הספר הלבן", שאסרה עליית יהודים וצמצמה את אפשרות רכישת הקרקע הלאומית.

תכנית „חומה ומגדל" לא צמחה יש מאין. היא צמחה מתוך הישוב המאורגן המגוייס, שקיבל את מרות מוסדות המדינה־שבדרך וה„הגנה". מעצבי תכנית „חומה ומגדל", שנועדה להיות התגובה על הניתוק והמצור שהטילו הערבים על הישוב היהודי, הביאו בחשבון שיקולים מדיניים, כלכליים ובטחוניים. על־פי שיקולים אלה נקבעו סדרי העדיפויות לעליית הישובים, שיצרו עובדות בשטח, וקשרו קשר רצוף בין ישובים קיימים ומבודדים באזורים מרוחקים ומהם אל המרכז.

מבני „חומה ומגדל" סיפקו את הצורך בהקמת ישוב במהירות, בלילה. הקונסטרוקציות הוכנו מראש והיו בהן מגדל ופרוז'קטור לתצפית ולקשר, וכן קירות עץ לחומה (ביום העליה מילאו אותה בחצץ). מבנים אלה הגנו על מקימי הישוב מהתקפות הערבים ושימשו להם למגורים חדשים ושנים, עד הקמת מבני הקבע.

המתיישבים היו חברי ה„הגנה" ובראשם אנשי ההתיישבות העובדת, שקובצו וגוייסו לפלוגות הקמה, לעזרת גרעיני המתיישבים, עד שהללו נאחזו היטב בקרקע ויכלו להתבסס במקום ולהגן על עצמם. מילדותי בצפון עמק בית־שאן (שהוא דרום עמק הירדן), בקיבוץ גשר (ולימים באשדות־יעקב, שעלה באותן שנים לאדמות הקבע שלו בדלהמייה), אני זוכרת את העמק והוא ריק מיהודים, מגשר ועד שאטה (בית השיטה) ובית־אלפא, ובתווך בית־שאן העויינת. צינור הנפט היה בוער לילות שלמים בהתפתלו על הכוכב („כוכב הרוחות") המאיים, קורע את החושך בהבהובו. אני זוכרת את החושך ואת קולות הירי. ואני זוכרת, לפתע, נצנוצי אורות. במרחב האפל שבין עמק הירדן לעמק יזרעאל היו פרוז'קטורים מאותתים זה לזה בלילות וברכבת העמק החלו לעלות יהודים, גם בין גשר לשאטה. חברים היו מתקבצים בלילות ומסתודדים; באשמורת בוקר היו יוצאים בפלוגות המגוייסים וחוזרים לעת ערב, על פניהם נהרה ובפיהם סיפור העליה.

כילדים לא ידענו להעריך את המעשה, אך הערצנו את העושים. היום, כאדם מבוגר, איני יכולה שלא לחשוב מה היו פני העמקים שלנו, פני הגליל והנגב ופני הארץ כולה, אלמלא אותם מבצעי־עליה.

באותן שנים היו ההתיישבות והבטחון שני צדיה של אותה מטבע. היום, כאשר ההתיישבות העובדת נמצאת בשבר פנימי וחיצוני, כאשר מתערערת ההכרה בחיוניותה ונחלש הגיבוי הציבורי שניתן לה, עולה מאליה השאלה: האם אין עוד צורך בהתיישבות, במיוחד בהתיישבות העובדת, שנוסף על חשיבותה הבטחונית מימשה את משימת פיזור האוכלוסיה ובנתה צורת חיים משקית חברתית, מושתתת על קיום־מעבודה תוך שוויון וערבות הדדית?

הצורך ביישוב הארץ על־ידי התיישבות על כל צורותיה עדיין קיים. עדיין אזורים נרחבים עומדים בשממונם בערבה ובנגב, בגליל, בבקעה ובגולן. עדיין יש צורך בשמירת הקרקע הלאומית, בפיזור אוכלוסיה ובהגברת הבטחון במרכז הארץ ובגבולותיה. הוויכוח המתנהל על סדרי העדיפויות של ההתיישבות הוא ויכוח לגיטימי. הוא נובע מתפישות מדיניות שונות. אך יש דברים שלא יכול להיות עליהם ערעור ואף לא ויכוח:

● אנחנו, שהקמנו את מדינת ישראל ובחרנו לחיות בה, חיים בה – ולא על תנאי – בטוב וברע. אנחנו נקבע את פניה של מדינת ישראל – לטוב ולרע – רק בהיותנו כאן.

● הוויכוח על סדרי העדיפויות של ההתיישבות הוא לגיטימי, אך מעשה ההתיישבות במדינת ישראל הריבונית אינו יכול להיות מעשה פיראטי של גנבים בלילה. מי שמסתמך על מבצעי „ההגנה" ומבצעי „חומה ומגדל" של טרום־מדינה לצורך זה ורואה עצמו כממשיכם, אינו מבין משמעות אותה התיישבות, שהיתה כולה פרי תכנון וביצוע, והיתה כולה באחריותם ובמרותם של מוסדות הישוב של המדינה־בדרך. היום על אחת כמה וכמה חייבים לקום ישובים רק על־פי החלטת המוסדות המיישבים והממשלה.

● ההתיישבות אינה עניין ארעי אלא עניין של קבע. כך יש לראותה ובהתאם לכך יש להציג את התנאים לקיומה. את התשתית האנושית והתעסוקתית לביסוסה יש לתכנן היטב מראש, כדי שיהיה זה ישוב שיוכל לקיים עצמו (גם כיום, על אף הוויכוח הציבורי הבטוש בנדון, נראה לי שאין בהתיישבות המבוססת על ערבות הדדית, לעמידה בתנאים קשים).

בלי הכרה ציבורית רחבה, נכונות להתגייס לעניין, בלי חינוך הנוער להגשמה וליישוב הארץ (והיום, הודות לנסיון שנרכש, אין המתיישב החדש חייב לעבור את „דרך היסורים" הקשה שעברו הורינו בשנותיהם הראשונות בארץ), לא נגיע לעצמאות אמת, לא בתחום הבטחון ולא בתחום הכלכלה.

מכזא من الأجل

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

אזעקת שוא

שדרן גלי צה"ל אלי ישראלי (בתמונה) שאושפז ביום א' בבית החולים „איכילוב" בתל אביב בעקבות כאבים בחזה, עבר אתמול בבוקר צינתור לב במחלקה הקרדיולוגית של בית החולים וישוחרר תוך יום־יומיים הביתה. כך מסר ל„דבר" מנהל המחלקה, פרופ' שלמה לאניאדו. פרופ' לאניאדו אמר, כי תוצאות הצינתור טובות. צילומי כלי הדם לאחר הצינתור הראו, כי כלי הדם הכליליים, שמוליכים את הדם אל הלב, פתוחים.

עוד טרנספר

אחד המנהיגים הגזענים בדרום־אפריקה, פרופסור יוהאן שאבורט, ביוכימאי בגמליאות, מטיף לרפטריאציה של כל הלא־לבנים אל מקורות מוצאם, לשחורים הוא צופה טרנספר לארצות אפריקה ולצבעוניים לאסיה. גם היהודים מוצעים לרפטריאציה – לפלשתינה.

ביטוי של הוקרה

שגריר בלגיה בישראל, בוב לבאק שסיים בימים אלה את כהונתו כאן עלה ביום ששי האחרון במיוחד לירושלים כדי להניח זר על קברו של חוזה המדינה בנימין זאב הרצל. השגריר הסביר למקורביו כי הוא החליט להניח את הזר כביטוי להוקרתו לחוזה המדינה. הוא הביע תקוה כי מעשהו ישמש תקדים לחברי הסגל הדיפלומטי בישראל המסיימים את כהונתם כאן. השגריר המריא ביום ראשון מישראל בדרכו למולדתו. מיכלסקי

יראו וישפטו

משה בליטנטל, יו"ר הסיעה הדתית המאוחדת בעירית חיפה פנה אתמול אל יונה יהב, יו"ר מועצת המנהלים של התיאטרון העירוני בחיפה בתביעה להוריד את ההצגה „ימי פרנקפורט העליזים" שפתחה בימים אלה את עונת התיאטרון החדשה בעיר, בטענה שהיא אנטי לאומית וגם סתם ביקורת שלילית.

כתגובה אמר אתמול יונה להב כי לא כל הצגה שהביקורת אינה אוהדת היא אות וסימן להורדה מהבמה. „יש לנו התחייבויות כלפי רבבות מנויי תיאטרון, נעמוד בהן עד הסוף", אשר לנושא המרכזי של המחזה המתאר ניצול שואה שחזר לגרמניה המנהל מועדון „פורנו" בפרנקפורט ואת פגישתו עם צבר ישראלי הבא לעבוד במועדון ואינו מוכן לקחת חלק במשחק המכוער של ניצול השואה והאנטישמיות לעשיית רווחים. זה נושא חשוב היות וקיימת קהילה יהודית גדולה בגרמניה לאחר השואה. בעניין רמתו של המחזה אמר יהב כי כל צופה ישפוט לעצמו. אריאלה ראובני

שר המסחר והתעשיה אריאל שרון ביקר אתמול באתר הצילומים של הסרט הישראלי „תל אביב – לוס אנג'לס" בכיכובו של דודו טופז ובבימויו של שמואל אימברמן („לא שם זין"). שרון הציג עצמו בפני טופז כ„אחד מהשין גימלים" שלו. טופז לא הבין ואז הוסיף שרון: „לפני מספר שנים אמרת כי אנשי הליכוד הם שין גימלים, לפניך אחד מהם".

כולנו צרכנים

איגוד הצרכנים של סין העממית התקבל כחבר מלא בארגון הבינלאומי של ארגוני הצרכנים. וונג גיאנג יון – נשיא האיגוד הסיני ולי וואי קאי, חבר האיגוד, נפגשו בעת כינוס הארגון הבינלאומי במדריד עם רזי צוואנג, דובר הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות. הנציג הישראלי מספר שהפגישה הראשונה היתה קרירה אך לאחר כמה פגישות נשבר הקרח שהרי, לפי דבריו של נשיא הארגון „כולנו צרכנים ללא גבולות לאומיים".

בתמונה: חברי המשלחת הסינית עם רזי צוואנג.

שני מחזות וארנבת

„ערב מינורי", מכנה יוני להב את ערב הקריאה (יום חמישי הקרוב) שלו בגלריה בוגרשוב. שני מחזות, שבעבר חשב להעלות כהצגות, והיום הוא מרגיש שקריאה משרתת אותם טוב יותר, „המלך מקבת הראשון" ו„חמשת החוטאים של הנסיכה". מחזה ארוך ומחזה קצר, ואולי גם קטעים נוספים, על־פי תגובות הקהל. גם ארנבת תהיה אולי בערב זה. ארנבת של ממש הלוקחת חלק באחת מסצינות „מקבת". יוני להב („כולם היו בני הצץ מנעמי", „הבית ברחוב שינקין") יקריא את המחזות, ושבוע לאחר מכן יהיה בדרכו לארה"ב, לנוח במשך חודש. ורדה צימרמן

רוקדת פלמנקו

רקדנית הפלמנקו דליה לאו (בתמונה) יוצאת בסוף חודש אוקטובר 87 לספרד ליטול חלק במרתון המחול הספרדי 87. האירוע יתקיים במדריד וישא את הסיסמה „רקדנים רוקדים פלמנקו", וכוריאוגרפים חשובים יציגו בו את עבודותיהם האחרונות. דליה לאו רקדנית ישראלית שהשתלמה בבלט קלאסי ומודרני אצל היינריך נרימן, מיה ארבטובה, ודיינה שחם. היא עומדת לצאת בחודש מרץ 88 במופע שייקרא „מחווה לפלמנקו" בלווי תזמורת חמר ספרדי.

מינוי

דפנה כהן־מינץ מונתה למנהלת אגודת הידידים של אוניברסיטת תל־אביב. היא מחליפה את אלישבע פרוזמן, מסר התעשיין משה שמיר, נשיא אגודת הידידים של האוניברסיטה. כהן מינץ סיימה תואר ראשון בהיסטוריה ובמדעי המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים ותואר ראשון בספרות אנגלית באוניברסיטת תל־אביב. בשנים 1965–1985 עבדה באוניברסיטת תל־אביב בתפקידים בכירים במינהל. בשנת 1983 הצטרפה לצוות ההקמה של האופרה הישראלית החדשה, ולאחר מכן היתה הממונה על יחסי הציבור של התזמורת הקאמרית הישראלית. היא נשואה לכדורסלן תנחום („תנ'י") כהן־מינץ ואם לשלושה.

המדור נערך ע"י אורה ארמוני.

מכתבים למערכת דבר

שליחי אלוהים לא נאנסו לראות סרט

עם כלוא הערכתנו ליותם (ישעיהו אברון) לכתיבתו ולעיים רוחו נראה לי שנשתלה יותר מדי בנערי ירושלים („דבר" 29.9.87). כלוכך יצא קצפו עליהם עד שאיש שדרכו לומר דברי אמת נקלע לעיוות ובלבד שיוכל להכפיש ולהעליב ח"כ צעיר שכבר אינו נער וגם אינו שוטה. ה„כנדיד" שכה הרגיז הוקרן בטלוויזיה הממלכתית באותו ליל שבת אליו התייחס הכותב ומסתבר לא ריתק דיו את הציבור וזה הלך לראות סרטים בעיר.

את הסרט הטוב שהקרינה הטלוויזיה זנחו לא לטובת „קינג־קונג" פרי־דמיונו הזועמת של יותם וגם לא את „שבעת הבכורים", שאיננו יודעים היכן נתוודע אליהם הכותב. אלא דווקא סרטים ישראליים כ„חוק־הנרי" של גרוסמן ו„לא שם זין" בעקבות ספרו של בר־אמוץ, סרטי וודי אלן ו„מומו־שקיעה" – סרט ברזילאי.

לא ברור, מדוע הושיב את אלוהים בירושלים והפך את תל־אביב ל„עיר־הבירות". אם אמנם שוכן אלוהים בישיבות „אור־שמח" ו„שוברבנים" אין ספק, שהוא מרגיש טוב יותר ב„סינמטק" וב„בית־אגרון".

בכל מקום, שליחי אלוהים בירושלים, חביביו של הכותב, לא נאנסו לראות סרט, שהרי הכל הוקרן במקומות סגורים ובריחוק רב ממקום מגוריהם.

צריך מידה רבה של התבטלות בפני אנשי הכפיה הדתית כדי להציג את מאבקם של תושבי ירושלים לעונג־שבת משלהם במרחב קטן שבו אין הדתיים גרים ומצויים כדי ש„יותם" יקדיש מאמר כה גדול להכפיש פעולות של אנשים המתייצבים להגן על זכויותיהם.

הקולות של אנשי ש"ס, אגו"י והחרדים שם אין כוחם גם כתיאור ל„כעס דבריו של בר־אמוץ" או ל„בעיטת כינורו של דוד".

לחיות חיי תרבות משוחררים מאימתה של הכפיה הדתית אין משמעותו להפוך את ירושלים ליבוס גם לא ליבוס מודרנית, כשם שתל־אביב איננה יבוס אלא עיר בינאומית תרבותית וחיה.

אני מסכימה עם יותם שהמאבק בירושלים הוא תפל וכפל תבל שיותם התפנה ללבות אותו.

ח"כ שולמית אלוני

סנהדרין וכנסת – להפרדת הדת מהמדינה

כל מי שדוגל במדינה מודרנית, נאורה ותרבותית לא יכול להסכים למצב הקיים של אינוס החילוניים להישמע להוראות ומינהגי הדת הפרימיטיביים מתקופות שהעם היהודי היה שבט נע ונד במדבר סיני. משהו השתנה באה, וצריך לתת לו ביטוי בכל התחומים. הפרדת הדת מהמדינה היא צו התקופה. יחיו הדתיים כרצונם, והחילונים כרצונם. אין כפיה ואין מריבות ומלחמות אחים. במדינה מתוקנת לא כופים דעת מיעוט על הרוב, וגם יודעים לכבד את דעת האורחות היי המיעוט.

יש לבחור סנהדרין ליד הכנסת שתהיה הסמכות החוקית בענייני דת לאנשים דתיים בלבד. הכנסת תהיה הבית הבכיר, והסנהדרין מתחתיה, לבסס את המדינה מעל לדת. כל הרשויות הדתיות למיניהן של פלגי הדת השונים יתבטלו לחלוטין בפני החוק. כל פלג דתי יוכל לבחור לו את עסקניו כרצונו באופן חופשי למענו בלבד. אני משוכנע, שתהליך בלתי־נמנע זה יצעיד את המדינה והחברה בישראל קדימה, וימשוך מיליונים יהודים חופשיים אליה.

המצב הקיים של כפיה דתית – הוא בלתי־נסבל לחלוטין ואסור ששיקולים של בחירות ולשותפויות יתבלו במשך עשרות שנים בצורכי הפרט והכלל החיוניים ביותר. אפשר וצריך לשקול גם שינוי שיטת הבחירות כדי לנטרל את ראשי המפלגות הדתיות מלשלוט במערכת הכללית. יש להפריד הדת מהמדינה עכשיו ומייד. נושא חיוני כזה צריך להיקבע במשאל־עם קצר וחסכוני שיתן תשובה חד־משמעית ללא גמגומים.

עמי ליבנה
עין־הורד, מאוחד

קשיים בקבלת מידע

בארצנו קשה מאוד לקבל מידע, כי במשרדי הממשלה, בעיריות ובמוסדות אחרים, אין פקיד שתפקידו לתת מידע מפורט לאזרח השואל.

בעיריית ת"א שהיא מוסד גדול ומסועף, עד שאני מבררת לאן עלי לפנות בעניין מסוים, עלי לבלבל פעמים רבות, כי פקיד מחלקה אחת שולח אותי לאחרת.

אותו הדין בבית־המשפט, אשר לא היכרתי את נהליו שנים רבות. כדי לקבל מידע, הגעתי עד לדרג ההיירכי הגבוה ביותר, אל שופט, והוא ענה על שאלתי באדיבות וזאת משום שהאחראים על המחלקות השונות לא ידעו וגם מזכיר בית־המשפט משום מה חושב שאין תפקידו לענות בסבלנות לאזרח השואל. כששואלים כיצד של נהלים עונים לך שאתה מבקש ייעוץ ועליך לפנות לעו"ד. כדי לברר בבית־המשפט בת"א מהי כתובתו של בית־המשפט בנצרת היה עלי לבקר במספר חדרים וכשהגעתי למזכירות, ענה לי הפקיד שזאת לא תורתו לספק מידע מעין זה. למרות עודף הפקידים הבולט לעין, האזרח נענה בחוסר רצון ובחוסר אדיבות. חוסר הידיעה של הפקידים העובדים בבית־המשפט על המחלקות השונות של המוסד בו הם עובדים מדהימה.

פקידי קבלת־הקהל אינם יודעים את ההוראה בתקשי"ר, המחייבת אותם לומר את שמם כאשר הם נשאלים. מצב זה של קשיים בקבלת מידע מכביד מאוד. פתרונו קל ביותר ואינו כרוך בהוצאות. מדוע אין הממונים שמים לבם לבעיה זאת.

אביבה אוהלי
תל־אביב

„אוברדראפט" במים

הרגשתי בהזדמנויות שונות כי ה„אוברדראפט" במשק המים ימשיך להטריד אותנו עוד שנים ארוכות, גם אם תהיינה ברוכות בגשמים. בהזדמנויות אלה ציינתי גם את חשיבות המאבק של מוסדות המים והמיגזור החקלאי למען המשק „הירוק החגורה". אולם מעולם לא אמרתי, כפי שצוטט בעתונכם (4.10.87) כי המוסדות המופקדים על משק המים נכנעו לאדישות ולשלוה בעקבות שנת הגשמים הברוכה. לא אמרתי ואינני חושב כך.

צבי אורטנבורג
יו"ר מינהלת הכנרת

זה לעומת זה

ב„דבר" מיום 22.9.87 הופיעה ידיעה המרתיחה דמו של כל איש הכואב את האסון המתרחש לנגד עינינו כל יום ולא נראה קץ התהליך: הרצח בדרכים.

בעמ' 6 באותו גיליון אנו קוראים את הידיעה כדלקמן: נגזר דינו של חייל צעיר אשר גרם לתאונה מתוך הפקרת כל אחריות בסיסית מינימלית, תאונה שעלולה היתה להיות קטלנית למניין אנשים. גזר־הדין: שלילת רשיון נהיגה ל־60 יום.

בהמשך אותה ידיעה מופיע גזר־דין של אשה שנהגה ללא רשיון הנהיגה אצלה (בעת הנסיעה): גזר־הדין: שלילת רשיון לשנה; פלוס שלילה על תנאי לשלוש שנים פלוס קנס 5,000 שקל.

אם נעמיד זה לעומת זה שני גזרי־הדין אנו באים למסקנה שאנו חיים אולי במדינת פראים במרכז־אפריקה אצל ההוטנטוטים אוכלי אדם ושבתי־המשפט לתעבורה פועלים אצלנו לפי נוהגים ברבריים היאים לימי־הביניים. אין פלא, שרוצחים פוטנציאליים ממשיכים להסתובב בכבישינו ללא דאגה מאחר שכל מה שעלול לקרות להם זה שלילה לכמה חודשים עבור חיסול סיטונאי של אוכלוסיה שהיא נתונה לחסדיהם של פראי אדם, הן ברמות נהגים פרימיטיביים הן ברמת „שופטים" העושים איתם יד אחת.

אליעזר פרימנגר
קרית ביאליק

לא ירבעם אלא רחבעם

ברצוני להעמיד את עו"ד אברהם פישמן מתל־אביב על טעותו. במכתבו למערכת („דבר" 16.9.87) הוא מייחס את הפסוק „אבי יסר אתכם בשוטים ואני אייסר אתכם בעקרבים" לירבעם בן נבט, ולא כן הדבר. פסוק זה יש לייחס לרחבעם בן שלמה. כשבא רחבעם לשכם אחרי מות שלמה לרשת את כסאו התייצבה אצלו משלחת מהעם כשבראשה ירבעם בן נבט וביקשו ממנו להקל על העם את העול הכבד שהטיל עליהם אביו. אחרי שרחבעם התייעץ עם ה„ילדים", יועציו הצעירים, הוא קיבל את עצתם, לא רק להקל על עולם, אלא עוד להכביד עליהם, הוא אמר למשלחת „קטני עבה ממתני אבי", „אבי יסר אתכם בשוטים ואני אייסר אתכם בעקרבים".

דבריו אלה הביאו לפילוג בעם. עשרה שבטים הלכו אחרי ירבעם (ממלכת ישראל) ורחבעם מלך רק על שבטי יהודה ובנימין (ראה מלכים א' פרק י"ב).

מרדכי שוהם
ירושלים

★

ב„דבר" 16.9.87 זועק עו"ד אברהם פישמן על הפגיעה בזכויות החלשים תחת הכותרת למי מגיעות הזכויות?

כדי להמחיש את התייחסות של השלטון הנוכחי לחלשים הוא מחזיר אותנו לימי שלטונו של „האכזר מכל מלך" ראו רחבעם בן שלמה, אשר קיבל את עצת ה„ילדים" לאמור: אבי הכביד את עולכם ואני אוסיף על עולכם „אבי יסר אתכם בשוטים ואני אייסר אתכם בעקרבים".

טעות היא בידי עו"ד אברהם פישמן שהוא מייחס את הגזירה הזו לירבעם במקום לייחסה לרחבעם.

חיים מאירי
תל־אביב

אנגליציזמים מיותרים

בתגובה לשימוש מוגזם בביטויים לועזיים שלא לצורך באחת הכתבות ב„דבר", פירסם בשעתו בדו־סבכא בעיתונאותנו כמיכאל אסף ז"ל את נימוקיו והסבריו בנושא זה.

והנה כבאכורה הקצר של טלי זליגר (17.8.87) על עיזאה נאפסו היא כותבת: מה חביב על התקשורת ומה „אאוט"... באוד מאוד „אין"... „האינטגריטי" הלאומי – כאילו אפסו לה ביטויים והולמים בעברית.

יש המשלבים ביטוי לועזי כשחסר להם בו ברגע המונח המקורי המתאים בלשוננו, ויש כנראה העושים זאת מגינונים של התעגרדות־סרק. אופנה שכזאת.

היות ואין לחשוד בבשירותה של הנ"ל לכתוב עברית תקינה, נשארת בלית־ברירה האפשרות האחרת...

מן הראוי, לא להיות אדישים כלפי תופעה מכוערת זו, המשמשת דוגמה רעה לחיקוי. יש להבחין בין המותר והמיותר בשילוב לע"ז בלשוננו.

י. אשל
בת־ים

לפני 60 שנה

הודעת ההנהלה הציונית

לונדון. נתפרסמה הודעה החתומה על ידי כל חברי האכסקוטיבה הציונית, בלונדון ובירושלים. בהודעה נאמר כי המצב קשה ביותר, אולם ההנהלה מאמינה כי יעלה בידה למלא בהצלחה את תפקידה – אם אך תנתן לה תמיכה מתמדת ושלמה. תפקידי האכסקוטיבה הם – ביסוס, הרחבה ואיזון התקציב. כשרון מעשה (אפישנסי) והסכון הם צווי המצב הכספי הנוכחי. לפני האכסקוטיבה מטרה אחת – טובת א"י העברית.

„המזרחי" נקנס בחלול שבת

שלשום נתבררה בבית משפט העיריה תביעת משטרת תל אביב נגד מסבאת „המזרחי" שברחוב אלנבי, שנמצא פתוח בליל שבת לאחר הזמן הקבוע בחוקת השבת העירונית. הטוען מצד המסבאה אמר, כי המאחרים עסקו בלמוד פרקי תהלים ומשניות והשוטר התובע לא הכחיש זאת. אעפ"כ מצאו השופטים, כי זמן סגירת בתי האוכל הנו חובה גם על מסבאת „המזרחי" וחייבו את המסבאה בתשלום הוצאות משפט בסך 10 ג"כ.

לפני 40 שנה

מעפילי „גאולה" גורשו

שתי אניות המעפילים „גאולה" („פאדוקה") ו„מדינת היהודים" נתפסו אתמול על ידי אניות הצי הבריטי ונגררו לנמל חיפה. הראשונה הגיעה „גאולה" ו־1550 מעפיליה הועברו לאנית הגירוש „אמפייר קומפורט" והוחל בהעברתם לקפריסין.

העקורים למען המעפילים

לונדון. באסיפת המונים שהיתה אמש במחנה העקורים היהודים בברגן בלזן נתקבלה פה אחד החלטה שהוגשה על ידי הועד המרכזי של היהודים המשוחררים באזור הבריטי כי הם מוותרים על זכות הבכורה שלהם בקבלת רשיונות עליה לארץ ישראל מהמכסות החדשיות של ממשלת א"י לטובת מעפילי „יציאת אירופה".

פאראן – „גבורה"

לונדון. פרסום רב ניתן למשפט רוי פאראן בעתונות וברדיו לונדון. המייג'ר הפך לגבור העתונים העממיים.

התאגדות רבי־אמנים

מאת אהרון איסרס

התאגדות רבי־האמנים הבינלאומיים (GMA) פירסמה את ההודעה הבאה:

הנהלת ההתאגדות בישיבתה ביום 16.8.87 בבילבאו שבספרד, קיימה משחקים סימולטניים נגד 200 ילדים מקומיים תמורת כיסוי הוצאות בית־המלון למשך שלושה ימים. אירוע זה זכה לתהודה רבה, ואלפי צופים נהרו לחזות במתמודדים: אלוף העולם גארי קספרוב, סגנו אנטולי קרפוב, יאן טימן, ליובו ליובויביץ', לאיוש פורטיש, בנט לרסן, ג'ון נאן ולובו קאבאלק. הנהלת ההתאגדות מקווה, כי אירוע זה יהווה דוגמה לאירועים דומים בעתיד, בערים אחרות.

ההנהלה החליטה לעבד כבלת דמי־השתתפות בינ־בליים לרבי־אמנים בתחרויות בינלאומיות, וכן להעסיק משפטן אשר יבדוק זכויות יוצרים לשחקני השחמט. בנט לרסן ובסל קוק, המנהל הבלגי, נתמנו לסדר לחברי ההתאגדות ביטוח בריאות ותוכנית פנסיה.

הנהלת ההתאגדות הגישה לפיד"א המלצות לשינויים בחוקי המשחק, וכן קריאה להרחיק למשך שנה אחת כל שחקן המשתתף בתחרויות בדרום־אפריקה. אולם, היות והפיד"א דוחה את ההמלצות לא יהיה שיתוף פעולה בעתיד בין ההתאגדות והפיד"א.

הנהלת ההתאגדות מדגישה כי השחמטאים המקצועיים הם האנשים המוסמכים לקבוע את תקנוני ההתאחדות הבינלאומית בכל הנוגע לתחרויות, חוקי המשחק והתנאים הכספיים.

ההתאגדות מבקשת הכרה מהפיד"א בעניינים חשובים שהיא מייצגת, התעלמות מבונה תתפרש כניסיון לסכל את מאבקי ההתאגדות לשיפור תנאיו של השחקן המקצועני.

הנהלת ה־GMA החליטה לקבל הצעות לאירגון אירועים בנוסף לגביע העולם בשחמט (CWC), כדי שתוכל לארגן תחרויות ברמה גבוהה גם לחברים שאינם יכולים ליטול חלק בגביע העולמי. תוכנית הגביע העולמי (מחזורי של שש תחרויות) תפורסם במסיבת עיתונאים שתערך החודש בסיביליה שבספרד, מקום הדו־קרב בין קרפוב לקספרוב.

כן החליטה ההנהלה להוציא לאור איגרות לחבר שתכלול מידע חשוב לחברים, למעט משחקי שחמט.

כזכור, תחרות הבזק שנערכה לפני חודשים מספר בבריסל אורגנה בשיתוף פעולה עם התאגדות רבי־האמנים. בבכורה זכה גארי קספרוב עם 17 נק' לפני יאן טימן 15, אנטולי קרפוב וליובו ליובויביץ' 12½ נק' כ"א. בגמר ניצח קספרוב את טימן 1½:½. הפסדו היחיד בתחרות של קספרוב היה נגד היוגוסלאבי ליובוייביץ' (לבן).

[illegible]

שחמט

[illegible] 40. ההא4 ושחור נכנע.

באיגוד

בישיבתה ביום 6.9.87 אישרה הנהלת האיגוד את השינויים, בכללי הליגה, הבאים:

1) בכל הליגות מוטלת החובה על הקבוצה המארחת לדאוג לכל הציוד הדרוש, כולל שעונים.

2) לא תאופשר הופעת שחקנים לאחר תום ההרשמה.

3) קבוצה אשר לא תופיע לשני משחקים, תורחק אוטומטית במשחקי הליגה.

4) במשחקי הליגה יאופשר שיתופו של שחקן רק אם הוא אזרח ישראלי, תושב ישראלי או עולה חדש כהגדרתם בחוקי המדינה. כמו כן, ניתן לשתף שחקנים כלשהם, בתנאי שיהיו ברציפות בארץ לפחות במשך 90 יום, לפני המשחק הראשון.

מאוצר התחבולה

בשנת 1965 זכה יצחק אלוני בפעם האחרונה באליפות המדינה. מתנ־הגמר הוא התמודד בשחור נגד שכנר גבע, אשר שבועיים מאוחר יותר ירש את תוארו.

לאחר המסע ה־38 של הלבן הגיע כבן לתיקון הזמן, אך בסיום מבריק הפך אלוני את הקערה על־פיה. הביצוע הפתרון במהופך.

ברחבי הארץ

★ מחר 7.10.87 בשעה 8.30 תפתח במועדון הפועל בראשון־לציון תחרות ילדים על־שם ארז לבנת.

★ בחול־המועד סוכות יפתח בראשון־לציון המדרחוב החדש. במרכזו יהיו שני משטחי שחמט חדשים שיועמדו לרשות הקהל הרחב, ויופעלו על־ידי המועדון הפועל המקומי. כן יערך כטקס הפתיחה משחק סימולטני תחת כיפת השמיים.

★ ביום שני 12.10.87 בשעה 10.00 תתקיים בחדר האוכל של בית התיכון המשותף בקיבוץ דגניה א' תחרות לילדים ונוער לזכרו של יעקב גרבר, שהיה חבר קיבוץ גשר ושחקן הפועל אפיקים. פרטים והרשמה: עוזי בן־שלום טלפון 06־755755.

★ בתאריכים 29.10־31.10.87 תערך בקיבוץ שפיים אליפות ארצית בשחמט לקבוצות במקומות עבודה. פרטים והרשמה יש לפנות לאבנר הוברמן, מנהל המחלקה לקבוצות עבודה במרכז הפועל, טלפון 03־260181.

★ בתחרות בזק לפתיחת העונה שנערכה במועדון הפועל הרצליה, השתתפו 22 שחקנים ב־7 סיבובים „שוויצריים". ניצח נעם מגלה עם 6 נק', בהקדימו את רוני שרף 5½ ויובל רובינשטיין 5 נק'.

★ יצאה לאור חוברת שחמט בהוצאת לחודשים 8/9־87 ובה תקנון בית־הדין העליון, רשימת 200 השחקנים הראשונים בדירוג הכושר, ראיון עם סגן אלוף העולם אנטולי קרפוב.

★ בתחרות בזק לפתיחת העונה שנערכה במועדון הפועל פתח־תקוה, נטלו חלק 27 שחקנים, ובגמר ניצח רב־האמן יהודה גרינפלד עם 8 נק' מ־9 משחקים, לפני יצחק בן־מנחם ויוסי סגר 6½ נק' כ"א ועמי גל 6 נק'.

★ באליפות טירת־הכרמל (16 משתתפים) ניצחו במשותף יואל יונה ואפרים כהן 14 נק' כ"א, לפני רוני אליהו ודוד כהן 13 נק' כ"א.

ג'ונתן שפילמן שחקן השנה

ג'ונתן ספילמן נבחר כשחקן השנה באנגליה לשנת 1987. הוא צבר 191 נקודות, הקדים את נייג'ל שורט 187, מורי צ'נדלר 64, גלאן פליור 51, מייקל אדמס וסגן אלוף העולם לילדים עד גיל 16, ובעל שני ציונים לאמן בינלאומי 40, סוזן ארקל (אלופת אנגליה) וא.ב.ל. ויליאם הסמן 27 נק' כ"א.

שפילמן זכה השנה בהשגים רבים, ובין־היתר העפיל לתחרות המועמדים. בתחרות המסורתית בהסטינגס חילק את המקום הראשון יחד עם הוגי הנודע בנט לרסן, המשחק כלהלן:

[illegible]

ניצחון לשווידלר

האמן הבינלאומי אליהו שווידלר ניצח באליפות הפתוחה של אנטוורפן שבבלגיה בצברו 7 נק' מ־9 משחקים, והקדים בתוצאות שוות נקודות את ת־יאור פנסמן (בלגיה), א.פ. אריק קנפרס (הולנד) ושולץ (צ'ילה) ואת א.פ. ברונו קריאר (הולנד) וריצ'רד מאולדרס (בלגיה) 6½ נק' כ"א.

עלבונו של ערמוני

(המשך מעמ' 7)

הוא מתגורר, כדי להודות לו באופן אישי.

עם זאת, הם ביקשו לעכב את ביקור השר, עד להחלטה הסופית בעניין הלביא. הם אף הוסיפו ברגישותם, כי לא ראוי שערמוני יקרא בעיתון, כי הלביא בוטל, בלי שיוודע קודם־לכן, מה לעשות בתרומתו.

בינתיים, כידוע, בוטל הלביא. גדליה ערמוני קרא על כך בעיתון. משרד הבטחון לא טרח להודיע לו, מה ייעשה עתה בתרומתו. שר הבטחון, ממילא, גם לא לחץ את ידו עד כה.

בלי כל כוונה רעה, כמובן. רק קהות־חושים כלפי אזרח נאמן, שנתן את כל שהיה לו.

יועץ שר הבטחון לתקשורת, שנתבקש להגיב: „העניין בבדיקה".

הפועלים הנפקות בע"מ

הודעה

על תוצאות ההנפקה של אגרות חוב סדרה 17 בערך נקוב כולל של 42,000,000 שקל חדש

עפ"י תשקיף החברה שפורסם ביום 23.9.87, הוצעו לציבור בדרך של מכרז, אגרות חוב רשומות על־שם, 1993–2007 (סדרה 17), צמודות קרן וריבית למדד המחירים לצרכן, בערך נקוב כולל של 42,000,000 שקל חדש.

להלן תוצאות המכרזים:

	סכום מוצע	סכום הבקשות שהתקבלו	מספר הזמנות שנתקבלו	השער שנקבע במכרז	שיעור ההקצאה בשער שנקבע
מכרז I 30.9.87	21,000,000 ש"ח ע"נ	58,485,900 ש"ח	240	97.5%	10.616299%
מכרז II 4.10.87	21,000,000 ש"ח ע"נ	34,839,100 ש"ח	223	98.5%	72.02965%
סה"כ	42,000,000	93,325,000 ש"ח			

הזמנות במחיר הנמוך מהשער שנקבע בהקצאה נדחו.
הזמנות במחיר הגבוה מהשער שנקבע בהקצאה כובדו במלואן.
הזמנות במחיר ההקצאה כמפורט לעיל כובדו בשיעור ההקצאה כמפורט לעיל.

י"ג בתשרי תשמ"ח – 6 באוקטובר 1987.

מקורות חברת מים בע"מ
מודיעה בזאת כי
משרדיה יהיו סגורים
בחוה"מ סוכות תשמ"ח (8.10.87–15.10.87)
בחבלי הספקת המים
תקוימנה תורניות למקרים דחופים.

נהג!
עשה את המינימום למען אלה העושים את המקסימום.
תן טרמפ לחייל!

דירות

וילות ובתים

קבוצת קציני חיל האויר מתארגנת לבניית שכונת וילות ובתים. בקריית בדבר פרקים: 08-536474 בערב לאבי (30215)

בפ"ת בכפר־גנים קוטג' יפהפה +תוספת 5 חדרי שינה 03-906132 03-9234803 (29811) 03-9224503

בראשון־לציון במערב קוטג' 7 חדרים לבנייה מיידית 220,000 דולר. (30285) 03-9662278

רובין והטורגו: הולה מ־ בירת קוטג'ים תלת מפל־ סים בהרצליה הירוקה. מ־ 140,000 דולר+ מע"מ +ערבות בנקאית 052-543460 (25655) 052-81719

עורכי דין ושמאים

באות־דיבור מציעה בני־ מה־השרון, כפר העצמ־ אות, דירות בנות 3, 3½ 4 ו־5 חדרים משרדי ההנהלה: רחוב ז'בוטינסקי 33 ראשון־ לציון טלפון 03-953060 (27888)

דירות למכירה

ת"א־יפו

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

ברמת־אביב ג' 5 אקסלו־ סיביים מ־136,500 ב־ תוספת מע"מ אפשרות לתשלומים נוחים "ישי־ קו" "ISCO" 03-426293-4-5-6 (29283)

בשיכון־ל' דירה אחרו־ נה לאכלוס מיידי 5 חד־ רים רח' לוי־אשכול 40. לפרטים: חברת "אביב" (23950) 03-7512203

במגדל־דיזנגוף ק"24 די־ רה יפהפיה ומרווחת עם כל השיכללים, נוף מק־ סים ובריכת שחיה: 03-281145-8 לוהוך (23030)

דירות למכירה 3–3½ חדרים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

במגדל דיזנגוף 2 חדרים ק"20 דרום מזרח כל הר תוספות למסירה מיידית 03-232536 03-221417 (21870)

רמת־גן

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

חולון–בת־ים

דירות למכירה 3–3½ חדרים

קריאון 4 משופצת קומה גבוהה בלעדי ל"סנטר" (17442) 03-346441

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דירות למכירה 1–1½ חדרים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

שרון

דירות למכירה 3–3½ חדרים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דירות למכירה 1–1½ חדרים

דירות

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות בשכירות

חדרים מרוהטים

דירות גג

דירות בדמי מפתח

ביקוש דירות

עסקים

מעוניינים לקנות מטבח־ ניס קטנים משומשים (21727) 9341160

להשכרה חנות כ־200 מ"ר ע"י ככר דיזנגוף +טלפונים 03-615324 (21840) 03-458610

אולמות

חנויות

משרדים

בהזדמנות!! להשכרה מול הקניון בר"ג 400 "1000 מ"ר לתצוגה ומ־ שרדים בלעדי "לרשף נכסים" 03-5742777 (23284)

מבני תעשיה

בחולון, ראשל"צ / ובת־ים "500" 3,000 מ"ר. "נ.ח.מ נכסים" (29666) 03-372169

מגרשים

למכירה מגרשים בז'בוטינסקי (גוש 3927) "סיון נכסים והשקעות" (29647) 03-941352

למשקיעים דרושים מגר־ שים בכסף /קומבינציה בראשל"צ ת"א "סיון נכסים והשקעות" (29638) 03-941352

בראשל"צ להשקעה מג־ רש הקלאי מקום מעולה "סיוון נכסים" (25957) 03-941352

בקרית־בגרש לבניה מיי־ דית. אפשרות שליש "סיוון" נכסים (25954) 03-941352

הצעות עבודה

סגן מנהל מחסן תוצרת (עדיפות לקצ"ח בצה"ל) ידע בניהול צו־ ות עובדים. לראיון לה־ ביא קורות חיים בכתב 03-221214 "חבר" (22580)

שבשאי/ שרטט מבנות לזיווד אלקטרוני להרצליה "חבר" (22587) 03-221214

חינם!!! קורס דוגמנות ילדים, נשים וגברים למתאימים בלבד לקבי־ עת ראיון 03-202633 (22204)

סטודנטים/ות למרכז מידע לחברה גדולה בת"א (משמרות) (21740) 03-286111

עובדי/ות ייצור למפעלי תעשיה בפ"ת בני־ברק ראשל"צ ובת־ים בתנ־ אים טובים 03-286111 (21728)

מכונאי תעשיה מנוסים בוגרי בי"ס מקצועי וי־ צואי חימוש/ ח"א למ־ שמרות בפ"ת לוד,בת"א (21717) 03-286111

בקריגבה במרכז לבניה מי־ יידית לוילות 17,200 דולר+ מע"מ, 2000 במ־ זמן היתרה במשכנתא, במשרד: 08-574335, בערב: 08-574587, 08-574823 משרד המ־ כירות פתוח בשבת (23778)

לחברה בשירותי כח־ אדם: סוכן/ת דינמי/ת ואחראי/ת רצוי נסיון +רכב בתנאים טובים. (21621) 03-5103811-2

מסגרים מנוסים, לעבודה מיידית, תנאים מצויינים, "א.ו.ת.", (23962) 03-203052-3

מכונאי אחזקה, לעבודה מיידית, אפשרי מתגייס "א.ו.ת.", 03-203052-3 (23958)

פועלי יצור באלקטרוני־ קה/ בתעשיה, בעלי רקע טכני, תנאים מצוי־ נים "א.ו.ת.", (23957) 03-203052-3

ל"מרפדית שי" (בשכונת עזרא בת"א) דרושים רפדים מקצועיים. למתר־ אימים לאחר נסיון, תנ־ אים טובים 03-371066 (23445)

מלחימות ומחווטות מנו־ סות לעבודה על כרטי־ סים באזור ת"א "חבר" (22597) 03-221214

הנדסאי /טכנאי מכונות לתכנון צנרת קיטור ודוד־ דים "חבר" 03-221214 (22592)

פקידים/ות

מזכירה ע/ א (רצוי צרפ־ תית) מנוסה ועצמאית +הדפסה +טלקס +קו־ רספונדנציה למחלקת יצוא במפעל תעשייתי. תנאים מצויינים 03-282487 "א.ב.א." (22705)

דרושה פקידת יבוא, ידע באנגלית תנאים טו־ בים. נא לפנות לטל' (22336) 03-338955-6

לעו"ד מזכירה מנוסה כולל הפעלת מעבד תמ־ לילים "וורדמיל" 15.00 03-265660 08.00 (21848) 03-252307

מזכירה בכירה לחברה אמריקאית גדולה בת"א (שפת אם אנגלית) הדפ־ סה +קצרנות אנגלית (לעבודה זמנית) (21736) 03-286111

עוזרות ומטפלות

למעון נעמת בצפון ת"א 2 מטפלות +נסיון למש־ רה מלאה וחלקית (24286) 03-449991

טבחים – קונדיטורים

למעון נעמת בצפון ת"א מבשלת לחצי משרה (24289) 03-449991

גזירה/תפירה

למטקס דרושה מודליס־ טית בעלת נסיון למחל־ קת הלבשה, גזרן בעל נסיון, ועוזר גזרן. תנאים מצויינים טל' (23928) 03-337725

הנהלת חשבונות

טכנאים הנדסאים

שרטוט וגרפיקה

עובדי דפוס

חשמל ואלקטרוניקה

חשמלאים מוסמכים ומ־ נסים באחד מהתחומים: תעשיה/ בניין/ רכב/ אחזקה/ מעליות. תנאים טובים "א.ו.ת.",203052-3 (23948)

ל"א.ו.ת." דרושים: 1) מ־ חווטות/ מלחימות. 2) מבקרי איכות ויזואלית. תנאים מצויינים. (23944) 03-203052-3

עובדי יהלומים

נגרים

לנגרית גלבוע בבני־ברק דרושים נגרים טובים 03-787717 (23432) 03-5709337

נהגים

נהגי משאית (15 טון) לעבודת לילה למפעל מ־ זון בת"א 03-286111 (21718)

מחסנאים

מחסנאי עכני מנוסה בו־ גר קורס מפקי"ם +עבו־ דה על מחשב ורשיון נהיגה למפעל תעשיה בראשל"צ 03-286111 (21732)

מוכרים/ות

סוכנים – מקדמי מכירות

מפעילי ציוד מכני

פועלים/ות

עובדי נקיון

עובדת נקיון למשרה מלאה למעון נעמת טל־ פון (22104) 03-210979

עובדי מתכת

מתכת ומפעל סי.ג.סי מחשב "אקמה" ניסיון של 3 שנים לפחות בתחום, בחולון. (21786) 03-372304

מסגרים/ רתכים (אפשרי מתחילים) למפעל בראש־ ל"צ וחולון (הסעות וארוחות) 03-286111 (21723)

שומרים

שליחים

שליח רציני למכשירי כ־ תיבה +רשיון לטוסטוס 03-822014 דרכב (23446)

מכוניות

אאודי

אמריקאיות

שברולט קפריס השמ־ לית יפהפיה 81 עבודה 03-381686, 03-384988 בבית 03-9649271 בערב (21894)

ב.מ.וו.

ג'יפים

דייהטסו

דלתא

וולבו

אוטוביאנקי

אוסטין

אופל

שידורים

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.05 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט ד': גיאומטריה (ב).
08.40 ראשית הקריאה: בניים ו.
09.00 אנגלית ה'.
09.20 תרגום לערבית: טבע - דבר אלי בתנועה.
10.10 אנגלית ד'.
10.30 רחוב סומסום: געגועים לחברים (סוכות).
11.00 צרפתית על יסודי.
11.15 חשבון ה': מיהו השבר הגדול?
11.30 גיאוגרפיה של א"י: פני הארץ - שלוש גבעות (ב).
12.00 גיאוגרפיה כללית ז'-ט': מסעו של איל הצפון.
12.25 ספרות על־יסודי: אמנות הבמה של שייקספיר.
13.00 מוסיקה על יסודי: העשורה, מוסיקה אלקטרונית.
13.30 מדעי הטבע: הברכה.
14.00 טלטקסט: עד כאן.
14.05 סרט קולנוע - כוכבי שביט בין כוכבים, דרמה על ד"ר בנסינג ממציא האינטסולין.
15.40 שעת כושר.
16.00 פרפר נחמד - בתאבון.
16.25 רובומריקים.
17.00 ערב חדש.

טלוויזיה כללית

17.30 שלוש, ארבע, חמש וחצי - "הסוכה המעופפת", על פי סיפור שכתב לוין קיפניס. משתתפים: ששי קשת, יונה אליאן, שמעון כהן ועמי ויינברג.
17.50 אלף - סדרה קומית לכל המשפחה.

18.20 ילדים בצרות.
18.25 "הגיע זמן לשוני" - לחג הסוכות.

18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 נקודת מוצא תכנית המפגישה ערבים ויהודים, הסייבים לתחום התמחות בשותף. הפעם: על סורכנים (ערבית).

19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 "ימי בית הספר של תום בראון" - סדרת דרמה אנגלית, הפרק השני: תום מגיע לבית הספר ופוגש חברים חדשים. שמחתו נפגמת, כשהוא פוגש את פלשמן הבן.

21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.

21.40 מבט שני.
22.20 בידור חו"ל לאריך - קונצרט של הזמרת ברברה סטרייסנד, שנערך השנה בארצות הברית לראשונה אחרי 20 שנה.
23.15 "קלי קלות" - פרק חמישי: "עניין של טוסים".
23.45 "מבוקש מכון" - מבט אל עבר: חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 - באותו עניין: 19.30 - כותל 2; 20.00 - מבט: 21.00 - סוף 2.

טלוויזיה לבנונית

12.30 חיים אחרים (סדרה); 13.00 מועדון 700: 13.30 תעמולות; 14.00 ילדי הבובות (מצוייר); 14.30 הבית המעופף (מצויירת); 15.00 שובבי הסלעים (תכנית לילדים); 15.30 סרט "אבוט וקוסטלו באפריקה"; 17.00 נסיעה בחלל (דמיונית); 18.00 חדשות; 19.00 צוות לעניין (פעולה); 20.00 מקגייור (סוכן השאר); 21.00 זאב מעופף (פעולה); 22.00 מועדון 700; 22.30 חיים אחרים (סדרה).

טלוויזיה ירדנית

13.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 14.50 המצלמה הנסתרת (ער' 1); 15.15 על טעם ועל ריח (ער' 1); 16.00 תוכנית בידור בצרפתית; 16.30 מבט בינלאומי. דוקומנטרי על בישול; 16.30 כדורגל בינלאומי (ער' 1); 17.00 חדשות בצרפתית; 17.30 חדשות בעברית; 18.30 צרות כפולות; קומדיה אמריקאית על אב עם תאומות; 19.10 אוהרה, סדרת מתח אמריקאית; 20.00 חדשות באנגלית; 21.10 פתוח כל שעות היממה, קומדיה אנגלית.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה - בתכנית: אנרגסה פאבורי ברה מג'ור; מנדלסון: הפתיחה "חלום ליל קיץ"; שופאן: קנצ'רטו בלה מינור לצ'לו ולתזמורת; דבוז'אק: סימפוניה מס' 8 בסול מג'ור, אופ. 88; דבוז'אק: בגטלות, אופ. 47.

09.00 קונצרט בוקר - בתכנית: 11 בגטלות, אופ. 119; סטרבינסקי: "פולצ'ינלה" סויטה לבלט; באך: ברנקו: דיברטימנטו לכלי קשת; קונצ'רטו מס' 1, ברה מינור, לצ'מבלו ולתזמורת; היידן: רביעייה בסול מג'ור, לכלי קשת, אופ. 76 מס' 1; ברוקנר סימפוניה מס' 1 ברו מינור; סואר פרנק: כוראל מס' 1, בכי בג'ור, לעוגב; לולי: "דיאס אירה" כוסם.

11.57 פינת השיר - משירי אברהם בן יצחק (סוכה).
12.00 מן הסדרייה - רביעיית ת"א בוצעה: רביעייה לכלי קשת במי במול מאג'ור ק. 589; מנדלסון: רביעייה במי מינור, אופ. 44 מס' 2.
13.05 בהאזנה נינוחה - ביצירות: מנטורדי, דוולדי, מוצארט, היידן ופרוקופייב.

15.00 מוסיקה צעירה.
16.00 קונצרט קאמרי - מירה זכאי, אלט / מייקל אליאסן, פסנתר - שירים באנו: מהלר, שנברג, וזמן, ברג ושוברט.
17.30 קולות - שירים של צ'ייקובסקי, שוסטקוביץ' וסטרוינסקי (דייטריך פישר דיסקאו, ייבגני נסטרנקו, או מורי).

18.00 מבחר התקליטייה.
19.00 פניני אופרה - לקט מתוך "היהודייה" מאת הלוי (מ. ארדין, א. מופו / ר. טאקר / המקהלה האמברוזית / פילהרמוניה החדשה / דה־אלמיידה).

20.05 אינטרלוד רצף מוסיקלי.
20.30 קונצרט התזמורת הקאמרית הישראלית. שידור חי קונצרט פתיחת העונה - מנצח: יואב תלמי; סולן: עמנואל גרובר, צ'לו - י.ב. באך: סינפוניה אופ. 18 מס' 1; ברוקוף: דיברטימנטו לכלי קשת; נעם שריף: קונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת (בכורה); בטהובן: סימפוניה מס' 2.

23.00 מחזורי יצירות - שוברט מחזורי שירים.

רשת א'

10.05 סיהאפטה - משולשת משהיטת מהלות ישראליים.
15.30 "האוטוביוגרפיה" הפתוחה" - "הסיפורת הישראלית בשנות ה־60", שיחה עם משה שמיר וחלק סנית.

16.05 מועדון שעון הזהב - מעולמו של האדם המבוגר.

17.10 צבעי הקשת - הפעם "שירים ממזרח אירופה".

22.05 שניני יחד וכל אחד לחוד - הפעם: "אמנות ובגידה בישראל".

רשת ב'

16.30 שעה קלה עם הפרברים.
18.06 צבעי הקשת - שירים.
19.35 שירים עבריים.
20.05 פרקי חזנות "בבקשתך".
22.05 צריך לצלצל פעמיים - שירים עבריים.

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת - מצעד הפזמונים הישראליים.
21.05 ארוס עתיק.
23.05 פניני ג'ז.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
19.05 שירים עבריים.
20.05 עם חיילים בעצבה ברכת הגולן.
20.55 מינה חבה ללבי.
21.30 לילה לא שקט.
23.55 שיחת חצות - עם שרי קופקין - יו"ר אגודת שחיל.

צה"ל 2

18.05 רדיו רדיו.
20.05 סבבבבסים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 ...

עסקים

עסקים
● להיום - בגד נוף ב' ויונת 3, 4, 5 חדרים (במטבחים בבוהן) 02-224181 (22818)
● להיום - בבית וגן ויונת מרכזית 3, 4, 5 חדרים 02-224181 (22816)

הצעות עבודה

מכוניות

מציעים לסבלה

ריפוי והרזיה

תיכה

דירות

דירות לסבלה

הצעות עבודה

ירושלים

באר שבע והדרום

דירות

אילת

וילות ובתים

שרותים כלליים

פוליש ונקיון

קיט ונופש

קופות רושמות

שרותים

הברזות

נתניה

דירות

בהזדמנות בדירה דירה 8 חדרים בנתניה ביאליק למסירה מיידית! 053-617840 (27991) 052-448685

כלי נגינה

הלוואות

חקלאות

ריפוי והרזיה

שרותים כלליים

פולש ונקיון

אופנועים וקטנועים

השכרת רכב

חלפי רכב משומשים

מציעים למכירה

הדיסים

סיטרואן

סימקה-קרייזלר

פולקסווגן

פורד

רנו 9 1400 אוטומטית 1983 השכרה לשעבר קילומטר 160,000 ש"ח 18,000 (21408) 03-887162

רנו

פיאט

מסחריות

מרצדס

סובארו

סוזוקי

סיאט

אינוצ'נטי

אלפא רומיאו

טלבוט

טנדרים

פורנסטורר רים 1985, 1986 חלונות וספסלים "מכוניות עלית" (21340) 7510889

סופיפ השכרת רכב מ־ציעה למכירה צי רכב מודל 86 מהסוגים הב־אים סובארו ג'סטי 1000 סובארו 1300 בתנאי אשראי נוחים אחריות ל־ גיר ומנוע לתקופה של 3 חודשים או 5,000 ק"מ לפנות למנשה פרידמן 03-291114 03-295819 (23024)

לבי"ס תיכון בבתיים דרוש מורה לאנגלית טל. 03-762373

בי"ס התיכון ע"ש סוקולוב (גימנסיה סוקולוב לאור) דרושים ● מורה לאנגלית (אפשרי בוגר/ת סמינר או סטודנט/ית היקף המשרה יקבע עם המועמד/ת ● פקידה לטלפן 03-839863 03-822766 ובערב 03-871128

לעבודה מיידית בת"א דרושה: פקידת יבוא מנוסה ידיעת אנגלית + הדפסה וטלקס. טל. 03-660366 לגב' הופמן.

למשרד ראה חשבון דרושה פקידה כתבנית מנוסה כולל בעבר תמלילים למשרה מלאה. טל. 625972

צעירים בעלי רשיון מעל 15 טון להפעלת מיכלית שאיבה. 1000 ש"ח נטו + אחוזים פקידה לחצי יום. אינסטלטור בעל רכב לעבודות תיקונים על בסיס קבלני 052-557556

ORS שרותי כח אדם
למחלקה הטכנית בתל־אביב דרושות:
מלחימות/מחווטות
העונות על אחת מהדרישות הר"מ:
1) נסיון של שנתיים לפחות במעגלים מודפסים:
א. משמרת ראשונה - פ"ת, ת"א
ב. משמרת שניה - חולון.
2) יוצאות צבא: נסיון של שנתיים לפחות בדו"א, ח"י או מודיעין. משמרות ראשונה ושניה ברמת־השרון.
מועמדות מתאימות מתבקשות לפנות אל אגי או ציפי בימים א'־ה בין השעות 08.30-16.00, ביום ו' ובחול המועד עד 12.00.
יש להגיע עם אישור על לימודים, פנקס שחרור ליוצאות צבא ואישורים ממקומות עבודה קודמים.
כתובתנו: כיכר אתרים 134, ת"א. טלפון: 03-202460.
הטובים עובדים קבוע ORS

הדסה-נעורים
בית־ספר תיכון מקצועי והכללה טכנולוגית
טכנאי אחזקה ראשי
תאור תפקידים: אחזקת המתקנים הטכניים ופיקוח שוטף עליהם - מבנים, מערכות חשמל, קיטור, מים, בינוי וציוד טכני.
דרישות התפקיד: השכלה של טכנאי בנין או חשמל. נסיון של 5־10 שנים בעבודה דומה, כולל אחריות להפעלת צוות עובדים. (אפשרות לדיור במקום)
- המעוניינים יפנו בכתב למחלקת כח־אדם "הדסה - נעורים", דואר נעורים 40298
טלפון 053-666831.
(המודעה מתייחסת לגברים ולנשים כאחד)

למוסד ציבורי גדול
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות ראשי/ת
☆ השכלה ברמה של מנה"ח מדופלם או מקביל.
☆ נסיון מקצועי של 5 שנים לפחות.
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 1092 ירושלים 91999.
- סודיות מובטחת -

לחברה מסחרית בת"א
דרוש
איש מכירות
בעל נסיון רקע חקלאי + רשיון לרכב
לפנות לאלי טל. 03-375010

אינטרכון
לרגל התרחבות החברה
1. למחלקת המכירות
מקדמות מכירות בטלפון
דרישות: נסיון קודם בתחום המיגזר העיסקי.
2. למחלקת ההתקנות
טכנאי התקנות
דרישות: רצון, ידע בסיסי בנושא התקנות מרכזיות טלפוניה
לתאום ראיון 03-7519192

למפעל העובד ליצוא
דרוש
עובד בעל נסיון בענף
עיבוד מתכת. להימוד מקצוע חדש. תנאים טובים למועמד המתאים.
טל: 03-7510066

נהג!
עשה את המינימום למזען אלה היושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

דרושה
פקידה
צעירה וחרוצה
עם ראש פתוח לעזרה בהנהלת חשבונות
לא נחוץ ידע קודם
03-624589 03-625801
לבקש את דבורה משעה 10.00

נעמת
דרושה
אחראית חנות
למשרה חלקית
בחנות החברה ביתילי - ר"ג
★ השכלה תיכונית מלאה
★ רצוי מעל גיל 27
★ נסיון קודם במכירות
★ הופעה נאה ומסודרת
★ ידיעת השפה העברית על בוריה
נא לפנות לטל: 03-833770 03-833677

לנוחות המבקרים מתבקשים לדייק ולהגיע בזמן לבתי הקולנוע

סרטים

תל־אביב

אלנבי: הכורף 9.45, 7.30, 5
אלנבי: מטפלת בלודר 9.30, 7.15, 5
בית לישקין: מתנה פירסט, צהוב הוקן 11.15
בן־יהודה: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00, 4.30
גורדון: כוורס וציצקה 9.30, 7.30, 4.30
גת: המכשפות מאיסטוויק 9.45, 7.30, 5
דיזנגוף 1: שם הורד 9.45, 7.30, 4.30, 11.00 1.30
דיזנגוף 2: גבר באוהב 9.45, 7.30, 4.30, 11.00 1.30
דיזנגוף 3: סירותים אישיים 9.45, 7.30, 4.30, 1.30, 11.00
היכל: האלמנה השחורה 9.30 7.15
הוליוואוד: כרדף לוהט 7.15, ילדים תורגים לאלוהים 9.30
חצות - ספט
חן: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
קולנוע (בית ציוני אמריקה): יומן אהבות 9.30, 7.15, 4.30

חן 1: פגישה עיוורת 9.45, 7.30, 5
חן 2: לבו של אנג'ל 9.50, 7.35, 5
חן 3: הגורל, האהבה והאהבה 9.55, 7.35, 5
חן 4: נסק קטלני 9.50, 7.30, 5, 2, 11
חן 5: אני התהוה 9.50, 7.25, 5, 2, 11
לב 1: המשפחה 9.50, 7.15, 4.40, 2
לב 2: גברים, גברים 10, 8, 5, 2
לב 3: משפחת הפלוכלכים 10, 7.50, 5, 2
לב 4: נרדפי השוק 10, 7.50, 5, 2
לימור: מעקב חושני 9.30, 7.15, 5
מוצר: סנור לרגל שיפוצים
קולנוע קירן במוזיאון: בית האבירים 9.30, 7.15, 4.30
מקסים: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30, 4.30
סירן (אלנבי המתחדש): בייבי אריזונה 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: סוד ההצלחה 9.40, 7.30, 5
סינמה 2: ילדים תורגים לאלוהים 9.40, 7.30, 5
תמוזיה: סגור לרגל שיפוצים
הסינמטק הישראלי: בלייד ראנר 9.30
תמר: לא שם דין 9.45, 7

פריז: לא יכולה בלי זה 9.30, 7.15, 4.30, 2, 12
11.30 מופע הקולנוע של רוקי
צפון: דאן דה פלורט 9.30, 7
שחף: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00, 4.30
תכלת - המפתיאבים: הרפתקאות שלא יאבדו של בולסום בעל הגברים הענקיות 9.40, 7.30
תלבולי: הזבות מעבר לפינה 9.50, 5.30, 7.40
תל־אביב: רובוקופ 9.30, 7.15, 5
המוזיאון הישראלי: קובלנקה 9.50

בית אגרון: תום סוואר 4.30, סלון לצעירים 6.00, 8.00 העכבר שסאג חער 9.45
תבנה - התבורים של אלכס
... הבלתי משוחדים 9.15, 7.00, 4.30
... המשפחה הבשפחה 9.30, 7.00
... אני ההבהרה 9.15, 7.15
... רובוקופ 9.15, 7, 4.30
... האלבנה השחורה 9, 7, 4.30
... 9.30, 7
דאן דה פלורט 9.30, 7

ירושלים

אורייה: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7.00, 4.30
אדרהם: סגור
אוריון 1: מעקב חושני 9, 7, 4.30
אורי 2: לא שם דין 9, 7, 4.30
אורי 3: לא יכולה בלי זה 9, 7
4.30 נווה בכוכב אחר 11.15 רצח בעיניים
אורי 4: 007 באזור מסוכן 9, 6.50, 4.30
11.15 צעיר בכבי למות
אורי 5: סוד ההצלחה 9, 7, 4.30
11.15 מסע העסקים של אבא
אורי גיל: בייבי אריזונה 9.15, 7, 4.30

חיפה

אורה: השוטר בבהרלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
אורלי: ההבות מעבר לפינה 9.15, 7
אמפיתיאטרון: משפחת פלודר 9.15, 7, 4.30
ארמון: סגור
חן: האלבנה השחורה 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: רובוקופ 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: גבר באוהב 9.15, 7, 4.30
עצמון 3: ילדים תורגים לאלוהים 9.15, 7, 4.30
פאר: הכורף 9.15, 7, 4.30
קריאדור: לא שם דין 9.15, 7, 4.30

קריות חיפה

...: הכורף 9.15, 7
...: בלוז לתחום הגדול 9.15, 7
...: משפחת פלודר 9.15, 7
...: סוד ההצלחה 9.15, 7
...: הניגה האמריקאי 3 9.15, 7
...: שרותים אישיים 3 9.15, 7

אשדוד

...: הנינג'ה האמריקאי 3 9.30, 7.15
...: בלוז לתחום הגדול 9.15, 7.15

אשקלון

...: מרוץ מוסקבה 9.30, 7.30
...: לא שם דין 9.30, 7.15
...: ליבו של אנגל 9.30, 7.15

באר־שבע

...: סוד ההצלחה 9.30, 7, 4.30

הרצליה ■ רמת השרון

...: השוטר מבוורלי הילס 2
...: הניגה: גבר באוהב 9.30, 7.15
...: 007 באזור מסוכן 7, בשמה פראי 9.30

עפולה

...: סוד ההצלחה 9.00

חולון ■ בת ים

...: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30
...: הכורף 9.30, 7.15
...: אל תקרא לי לבן 9.30 - 7.15, 4.00 בבבי
...: רובוקופ 9.30, 7.15, 5.00
...: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
...: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 4.30

כפר־סבא ■ רעננה

...: שם הורד 9.30, 7
...: לא שם דין 9.15, 7
...: סגור
...: הגעה 8.30

לוד ■ רמלה

...: סגור
...: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
...: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15

נהריה ■ עכו

...: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
...: בן רודי האמריקאי 9.30, 7.15
...: סגור

נתניה

...: בלו 9.30, 7.15
...: ריכמן חי 9.15, 7, 4.30
...: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7
...: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7, 4.30

קרית אונו

...: 007 באזור המסוכן 8

פתח־תקוה

...: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
היכל 1: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
היכל 2: רובוקופ 9.30, 7.15, 5
היכל 3: משפחת פלודר 9.30, 7.15, 5

ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
ג.ג. רון 2: שוטר ראש 9.30, 7.15, 5.00
ראשון: הכורף 9.30, 7.30
בית העם: שם הורד 9.30, 7
...: סוד ההצלחה 9.30, 7.15
חן: הכורף 9.15, 7.15

רמת־גן וגבעתיים

...: פגישה עיוורת 9.40, 7.30
...: הכורף 9.40, 7.30, 5
...: בדרך להם 9.30, 7.15, 5
...: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
רב גן 1: המכשפות מאיסטוויק 9.40, 7.25, 5
רב גן 2: הגורל האהבה והאהבה 9.40, 7.30, 5
רב גן 3: מעקב חושני 9.40, 7.30, 5
רב גן 4: כמעט השעה 9.45, 7.30, 5
...: לא שם דין 9.30, 7.15

הפועל ת"א דילגה בנקל מעל המשוכה של אליצור נתניה

מאת משה כהן

"מחזור של כמעט". כך ניתן לסכם את משחקי המחזור השני בליגה הלאומית בכדורסל, בו המיצו קבוצות הפועל מירושלים וחיפה נצחונות מפתיעים. המשחק המרכזי של המחזור בין הפועל ת"א ואליצור נתניה היה המשחק המשעמם ביותר אמש והתל־אביבים זכו בנצחון קל.

אמש הוכח שוב, כי הפערים בין הקבוצות צומצמו ואין עוד משחקים "בטוחים", כמו בעונות הקודמות. את הרושם הטוב ביותר הותירה הפועל ת"א, שלא התקשתה להביס את אליצור נתניה.

מכבי ת"א עדיין לא הצליחה להכנס להילוך גבוה, אבל מוקדם מידי להסיק מסקנות לגבי המשך העונה. הפועל חיפה המשיכה להפתיע ואמש היא עמדה על־ספי השגת נצחון מרהים.

לאבאן מרסר בנסיון קליעה לסל הנתניתי, תחת שמירתם הצמודה של נברסון ולוקאס.

הטבלה הלאומית

	הקבוצה	משי	נצי	הפסי	סלים	נקי
1.	הפועל חולון	2	2	0	144:177	4
2.	הפועל ת"א	2	2	0	145:174	4
3.	גליל עליון	2	2	0	136:161	4
4.	מכבי ת"א	2	2	0	166:183	4
5.	הפועל ים	2	1	1	181:191	3
6.	אליצור נתניה	2	1	1	169:173	3
7.	בית"ר ת"א	2	1	1	175:167	3
8.	אליצור רמלה	2	1	1	169:157	3
9.	הפועל חיפה	2	0	2	145:132	2
10.	מכבי חיפה	2	0	2	187:169	2
11.	מכבי נתניה	2	0	2	189:165	2
12.	מכבי ר"ג	2	0	2	203:159	2

עובדות ומספרים מחזור 2

הפועל ת"א 85 (42)
אליצור נתניה 72 (28)
המצטיין: יונתן דלזל
שופטים: ויזובביץ וזרניק
צופים: 5000
אולם: יד אליהו

★ הפועל ת"א: דלזל 19, סאונגס 19, מרסר 19, איימוס 13, פרישמן 11, לאסוף 4.

★ אליצור נתניה: מאלוביק 14, וריטמן 14, נברסון 10, לוקוס 9, קרמן 8, פייד 7, גורן 6, ברכה 4.

מכבי ת"א 99 (59)
הפועל ים 96 (39)
המצטיין: ריקי בראון
שופטים: זגול ורמות
צופים: 1900
אולם: מלחה

★ מכבי ת"א: מאגי 25, ג'מצ'י 19, ברקוביץ 16, באולד 16, קורנליוס 8, ארואסטי 7, דניאל 5, סימס 5, ליפין 2.

★ הפועל ים: בראון 31, בגס 25, מילר 25, קנו 11, האריסון 9, חזן 7.

גליל עליון 62 (40)
הפועל חיפה 61 (32)
המצטיין: אבנר שם־טוב
שופטים: ליגנר וגוטליב
צופים: 1500
אולם: רוממה

★ גליל עליון: ליף 24, מרטין 16, הנפלר 13, פרידמן 5, מזרחי 2, פליישר 2.

★ הפועל חיפה: יוסטון 16, שם־טוב 15, גודס 10, חלס 8, יובוביס 6, קסלי 6.

אליצור רמלה 98 (51)
מכבי חיפה 96 (54)
המצטיין: משה סניור
שופטים: פישר ודגן
צופים: 800
אולם: רמלה

★ אליצור רמלה: מקגי 27, וזח 22, ויליאמס 18, סניור 16, והמסטר 11, משה ניסים 4.

★ מכבי חיפה: בנין 28, טפט 21, רוזנברג 16, פלוואדס 12, גורדון 10, סטיינהאוור 7, ברנע 2.

הפ' חולון 104 (51)
מכבי ר"ג 85 (34)
המצטיין: ג'ף דאוסון
שופטים: מנשה הרמן ועמי גלילי
צופים: 500
אולם: אוסישקין

★ הפועל חולון: דאוסון 37, פורי 20, ברמור 17, אורנג' 16, בונין 8, מולכו 2, אלימלך 2, ויסמן 2.

★ מכבי ר"ג: מאיו 25, קילינג 23, בינו 10, רכלים 7, ארדיטי 7, שילר 4.

בית"ר ת"א 83 (44)
מכבי נתניה 74 (43)
המצטיין: ג'ורג' מורד
שופטים: עמית וגורמן
צופים: 200
אולם: ד. בקגורדין

★ בית"ר ת"א: סימפסון 23, יעקבי 17, מזרז 13, האברד 10, גינזבורג 7, מוסקוביץ 5, שלהאוס 4, שטיין 4.

★ מכבי נתניה: בלאס 19, בראון 18, סטאק 17, קרטר 12, שלכטר 6, כספי 2.

מלך הסלים

1. ג'ף דאוסון (חולון) 58
2. בנין (מכבי חיפה) 56
3. סימפסון (בי' ת"א) 55
4. סאונגס (הפועל ת"א) 53

החמישיה

משה סניור (אליצור רמלה)
יונתן דלזל (הפועל ת"א)
ריקי בראון (הפועל ים)
מרק סימפסון (בית"ר ת"א)
ג'ף דאוסון (הפועל חולון)

הכוכב

יונתן דלזל

יונתן דלזל, שחקן הרכש של הפועל ת"א, שהיווה אמש גורם ראשי בנצחונה הקל של קבוצתו בקרב צמרת מול אליצור נתניה.

דלזל קלע ללא דופי ויותר מכך הוא הרשים במשחק ההגנה שלו. לא אחת הוא הצליח לחטוף כדורים אבודים מיריביו ולמסור מסירות מופת לחבריו.

במחזור הבא

(18.10.87)
מכבי ת"א – מכבי נתניה
גליל־עליון – הפועל ים
הפועל חולון – הפועל חיפה
מכבי חיפה – מכבי ר"ג
אלי' נתניה – אלי' רמלה
בית"ר ת"א – הפועל ת"א

נשים

אלה תוצאות משחקי המחזור השני בליגה הלאומית לנשים: הפועל גלבוע – בני יהודה ת"א 69:71; אליצור ת"א – הפועל חיפה 63:77; הפועל גבעתיים – אליצור פ"ת 59:69; הפועל ת"א – אליצור קרית־אונו 38:58; מכבי ת"א – הפועל ירושלים 44:79.

המשחק המרכזי

ויינקרנץ ניצח את שרף ללא מאמץ

מאת יוסי משורר

שחקני הפועל ת"א הוכיחו אמש שוב, כי השנה הם יהיו גורם חשוב במאבק על כתר האליפות. הניצחון של משה ויינקרנץ העניק לו נצחון מתוק על אליצור נתניה, אותה מאמן ידידו המשובע, צבי שרף – 72:85 (28:42).

ההפתעה היחידה במשחק היתה הדרך הקלה בה הושג הנצחון התל־אביבי. אפילו פעם אחת לא הצליחו הנתניתים להוביל והיתרון התל־אביבי לא הוטל בספק אף לרגע.

ה"אדומים" נהנו מיכולתם הטובה של עמוס פרישמן, שריכז ללא דופי את משחק הבריו, לינטון סאונגס, שקלע היטב ולאבאן מרסר, שהיה "בשלבו" ו"בלעני" – מסמרי־על־לסלים. באליצור נתניה אכזבו כולם.

באמצע, הוליכה ת"א ללא עוררין ובדקה ה־27 נרשם הפרש השיא במשחק – 38:58. הנתניתים עוד הצליחו לצמק את התוצאה, אבל ליותר מכך הם לא היו מסוגלים.

העולה מנתניה נשברה בסיום

מאת דוד מבר

העולה החדשה לליגה הלאומית, מכבי נתניה, נחלה אמש הפסד ביתי צורב מול קבוצתה הבינונית של בית"ר ת"א – 74:83 (43:44).

שחקני "עיר היהלומים" לא הצליחו להוות יריב הולם לשחקני ה"מנורה". משחקם היה חלש ומסתבר, שהם יתקלו בקשיים מרובים במהלך העונה.

הביתריים נהנו מיכולתם הטובה של סימפסון, יעקבי ומזרז, שקלעו ללא דופי והצליחו למוטט בדקות הסיום את יריבתם.

במחצית הראשונה עוד הצליחו הנתניתים להחזיק מעמד, אבל בדקות הסיום הצליחו האורחים להבטיח ללא קושי את נצחונם.

הנצחון ברח מידי גודס

מאת יצחק צ'יבין

שחקנה הצעיר של הפועל חיפה, גיא גודס, היה אמש השחקן האומלל ביותר באולם רוממה. שמונה שניות לפני תום משחק קבוצתו מול הפועל גליל־עליון, ניסה גודס לקלוע ממרחק. הוא החטיא ולמזלו הכדור החוזר שב אליו. גודס ניסה לקלוע שוב והכדור נחטף ממנו. הדבר העניק בסופו של דבר נצחון דחוק לגליל־עליון – 61:62 (32:40).

המשחק עצמו לא התעלה לרמה מניחה את הדעת. שחקני שתי הקבוצות הרבו לאבד כדורים פשוטים ולהחטיא ממצבי קליעה נוחים. השחקן המצטיין במשחק היה ללא ספק אבנר שם־טוב, שקלע חמישה סלי שלוש נקודות.

בשורות הגליל בלט רק ברד ליף, שלמעשה החזיק את חבריו בתמונת המשחק.

בפתיחת המשחק הוליכו שחקני הגליל ללא קושי, אבל בהמשך עברה היוזמה לחיפה. בדקות הסיום שוב הצליחו שחקני הגליל ליצור לעצמם יתרון בורח, שלמזלם הספיק להם.

כדורעף

אלה משחקי המחזור השני בליגה הלאומית בכדורעף, שיערכו הערב: מכבי חיפה – מכבי פ"ת, הפועל עבקים – הפועל בת־ים, הפועל העוגן – הפועל כפר־סבא, הפועל רמת־אביב – הפועל קרית־אתא, אליצור ת"א – הפועל המעפיל, הפועל עידון – הפועל מטה אשר.

האימון הקל של דאוסון

מאת ניסן פרידמן

הנצחון הקל של הפועל חולון על מכבי ר"ג 85:104 (34:51) יכול לתת "הנהלת כותנה־דק בערבון מוגבל".

לפחות מבחינתה של מכבי ר"ג ברור שהיא תיאבק בתחתית. חולון נראתה, אמנם, כקבוצת צמרת מבטיחה, אך תצטרך לעמוד במבחנים הרבה יותר רציניים כדי להסביר לאן מועדות פניה העונה.

המצטיין במשחק היה ג'ף דאוסון שקלע 37 נקודות וקלט 8 ריבאונדים. למרות הצטיינותו בקליעות ממרחק הוא קלע את רוב נקודותיו בפריצות לסל ובהטבעות, ללמדך עד כמה חורידה היתה הגנת מכבי.

שמואל דיסמן שפתח ברכז היטיב להפוך את השליטה של הגבוהים בהגנה להתקפות מתפרצות מצויינות. בר"ג בלט רק שחום העור הרולד קילינג, שקלע 22 נקודות וקלט 11 ריבאונדים.

רק בפתיחת המחצית השניה ניצלה ר"ג רפיון מסויים בשורות חולון וצימקה את הפער ל־7 נקודות בלבד (55:48). בשאר שלבי המשחק שלטה חולון ללא עוררין.

סניור החזיק רמלה בתמונה

מאת משה דנציגר

כדורסלני מכבי חיפה בצרות. אמש הם נוצחו ברמלה ע"י אליצור המקומי – 98:96 (54:51).

הרמלאים ראויים לחופן מחמאות, שכן הם שיחקו בשאפתנות רבה ולא נבהלו מיריבתם היומרנית. את הפתעת המשחק היווה הרכז המוליך, משה סניור, שריכז את משחק חבריו ללא דופי ואף קלע סלים חשובים בדקות המכריעות.

16 שניות לפני תום המשחק הוליכה רמלה ביתרון – 94:96. במצב זה איבד פנחס וזח את הכדור ובנין הצליח להשוות את התוצאה – 96:96. שלוש שניות לסיום הצליח וזח לכפר על טעותו, לאחר שבוצעה עליו עבירה. וזח לא התרגש והצליח לקלוע את שתי זריקות העונשין בהצלחה.

הגשם שיבש את אליפות הטניס

משחקי הסיבוב הראשון באליפות הטניס הלאומית לנוער שובשו אתמול בגלל הגשמים. רובם הופסקו במערכות הראשונות ויימשכו היום.

במוקד המשחקים יעמוד מאבקו של המדורג ראשון, רביב ויידנפלד, עם אודי הררי.

באליפות, הנערכת בת"א, משתתפים טניסאים בגילאי 16 ו־18.

האלופה נזקקה למזל רב בבירה

מאת יצחק קליין

רק ניסיונם העשיר של שחקני מכבי ת"א, חילץ אותם בדקות הסיום מהפסד מפתיע מול הקבוצה הנמרצת של הפועל ירושלים – 99:96 (59:39).

חניכיו של רלף קליין אכזבו שוב. הם סבלו מחוסר יציבות והגנתם לא הצליחה לבלום את הירושלמים. את אכזבת המשחק היווה ללא ספק קן בארלו, שבהופעת הבכורה שלו בליגה היה חלש וחיוור.

בשורות הירושלמים בלט דיקי בראון, שעשה כתות לסלים בכל שעלה על רוחו. גם חבריו הייטיבו לשחק ורק חוסר ניסיונם מנע מהם לחולל סנסציה.

המחצית הראשונה היתה שייכת לשחקני ת"א, שהוליכו ללא קושי בתום המחצית – 39:59. המחצית השניה נפתחה ע"י ירושלים בסערה. תוך ארבע דקות קלעו בראון וחבריו 20 נקודות, לעומת ארבע של ת"א. בהמשך הם אף עלו ליתרון – 78:82. במצב זה שבו התל־אביבים לעצמם והצליחו לנצל כמה איבודי כדור אומללים של יריבתם, כדי לשוב מעיר הבירה עם נצחון דחוק.

הנשיא הרצוג מעניק המדליה לגליקשטיין (צילם: י.הררי)

הרצוג: גליקשטיין חלוץ ומופת בספורט

מאת אלי גרונר

נשיא המדינה, חיים הרצוג, העניק אתמול את מדליית האיגוד הבין־לאומי לטניס לשלמה גליקשטיין לציון 25 הופעותיו בגביע דייויס.

במהלך הטקס במשכן הנשיא בירושלים לא הסתיר גליקשטיין את התרגשותו. המדליה הוענקה לו במעמד בני משפחתו, חברים ורבים רבים, שליוו אותו לאורך הקריירה המזהירה שלו. חלק מהישגיו הבין־לאומיים הגדולים של "בומבו" נסקפו מהסרט המיוחד, שהוכן לרגל האירוע. הסרט סקר רגעים מרתקים של טניס נוסח גליקשטיין לצד חוות־דעת של מומחים על יכולתו ותרומתו לטניס הישראלי. מרגשים במיוחד היו הנצחונות שלו על צ'כיה, שהעלו את הנבחרת לגמר העולמי של גביע דייויס, ונצחונו במונאקו על איבן לנדל.

הנשיא הרצוג שיבח את גליקשטיין על היותו שגריר וסמל. "גליקשטיין העלה את הטניס הישראלי על המפה והזניק אותו לתודעת חובבי הספורט ברחבי תבל. הופעה טובה אחת של שלמה עשתה לשמה של ישראל יותר ממאה שגרירים, ועל כך הוא ראוי להוקרה ותודה. שלמה הוא חלוץ ונחשון ומופת ספורטיבי. הוא הקרין ענוותנות, תרבות טובה והתנהגות ספורטיבית יפה", הדגיש הנשיא הרצוג.

גליקשטיין הודה על הברכות ועל האירוע. "היתה לי גאווה להשתתף במשחקי גביע דייויס למען הדגל". את המדליה שקיבל העניק גליקשטיין לאמו לזכר אביו ז"ל "שבזכותו הגעתי למה שהגעתי".

יו"ר איגוד הטניס, דוד הרניק, מנה את מעלותיו של גליקשטיין: יותר מ־25 הופעות בדייויס, נושא לפיד המכביה, הישראלי בעל הדירוג הגבוה ביותר בזירת הטניס.

שוודיה הצטרפה להודו בגמר הטניס

שוודיה השלימה אתמול את נצחונה על ספרד 2:3 והיא תתמודד עם הודו המפתיעה בגמר גביע דייויס בטניס.

ההתמודדות החלקית בברצלונה לאחר יום של גשמים, איפשרה לסטפן אדברג לזכות בנקודה השלישית והמכרעת בנצחונו על אמיליו סנצ'ז 4:6,6:8,4:6. תהיה זו ההופעה החמישית ברציפות של השוודים בגמר.

אדברג נזקק לשעתיים כדי להכניע את יריבו. המשחק הופסק לקראת סופו ל־20 דקות בגלל מטרים עזים, אולם הוא חודש והגיע לידי הכרעה. הספרדי הוליך 0:3 במערכה הראשונה, אולם אדברג הפך הקערה על־פיה בחמישה נצחונות רצופים במשחקונים. היתרון השוודי בלט בשתי המערכות הבאות לאחר שאדברג הירבה לעלות לרשת ולהחזיר את יריבו.

במשחק הפורמאלי האחרון ניצח הספרדי חבייר סנצ'ז את מאטס וילנדר.

גמר הדייויס יהיה בדצמבר בגטבורג. השוודים כבר זכו פעמיים בגביע בנצחונות על ארה"ב וצ'כיה.

סטפן אדברג מונף אל־על ע"י חבריו הצוהלים לאחר שהעלה את שוודיה לגמר גביע דייויס.

חזן ועטר נעדרו מאימון העתודה

מאת שמואל קליגר

נבחרת העתודה של ישראל המשיכה אתמול באימוניה לקראת המשחק הקרוב נגד הנבחרת הצעירה של קפריסין, שיהיה בחיפה ב־21 באוקטובר, כמשחק מוקדם של הנבחרת הבוגרת נגד נבחרתה הלאומית של קפריסין.

המאמן מיליינקו מיהייך הריץ את 21 חניכיו באימון כושר ולאחר מכן במשחק פנימי במגרש האימונים שליד אצטדיון רמת־גן.

לא השתתפו באימון אלון חזן מהפועל פתח־תקוה וראובן עטר, קשר מכבי חיפה. "לא יתכן ששחקן המסוכסך בקבוצתו יחרים את אימוני הנבחרת", אמר אברהם בנדורי, מנהל הנבחרות, שהטעים, כי חובת כדורגלן להופיע לאימוני הנבחרת מעוגנת בתקנון.

אלמקס

תל־אביב
הקריה – אבן גבירול 19 – 204650
תלים כללית – אמסטרדם 7 – 232383
ירושלים
אליסון – ישעיהו 10 – 232553
חיפה
הנשיא – שד' הנשיא 33 – 333312
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
רמת־גן
אסהא – ז'בוטינסקי 41 – 7511874
בת־ים
גני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671

אלמקס יעילה פי 3 במניעת עששת

עיריית פתח־תקוה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת
הודעה
על פי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה לשתן הקלה בגוש 6355 וחלקה 354 ברח' נחלת צבי מס' 71. לפי תבנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ב' בו מותר להקים בנין דיור בן 4 קומות על עמודים וחדרים על הגג 118% בניה, 5.20 דירות, מרווח אחורי 6 מ'.
בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בנין דיור בן 4 קומות על עמודים וחדרים על הגג 120.22% בניה 6 דירות, ומרווח אחורי 5.70 מ'.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
ד. תבורי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

הבלגי פאנאס ובת ארצו דיק זכו בצליחת הכנרת התחרותית

אליאב טל בן ה־15 היה ראשון בין הישראלים וחמישי בדירוג הכללי ● הבלגית כבשה את המקום השני בדירוג והקדימה שני בלגים נוספים

נצחון בלגי כפול בכנרת: כריסטיאן פאנס ושאנטל דיקס צלחו בהצלחה את הכנרת והקדימו את השחיינים מישראל (צילם: א.קנפר).

קריסטיאן פאנאס, בן 19, מבלגיה, זכה אתמול בצליחה הבין־לאומית ה־18 של הכינרת. הוא עבר מרחק של כ־10 ק"מ מקיבוץ עין־גב לחוף גיא בטבריה בזמן של 1.52.49 שעה (34 שניות מהזמן הטוב ביותר שהושג בשנת 1976 ע"י נדב בשא מהפועל חולון).

בין הנשים הגיעה ראשונה, ושנייה בדירוג הכללי, שאנטל דיק בת 21 מבלגיה, שקבעה שיא צליחה חדש לנשים בזמן של 1.57.58 שעה.

בשעה 8.30 בדיוק, במזג אוויר אידיאלי, ניתן אות הזינוק ע"י מזכ"ל הפועל יצחק אופק, בחוף עין־גב ל־31 שחיינים, ביניהם ארבעה מחו"ל. הצעיר לפים במשתתפים הוא נער בן 11, אייל הררי מהפועל חולון.

החל מתחילת השחיה הוביל פאנאס הבלגי ללא מתחרים, כשהוא שומר לאורך כל השחיה על קצב שחייה אחיד. אחריו, בהפרש של כמה מאות מטרים, שחו האורחים מבלגיה, כשקרוב אליהם שוחים שגב פורת מהפועל גליל עליון ויעל קוסוביצקי מהפועל ימק"א ירושלים.

לקראת הקילומטר השביעי התעייפו השחיינים הישראלים ואת הבכורה ביניהם נטלו, עד לסיום, הנער אליאב טל מהפועל נתניה ואיילת אורן מהפועל גליל עליון.

טקס חלוקת הפרסים נערך בחוף גיא בטבריה. ברכו את המשתתפים וחילקו את הפרסים למנצחים: סגן ראש עיריית טבריה יוסף פרץ, מזכ"ל הפועל יצחק אופק, ומזכיר מועצת פועלי טבריה יוסי כהן.

צליחת הכינרת אורגנה ע"י מרכז הפועל ועיריית טבריה, בשיתוף עם מחלקת הספורט של המועצה האזורית עמק הירדן, המרכז לתיירות ומרפא בטבריה, מועצת פועלי טבריה.

המנצחים: גברים: 1. כריסטיאן פאנאס (בלגיה) 1.52.59 ש'; 2. ג'ו דאנב (בלגיה) 2.07.07 (רביעי בדירוג הכללי); 3. שגב פורת (הפועל גליל עליון) 2.11.19 (שביעי בדירוג הכללי). נשים: 1. שאנטל דיק (בלגיה) 1.57.58 ושנייה בדירוג הכללי; 2. היידי ורקסיוה (בלגיה) 2.0.5.55 (שלישית בדירוג הכללי); 3. איילת אורן (הפועל גליל עליון) 2.08.42 (ששית בדירוג הכללי). נערים: 1. אליאב טל (הפועל נתניה) 2.07.35 (וחמישי בדירוג הכללי וראשון בין הישראלים); 2. נדב קוסוביצקי (הפועל ימק"א ירושלים) 2.11.37; 3. בועז סוורץ (הפועל ימק"א ירושלים) 2.14.28. נערות: 1. מיכל סקר (הפועל חולון) 2.19.46; 2. נירית הררי (הפועל חולון) 2.72.38; 3. שולי מכחן (הפועל רייסגל רחובות) 2.28.47.

קפריסין עלולה לבטל בואה לארץ

מאת ג.אשר

נבחרת קפריסין בכדורגל הבהירה אתמול, כי היא עלולה לבטל את משחקה מול נבחרת ישראל ב־21 באוקטובר בחיפה. הקפריסאים העדיפו, כי יבטלו את בואם לישראל אם יתברר כי לא יתיצבו בהרכבם החזק ביותר.

אלופת קפריסין, קבוצת אומוניה, עלתה לשלב הבא בגביע אירופה לאלופות, ולפיכך לא תוכל לשחרר את שחקניה למשחק מול ישראל.

הביטול של נבחרת קפריסין עלול לגרום להתאחדות הישראלית בעיות. שכן, המפגש יועד להצדעה של השוער אבי רן ז"ל. לפיכך הוחלט, כי המשחק מול נבחרת מלטה בחודש נובמבר יהיה לזכרו של אבי רן אם תבטל נבחרת קפריסין את בואה.

מזכירות ההתאחדות לכדורגל קבעה אתמול, כי דב שחר, ראובן פריונר ועמנואל שפר ימשיכו לכהן כחברי ועדת הנבחרות של ההתאחדות לכדורגל.

הנהלת ההתאחדות לכדורגל אישרה שינוי בתקנון ההעברות הקובע, כי שחקן מעל גיל 38 לא יחשב כהעברה. השינוי בתקנון התקבל על־פי פניתו של הכדורגלן יעקב זיהוני מהפועל חולון.

ויתנני טען, כי בגין גילו אין הקבוצות חפצות ל"בזבז" עליו העברה. הוא מנהל מגעים עם קבוצות בליגה הלאומית ביניהן מכבי פ"ת.

השינוי בתקנון יאפשר למספר שחקנים נוספים בגיל מתקדם כאברהם לב לעבור לקבוצה אחרת לא על חשבון מכסת ההעברות.

אם יש לך מניות בנקאות חסומות, כדאי שתזכור כי נוספו להן יתרונות חשובים:

■ הגנת הצמדה
בתקופה שבין אוקטובר 1987 לאוקטובר 1989 תקבל הצמדה לדולר בצירוף תשואה של 9.4% או הצמדה למדד, לפי הסכום הגבוה.

■ נזילות
ב־1.11.87 תירשמנה המניות למסחר בבורסה לני"ע בת"א. כך יהיה בידך למעשה נכס כספי אותו תוכל לממש בכל עת ע"י מכירה בבורסה.

אל תפדה את המניות הבנקאיות לפני שבדקת מה טוב בשבילך

✂ גזור ושמור לעיון לפני ההחלטה
משרד האוצר

ראשל"צ התנחמה בנצחון בגומלין

מאת שמואל קליגר

הכבוד הזיוקרה לקבוצת הכדוריד של מכבי ראשון לציון, אבל הברכים להמשך המשחקים בגביע אירופה לאלופות נותר בידי אלופת הונגריה בראמאץ' ואספרים. במשחק גומלין מרתק ניצחו הישראלים 23:27.

אך מכיוון שההונגרים הגיעו לכאן עם יתרון של 8 שערים מהמשחק הראשון (24:32), הרי שניצחו במאזן הכולל.

כ־600 צופים חזו באולם היכל הישן, עם האווירה הביתית המיוחדת, במאבק טוב ומרתק. הפתיחה היתה אמנם פושרת מול ההונגרים החסונים והגבוהים (אחדים בגובה של 2 מ'), אבל לקראת המחצית הפיחו המכבים אופטימיות רבה שבתוך מחצית הזיקה האחרונה הבקיעו 2 שערים כדי לסיים המחצית ביתרון מבטיח בן 5 שערים 8:13.

לאחר ההפסקה עוד הצליחו המקומיים להוליך בהפרש 6 שערים, לפני שנשברו בגלל עדיפות בכושרם הגופני של היריבים, שלא הרשימו כסף הכל.

הרבו להבקיע למכבי ראשון לציון: בנצן (7), דרוקר (6), אוסלנדר (6). להונגרים הרבה להבקיע ברנר עם 7 שערים.

בנות חולון נוצחו 36:14

מאת שמואל קליגר

בנות צ.ס.ק.א סופיה מבולגריה עלו לשלב הבא בגביע אירופה לאלופות בכדוריד, לאחר שניצחו גם בגומלין בחולון את אלופת ישראל, מכבי קרית שרת חולון – 14:36.

בהפסקה הוליכו הבולגריות המצויינות ביתרון של 10 שערים (5:15). גם במשחק הראשון בסופיה ניצחו הבולגריות 8:32.

קרא מחר ב ידיעות אחרונות

● מלחמות המודיעין: על העיתונים ב"מוסד" פרק נוסף מספרו של איתן הבר
● בלי ריבית: הגמ"חים – בנק ההלוואות של החרדים שושנה חן
● פראג 1987: רשמי סיור שולמית אלוני
● מעבר להגיון: [illegible] אלי חליפה

מלך חיי הלילה של ירושלים ● מעצב בקו נטוי ● הילדה העשירה של פיקאסו ● שווה זהב ● עוד על הקרינה.

● אידה נודל: [illegible] ענת טל־שיר

● במוסף לתרבות, ספרות ואמנות: "סיפורים בראש" – מבצע משותף עם גלי צה"ל.

מפעל הפיס מודיע
בהגרלת רב פיס מס' 41/87
שתיערך ביום ג' 6.10.87 י"ג בתשרי תשמ"ח
יועלו בגורל:
קוטג' מס' צ/1־6 גוש 10620
חלקה 118
קיסריה וילג' שנבנה ע"י דניה סיבוס, חברה לבניה בע"מ, חברת בת של אפריקה ישראל להשקעות בע"מ.
מכונית וולוו 340 בז' מיטל
מס. שילדה 317952

תמונה קבוצתית עם כנסת

מאת ח"כ פרופ' שבח וייס

הכנסת הי"11 סיימה שלושה מושבים. יתכן שתסיים גם מושב רביעי, אך היא שקועה באווירת התפזרות זה כחצי שנה. בין ראשית 1949 ועד סתיו 1987, במשך כ־39 שנים, כיהנו בישראל 11 כנסות. באספה המכוננת (הכנסת הי"1) נקבע מודד למנדט אחד ל־3,592 קולות (באותן הבחירות, בשלהי מלחמת השיחרור, השתתפו 440,095 מצביעים) ואילו המודד למנדט בכנסת הי"11, עמד על 16,785 קול (השתתפו 2,091,402 מצביעים). כל אחד מן הח"כים מייצג אפוא פי חמישה ויותר מצביעים מן הח"כ בכנסת הראשונה.

בכנסת הי"11 מכהנות 10 נשים. כאשר נבחרה כנסת זו, היו שניים מחבריה מעל גיל 70, ול־11 בחבריה עדיין לא מלאו 40 שנה. 100 חברי כנסת מתגוררים בישובים עירוניים ו־20 בכפריים. 22 מהם בתל־אביב, 23 בירושלים ורק 6 בחיפה. 113 ח"כים הם יהודים, 5 ערבים ו־2 דרוזים. כאשר נשאלו הח"כים על מקצוע, 21 מהם הצהירו כי הם משפטנים, 16 חקלאים; 11 מורים; 11 כלכלנים; 10 מנהלי חברות; 8 עיתונאים; 5 ראשי רשויות מקומיות וסגניהם; 3 פקידים; 3 רבנים; 2 מרצים ו־2 מזכירים. היו גם בודדים שהצהירו על מקצועות יותר ספציפיים כמו מהנדס, סופר, מרינאי, הסטוריון, יו"ר מפלגה, תלמיד ישיבה, מנחה מערכות ו...מסגר.

תמונת המצב הפרלמנטרית (נכונה לקיץ 1987) היא אפוא זו:

קואליציה	ח"כים
הליכוד*	43
המערך	40
המפד"ל	5
ש"ס	4
אגודת ישראל	2
	94
אופוזיציה	**ח"כים**
מפ"ם	6
ר"צ	5
התחייה	5
חד"ש	4
המתקדמת	2
שינוי	2
מורשה	1
כך	1
	26 ח"כים

* הח"כים אבוחצירא (תמ"י) והורביץ (אומץ), צורפו לסיעת הליכוד.

חג המשוטטים

גם בכנסת הי"11 התפשט נוהג השיטוט של ח"כים מסיעה לסיעה. משוטטי גבעת רם שינו במידה מסויימת את הרכב הכנסת לעומת מצבה יום אחרי הבחירות בקיץ 1984. שלושה חברי כנסת נטשו סיעותיהם ופנו לסיעות אחרות (דרוקמן, שריר, וירשובסקי); חמישה הצטרפו עם סיעותיהם לסיעה אחרת (אבו־חצירא, בן אליעזר, הורביץ, וייצמן ועמרו); שישה פרשו מסיעתם וכוננו סיעה חדשה (גרוסמן, גרנות, ותד, סרטני, צבן ושם־טוב); חבר כנסת אחד נשאר בסיעתו אף שהצטרף למפלגה חדשה (ארצי); שלושה ח"כים איימו בניידות אך לא מימשו איומם (ר. איתן, י. יוסף, ז. עטשי) ורק חבר כנסת אחד, כאשר הרגיש חוסר נוחות בכנסת ובסיעתו, נהג כאבירות ופרש מן הכנסת – היה זה מרדכי בראון.

קופוזיציה

זו עדיין קואליציה גדולה, אך מערכת היחסים בתוכה וגם עצם גודלה, גורמים לכך שחברי כנסת רבים נוהגים מנהג "קופוזיציה" – חברים בקואליציה אך מצביעים עם האופוזיציה. רשימת ח"כים אשר הצביעו שלא בהתאם להוראות הנהלת הקואליציה יותר משלוש פעמים, כוללת לפחות 18 חברי קואליציה. חלק מהם חוזר על מינהג זה הלוך וחזור, כך נהג וירשובסקי כאשר סיעת האם שלו נמנתה עם הקואליציה, כך נוהגים רמון, ליבאי ואחרים. מי שטוען שהכנסת הזאת היא "חותמת גומי" של הממשלה, טועה ומטעה. דווקא בכנסת הזאת מרחב האוטונומיה של הח"כ הבודד הוא גדול יותר מכל קודמותיה.

האופוזיציה בכנסת הי"11 איננה גדולה. עתה נימנות עמה 8 סיעות, המונות כולן יחד 26 ח"כים. הגדולה בסיעות האופוזיציה היא מפ"ם המונה 6 ח"כים וגם אלה לא נבחרו ישירות על־ידי הציבור, אלא במסגרת המערך. הסיעה האופוזיציונית הגדולה מבין אלה שנבחרו על־ידי המצביעים באופן ישיר היא התחייה המונה 5 ח"כים. סיעה זו זכתה בתמיכה של 4 אחוזים. סיעות אופוזיציה אחרות זכו בתמיכה קטנה יותר. ר"צ ב־2.4 אחוזים; חד"ש ב־3.4 אחוזים; המתקדמת ב־1.8 אחוז; שינוי ב־2.6 אחוזים; מורשה המקורית (יחד עם מצ"ד), ב־1.6 אחוז וכך ב־2.1 אחוזים. בשיטות בחירות הנהוגות בעולם הדמוקרטי – אזוריות־רובניות בנוסח אנגלו־סכסי, אזוריות יחסיות נוסח רוב האומות הדמוקרטיות בעולם, בשיטה המערב גרמנית המעורבת – ספק אם איזו סיעה מסיעות האופוזיציה של ישראל היתה עוברת את סף בית הנבחרים. על כן, על־ידי עצם השימוש בשיטת הבחירות היחסית־ארצית, הופכת ישראל למדינה הייצוגית ביותר בעולם הדמוקרטי (בקו הרוחב).

פרוטקציוניזם מיגזרי

כל תלונות האופוזיציה בדבר חולשתה, בעיקר בימי האחדות הלאומית, הן מגוחכות מיסודן. זאת ועוד, תקנון הכנסת מעניק לאופוזיציה זכויות חסרות תקדים בדמוקרטיה המערבית. לאופוזיציה עומדת הזכות הסיעתית, גם לסיעת היחיד, להגיש הצעות אי אמון בממשלה, ללא הגבלה. בדרך זו, משתלטות סיעות האופוזיציה על סדר היום של הכנסת ומצמצמות עד מאוד את הזמן המוקצה להופעות הקואליציה. בשלושת מושביה של הכנסת הי"11 הוגשו 119 הצעות אי־אמון. יוצא אפוא שבאמצעותן הפנו סיעות האופוזיציה 119 פעמים את תשומת לב הציבור לעניינן, ודוברי האופוזיציה הופיעו 238 פעמים על דוכן הכנסת בעניינים אלה. שכן נוסף לדובר המגיש את הצעת אי האמון יש זכות דבור לחבר סיעה נוסף, במסגרת "הודעות סיעות". לחברי האופוזיציה יש מנה מוגברת של הצעות לסדר היום. יו"ר הכנסת והנשיאות נוהגים לאשר לחברי האופוזיציה הרבה מאד הצעות דחופות ושאילתות בעל־פה, וזאת מתוך התחשבות מיוחדת במעמדה בכנסת ובחברי האופוזיציה, שהם פרלמנטרים בולטים, נואמים שנונים ומכניסים "פלפל" בחיים הפרלמנטריים. מתקיים, אפוא, לצד זכויות היתר הנלוות של האופוזיציה, גם פרוטקציוניזם מסויים, לעיתים גלוי. כך למשל נשאלו 269 שאילתות בעל פה. לשאילתות אלה אפקט פרלמנטרי ותעמולתי חריף, 99 הוקצו לחברי האופוזיציה, וזה מעבר לגודלה היחסי. יתר על כן, בשאלות הנוספות המוקצות לחברי הכנסת הנוכחים באולם, נוהגים יושבי ראש הישיבה להקצות שאלה נוספת אחת, מתוך שתיים לחבר אופוזיציה. אך שיא הפרוטקציוניזם המינהגי הוא באישור ההצעות הדחופות לסדר היום, כ־40 אחוז מהן, מוקצות לחברי האופוזיציה שהם כרבע מכלל חברי הכנסת ופחות משליש מכלל חברי הכנסת שאינם שרים וסגני שרים.

האופוזיציה הקטנה והמרוסקת היא חביבת התקשורת הכתובה והאלקטרונית. היא מספקת לעתונאים את ההפנינג הפרלמנטרי הקבוע, היא רועשת, זועקת ומזעיקה, פיקנטית, חריפת לשון ומאומנת באופן יוצא מן הכלל בסוג הפעלולים האהובים על אנשי התיקשורת. יתר על כן, רוב העתונאים "המכסים" את הכנסת, הם בעלי השקפת עולם רדיקלית, הדומה לזו של אגף השמאל של האופוזיציה והם נוהגים להבליט ולחשוף את השמאל הקיצוני ואת היונים ולשם עמעום החד־צדדיות, הם נוהגים לאזן באמצעות חשיפת הימין הקיצוני. על כן, הצמדים הטיפוסיים בהופעה תקשורתית "מאוזנת", הם מר"צ ומן התחייה.

אם נקודת המוצא והמניע העיקרי של איש ציבור קשור לחשיפה, רצוי שיהיה חבר אופוזיציה, מסיעת שמאל ציונית, או מן התחייה, או חריג בסיעתו, רצוי חריג ימני מאד או ניצי מאד.

הכנסת היא מקומו של הדיבור ("פרלה"־לדבר, "פרלמנט"), הדיבור הוא הכלי העיקרי של הפרלמנטר. באמצעותו הוא נושא את המחאה. "המחאה של היום" כדברי פרידריך מרקוזה "היא הפרוגרמה של מחר". לאופוזיציה מוענקת בכנסת זכות המחאה, ללא גבול, ובאמצעותה היא מתמודדת בחופשיות, על דעת הקהל. למה עוד אפשר לצפות?

מאזינים לעצמם

חלק מפעילות הכנסת מתרחש במליאה, חלקה בוועדות, חלקה בפרוזדורים וחלק חשוב ממנה במיזנון. זו דרכם של הפרלמנטים, ובכך אין הכנסת יוצאת דופן.

במליאה עולות ההצעות לסדר היום, הרגילות והדחופות, שם ניתנות התשובות לשאילתות הרגילות ולשאילתות בעל־פה. במליאה מתקיימים הדיונים בהצעות חוק ובהסתייגויות לחוקים, שם מתנהלים הדיונים ומוגשות הצעות אי האמון. מי הם פעלתני המליאה? זו קבוצה של כ־20 ח"כים המרבים להופיע ועוד כ־20 ח"כים המרבים להאזין. רק חלק מן המופיעים מאזינים לדברי אחרים. יש מי שמגיע לאולם המליאה, עולה לדוכן, נושא את דברו ומסתלק כלעומת שבא. יש בתוכם יותר ובעיקר מי שמתואמים היטב עם עמיתיהם בתקשורת, הם מגיעים לאולם המליאה לשאת את דבריהם, עמם מגיעים ליציע העתונאים עמיתיהם העתונאים – הנואם נואם, העתונאי רושם, צלם הטלוויזיה מצלם, ובסוף הדברים זה נוטש את האולם ואלה את היציע. זו דרגת ההצלחה העליונה של חבר כנסת ורק יחידי סגולה שאינם מקרב בני התמותה הפרלמנטריים, זוכים למעמד שכזה.

אנשי הדוכן

בין מרבי הנואמים בכנסת הי"11, אפשר למצוא את: שבח וייס – 301 הופעות; מ. פלד – 281; יאיר צבן – 248; מ. וירשובסקי – 238; ת. טובי – 237; רן כהן – 163; ח. גרוסמן – 162; י. ארצי – 162; ב. שליטא – 157; ג. כהן – 156; עדנה סולודר – 151; מאיר כהנא – 145; חיים רמון – 138; דן תיכון – 135; אורה נמיר – 119 ואם נוסיף לכך עוד 29 הופעות בשם הוועדה שהיא עומדת בראשה, אז מדובר כ־148 הופעות. גם לח"כ אברהם שפירא יש 60 הופעות בשם ועדת הכספים וזה לא מעט.

חברי הכנסת שולמית אלוני, צ'רלי ביטון, אליעזר גרנות, אברהם ורדיגר, אמנון לין, אוריאל לין, מנחם פורוש, הם מחשובי המשתתפים במליאת הכנסת ואולי הבולט מכולם הוא יוסי שריד, אשר בכל אחת מ־112 הופעותיו מצליח לקומם, להלהיב, להרגיז לשמה ובעיקר לרתק את מאזיניו ואת חבריו האוהדים הרבים בתקשורת הכתובה והאלקטרונית. ליוסי שריד מעמד מיוחד בכנסת. הוא ה"גורו" שלה ובמיגזנה הפרוזדורית יש לו גרופים רבים. שריד הוא תופעה ומורה הלכה לרבים מקרב הח"כים, אלא שאיש מהם טרם הצליח לבסס לו כל כך הרבה מסופי ביטוי וחשיפה. לטעמי – הרי שאבא אבן, ש. אלוני, ח. גרוסמן, א. גרנות, ש. דיניץ, מ. ותד, ת. טובי, גאולה כהן, י. צבן, ר. נחמן, ח. רמון, ו. שם־טוב, ויוסי שריד, הם מן הנואמים המעניינים בבית, אך זו שאלה של טעם.

החשובים והחשובים לעת מצוא

יש חברי כנסת שאינם מרבים להופיע ובכל זאת יש להם חשיבות רבה בעיצוב מעמדה והגברת השפעתה של הכנסת. ודוגמה לטיפוס כזה של ח"כ יכול לשמש ח"כ דן מרידור. מרידור ריכז ועדת משנה של ועדת החוץ והבטחון אשר בחנה את מדיניות הבטחון של ישראל. הדו"ח הזה של הוועדה ישפיע בעתיד על תהליכי קבלות ההחלטות בעניינים חיוניים לקיומנו. גם מיכה חריש מייצג סוג דומה של פעילות פרלמנטרית. יש ח"כים אשר עצם יכולת הניידות הפוליטית שלהם, הופך אותם לחשובים ולמחוזרים שבין חברי הכנסת, בעיקר בעיתות משבר קואליציוני, והרי המשבריות המאפיינת את כל חיינו הפרלמנטריים. כך הפכו את אבוחצירא, זיידן עטשי, יעקב יוסף ואפילו מ. כהנא, למחוזרי הכנסת בעיתות מצוקה.

יש מי שמשיגים תהילה בתוקף שנינותם, כושרם הרטורי, פעלתנותם בתחומים רגישים כמו עינייני פלילים, שב"כ ועוד. יש מי שתהילתם באה להם מתוך התמסרותם לעניינים בעלי חשיבות ציבורית עליונה. יש מי שמשיגים אותם במעשה אחד, דרמטי, יוצא דופן. יש מי שיודעים לכלכל את קידום המכירות שלהם על־ידי סיורים במוקדי המתיחות (הכותל, הר־הבית, הקסבה, דהיישה ועוד). יש מי שמצליחים ליצור סביב עצמם עניין באמצעות ההשתייכות לקבוצת־סוד (בעיקר חברי ועדת חוץ ובטחון) ויש מי שיש להם מזה וגם מזה וגם חברים טובים בגלי צה"ל ובטלוויזיה. חברות כזאת היא נכס צאן ברזל שלמען טיפוחו כדאי להשקיע כל מאמץ, כל פעלול ואת כל הזמן. אם אתה מפורסם, יש מי שסבורים כי הנך חשוב אם רבים חושבים שאתה חשוב, אתה הופך לחשוב ומי שלא מתפרסם, חשוב כמת מבחינה פוליטית.

וגם האחרים

יש ח"כים שאינם מופיעים בלוחות הסטטיסטיים, אם מפאת מיעוט השימוש במסופי הפעולה הפרלמנטרית החשופה ואם בתוקף תפקידם.

ראש וראשון בהם הוא היושב ראש, שלמה הלל. הוא יושב ראש כנסת דומיננטי. אינני זוכר מאז ימי יוסף שפרינצק יושב ראש כה מעורב ובעל השפעה על חיי הבית. שלמה הלל התייצב בראש וקוף, ובתוקיפות בראש המערכה נגד תופעות של התקרנפות, הוא עמד על זכותה של הכנסת לאוטונומיה מול לחצי הממשלה ומנע, בתקיפות, התפשטות האלימות בבית פנימה. נסיונו הפוליטי העשיר עמד לו בכל אלה.

חברי כנסת אשר מילאו בעבר תפקידים בכירים בזרוע המבצעת, שהיו סגני שרים, שגרירים ומנכ"לים, מתקשים לחזור לשורה כמולי פיקוד ועל כן, בתיסכולם כי רב, שוקעים לתוך איזו אלמוניות פרלמנטרית מרצון. יורם ארידור ויגאל כהן־אורגד עשויים להדגים מודל כזה של פוליטיקאי. שני אנשים אלה, מוכשרים מאד ופרלמנטרים מצטיינים ורבי־עלילה בעבר, מרגישים לא נוח כחברי כנסת מן השורה. שלמה הלל, כמו גם אבא אבן, בנושאם תפקיד פרלמנטרי בכיר, מצאו להם פורקן בבית שכנו על־פי הפולקלור העממי הארץ־ישראלי "מדברים" ולא "עושים". אך גם ח"כים אחרים, מוצאים לעצמם פורקן בעבודה פרלמנטרית ובתוכם כמה "משוגעים לדבר", אשר תרומתם לציבור שלוחיהם רבה, לעתים גדולה יותר מזו של הח"כים הבולטים בפעלתנות חשופה. רק אמיר – לוחם העשור לא חת למען הנגב והכוחות העובדים; נאוה ארד – לוחמת אפקטיבית ועיקשת על זכויות הגימלאים ויחד עם עמיתים אחרים (מנחם הכהן, תעסדה־גלזר, עוזי לנדאו, דדי צוקר, חייקה גרוסמן), מנהלת מערכה למען יהודי ברה"מ; שמחה דיניץ, אולמרט, בן אלישר, ב. בן אליעזר, אמנון לין ובעיקר מיכה חריש ממלאים תפקידים חשובים בוועדת החוץ והבטחון; דראושה, ותד, עטשי ואדרין מייצגים את האינטרסים של בני המיעוטים דרך ובאמצעות מפלגות ציוניות. אהרן הראל, מסור בכל ליבו לנושאי חינוך; אוריאל לין מתמסר למערכה לבטיחות ומעורב בחקיקה הכלכלית; אהרן נחמיאס, רב בן מאיר, אליעזר שוסטק מקדישים זמן רב לנשיאות הכנסת וניהול ישיבות הבית, דן תיכון, חייקה גרוסמן ומאיר כהן אבידוב הם דוגמה להצלחה בכפל תפקיד, גם חברות בנשיאות וגם פעילות ענפה בוועדות ובמליאה. יצחק פרץ, נחמיאס, עלי ושליטא – עתירי נסיון בשלטון המקומי – הם חברים פעילים מאד בוועדת הפנים. אברהם ורדיגר ומנחם פורוש, מפעילי המליאה ואנשי דוכן־נאומים מנוסים. ישראל קיסר, חרף עיסוקיו הרבים כמזכ"ל ההסתדרות, לא מרפה מעבודת הבית ומתרכז בעיקר בחקיקה סוציאלית. יגאל כהן, אפרים שלום, עושים שירות חשוב לסקטור החקלאי. אך העסוקים ביותר בעבודת הכנסת הם ללא צל של ספק חברי ועדת הכספים. הם ראויים לתוספת שכר ואולי גם לפרמיות.

לצמצם פערים במכשיר החינוך

מאת חיים בצמן

שאלה: מהו אחוז בעלי התואר האקדמי, מבין תושבי השכונות המבוססות של תל־אביב?

תשובה: 12%־35%.

שאלה: מהו אחוז בעלי התואר מבין תושבי שכונות הדרום?

תשובה: 2.5% בלבד.

נתונים אלה מתבססים על מחקר, שערכו שאול זרחי ואברהם אחיעזרא וממנו עולה גם, כי ההכנסה הממוצעת לנפש בשכונות המצוקה של תל־אביב נמוכה ב־20%־30% מהממוצע הארצי. יתר על כן, קיים פער של כ־100% ברמת החיים בין השכונות המבוססות והעניות בעיר. האם יש לעיריית תל־אביב תכנית ארוכת־טווח להקטנת הפערים הקיימים? האם מישהו חשב על חלוקה שונה של התקציבים והמשאבים העירוניים? האם מפלגת העבודה וסיעתה בעיריה הקדישו ולו דיון אחד בלבד לבדיקת סולם הקדימויות?

התשובה על כל אלה היא אחת – לאו מוחלט. איש אינו חושב, איש אינו בוחן, לאיש כנראה לא איכפת – ועולם אכזרי כמנהגו נוהג. סיעת "העבודה" בעיריית תל־אביב חולשת על תיקים חשובים, על תקציבים לא קטנים ועל עמדות השפעה בלתי מבוטלות – אך אין לה כל דעה מגובשת ומוסכמת על מדיניות הרווחה, הרפואה הציבורית, שיקום השכונות והחינוך.

בעיית החינוך בעיר היא אולי החמורה מכל: פריסת מתקני החינוך הבלתי־פורמאלי איננה עונה על הצרכים, והיקף שירותי הספורט ומועדוני הנוער בצפון גדול יותר מזה שבשכונות הדרום. האם מישהו נתן את הדעת לכך שמתקני חינוך הם אחד האמצעים היעילים לצימצום הקיטוב בעיר?

גם כאן, צר לקבוע, מפלגת העבודה כשותפה לקואליציה העירונית איננה יכולה לרחוץ בנקיון כפיה. הכל יודעים מי מנהל את המחלקה לתרבות, נוער ונופש בעיריה. אך בניגוד למתקנים הבלתי־פורמאליים בחינוך, מה קורה בשדה החינוך הפורמאלי? הסכנה הגדולה בחינוך בתל־אביב – יותר אולי מבערים אחרות – היא צמיחת "החינוך האפור". הורים בעלי אמצעים מממנים שעות לימוד נוספות ומשאבים לבתי־הספר של ילדיהם. כך מתהווים בתי־ספר טובים לילדי עשירים, ובתי־ספר גרועים לבני שכבות החלשות.

ועוד: על־אף ההכחשות החוזרות ונשנות מסתמנת, כנראה, מגמה לנסיגה הדרגתית מתכנית האינטגרציה בחינוך, שהונהגה במערכת לפני כעשרים שנה. עצוב מאוד שדבר כזה קורה דווקא בימי כהונתו של שר חינוך, שהוא אחד מראשי תנועת העבודה.

הטיעונים נגד האינטגרציה מוכרים. יש להודות כי זו לא הצליחה, בעיקר בתחרות בין בעלי ההישגים הגבוהים לבין בעלי ההישגים הנמוכים; הפער ההשכלתי־מעמדי ביניהם הולך ומתרחב. גם בנושא הזה הדבר בולט במיוחד בתל־אביב, שיש בה הבדלי רמות בחינוך בין שכונות הצפון לבין הדרום. אלא שאת קולר הכשלון יש לתלות במבצעי האינטגרציה – הן במישור הארצי והן במישור הלוקאלי – ולא ברעיון עצמו, שהוא טוב ונכון.

האינטגרציה בוצעה, לדאבוננו, במצוות אנשים מלומדה: לא דאגו ללוות אותה בכל תשומת הלב והשכל. כאשר עיריית תל־אביב, למשל, הקימה שני בתי־ספר אליטיסטיים, היא טיפחה ביודעין את שיטת המיון המפרידה בין "תלמידים טובים" לבין "תלמידים חלשים", והתעלמה כמעט לחלוטין מצרכי בתי־הספר בשכונות המצוקה. היא הפקירה למעשה את האינטגרציה לחסדי שמיים. ידועה היטב עמדת עיריית תל־אביב, המתפארת במבנים ובציוד החדש שהוכנס לבתי־הספר בשכונות, אך מה התועלת בכל הציוד הרב אם אין כוחות־הוראה מתאימים לילדי השכונות?

עם זאת, במאזן האינטגרציה האורות רבים מן הצללים: ברוב בתי־הספר הוגשם חזון מיזוג הגלויות ושילוב האוכלוסיות: האינטגרציה יושמה ללא התנגדות אלימה (כפי שאירע בעיקר בארה"ב) ומערכת החינוך הצליחה להרחיב – למרות הכל – את אפשרויות הקידום של קבוצות נחשלות.

מפלגת העבודה חייבת להיות נושאת הדגל במאבק ליותר שוויון בקרב האוכלוסיה. מאבק זה מתחיל בגני־הילדים ובבית הספר היסודי. על המפלגה להבין שהחינוך הוא לב בעיית הקיטוב והפער. לכן, במקום כירסום באינטגרציה, מוטב ש"העבודה" תשקול את חידוש זרם העובדים, כמנוף לאינטגרציה אמיתית בין המעמדות במדינה ולצימצום הפער החברתי־תרבותי בין אזורי המצוקה לבין השכבות החזקות.

אני מציע שמפלגת העבודה תקים באחת משכונות הדרום בתל־אביב בית־ספר נסיוני, כדוגמת בית הספר גבעת גונן בקטמון ט' בירושלים. הנסיון בירושלים מוכיח, כי גם ב־1987 אפשר ללמד על־פי ערכי תנועת העבודה ולתרום לצימצום הקיטוב והפער החברתי.

מעורבות ההורים – נכס

צבי רמות

עם פתיחת שנת הלימודים תשמ"ח נפתחה גם מחלוקת ציבורית על "החינוך האפור". כרגיל אצלנו, הויכוח מלווה אקורדים צורמים ואף נשתרבבו לתוכו ביטויים מן הטרמינולוגיה הישראלית העשירה בתחום החברתי. את מעודדי "החינוך האפור" מאשימים ב"אליטיזם", בהעמקת פערים חברתיים, בהרס האינטגרציה ובחמור מכל – ב"מנטאליות של צפון תל־אביב" (רחמנא ליצלן). המאשימים מתייצבים להגנת האינטגרציה הצרופה, ורוממות החינוך השווה לכל נפש בגרונם.

בין המשתתפים בויכוח גם הסתדרות המורים ובראשה יצחק וולבר, הטוען בלהט רב כנגד "החינוך האפור". ממשרד החינוך נשמעות כיום זמירות חדשות. מדובר עתה בחינוך למצויינות ובאפשרות לתכנן את עבודת המערכת כך, שיחודש העידוד שניתן בעבר להישגיות ולתחרותיות. מתרבים הקולות השואלים, אם לא ראוי לחזור גם כאן על ההישגים שהושגו בצה"ל, שם נקראים המפקדים הזוטרים "למשוך" אחריהם את יתר חייליהם.

יש להדגיש: הרהורים חדשים אלה על דרכה של מערכת החינוך לא היו צצים אילו היתה תחושה כי הכל שפיר בה, אולם יש לנפות מן הויכוח את הסיגים. נושא האינטגרציה – האם הצליחה או לאו – איננו רלוואנטי לענייננו. אולי צריך לשלב במערכת החינוך את שני העקרונות: לטפח חינוך למצויינות, ובמקביל לקיים כיתה אינטגראטיבית לכל דבר.

אנו, קבוצת ההורים בשכונת רמת־אביב (צפון תל־אביב), נטלנו על עצמנו, לפני כשלוש שנים, משימה מיוחדת: השלמת החסר באותם מקצועות שקוצצו במערכת החינוך בשנים האחרונות. עשינו זאת גם לצורך העניין וגם משום שאנו רואים במעורבות ההורים בבית־הספר ערך בפני עצמו.

התחלנו בפעולתנו בעקבות משבר אמון קשה שהתגלע בין ההורים לבין מערכת החינוך. מקורו של המשבר היה בקיצוצים שנעשו בלי־הרף בתכנית הלימודים.

בבית־הספר "אילנות", שילדינו לומדים בו, צצים כיום מחדש ניצנים ראשונים של אמון בין ההורים לבין סגל ההוראה, החל במנהלת בית־הספר ועד אחרון המורים. השינוי התחולל בזכות הסדר שקבע תוספת תשלום בעד העשרה בתכנית הלימודים ובעד פעילויות קהילתיות מגוונות. את התשלום גובים מההורים על בסיס פרוגרסיבי, ושומרים בקפדנות שיהיה מותאם להכנסותיהם. מנהלת בית־הספר היא הקובעת את גובה התשלום המושת על ההורה. שיעורו נע מ־85 ש"ח לחודש ועד לפטור מלא.

בזכות התשלומים הללו אפשר להוסיף לתלמידים עשר שעות לימוד שבועיות; לקיים קייטנה בחופשת הפסח; לקיים פעילויות קהילתיות המוקדשות ברובן לסיוע למוסדות ציבוריים ברמת־אביב, כגון בתי אבות, אקי"ם ופעילות חברתית עם בתי־ספר אחרים.

בשנת תשמ"ז לא היה ילד שלא היה שותף מלא במיגוון העשיר של התכניות שניתוספו למערכת החינוך הפורמאלי, המידלדלת והולכת. קיבלנו את העקרון שיש לשמור על האינטגרציה ועל ערכיה.

מה רע בחינוך הנוסף על־פי המתכונת שתוארה לעיל? האם יש הכרח בניהול מלחמות יוקרה על גבם של ילדינו?

צר מאד שהסתדרות המורים לא טרחה לבדוק את הדברים לגופו של עניין, ולא ראתה את התוצאות החינוכיות. לא זכינו לראות את וולבר, מזכיר הסתדרות המורים, בצל קורתנו. ראוי להזכיר, שגם בהסתדרות הכללית מעודדת תכניות העשרה ובמסגרתה, באגף לתרבות, אף פועל גוף מיוחד, העושה לעידוד תכניות העשרה תחת הכותרת "ערכי תנועת העבודה". גם מזכ"ל ההסתדרות הכללית, ישראל קיסר תומך בפעולה זו, אחרת היא לא היתה יוצאת אל הפועל.

בנושא הזה יש לדון דיון ענייני ושקול. מן הראוי שיצחק וולבר יחדל מהנסיון לעשות ממנו קרדום לחפור בו הישגים פוליטיים. מעורבות הורים היא נכס שלא יסולא בפז למערכת החינוך. באה בה לידי ביטוי ההתנדבות למען הכלל, שבאחרונה היא תופעה נדירה מאד במקומותינו. בתקופתנו נקראים ההורים ליותר אחריות, גם לתוכן השירותים הניתנים לילדיהם וגם למימונם. בנוסחה שהוצגה למעלה אין כל פגיעה בעקרונות האינטגרציה. להיפך, היא נותנת חיזוק משמעותי לעקרון זה במערכת החינוך.

הקידמה, מר וולבר, איננה מבוססת על סיסמאות ריקות מתוכן, אלא על נכונות לעבוד קשה, לשאת בעול ולהשיב תשובות נכונות ואמיצות על בעיות השעה. אנו קוראים להסתדרות המורים להצטרף אלינו בנסיון זה ולהפכו, יחד עם משרד החינוך ובליוויו המקצועי, לנסיון חדשני בהיקף ארצי.

צבי רמות הוא חבר ועד עמותת בית־הספר הקהילתי "אילנות" ברמת־אביב.

אי כתיבת „ב"ה" אינה מגרעת

מאת הרב יוסף קאפח

במאות השנים האחרונות התפתח נוהג, ראשית יצירתו כנראה במזרח אירופה, ומשם התפשט גם לספרד, ולרוב הארצות הקרויות ארצות המזרח, כוונתי לנוהג לרשום בראש כל אגרת או מכתב את המלים "בע"ה" – בעזרת השם, או "בס"ד" – בסייעתא דשמיא. לא בכל ארצות המזרח התפשט מנהג זה. בין הארצות שלא נהגו בו היתה תימן. ולא פעם שמעתי מונים אותנו על כך, ויש אף מחריפות יתר. לכן אמרתי אהדר פרישתא דא ואעגייה, אגנזה כאן לברר שמא בכל זאת צדקו אבותינו. בטרם נעוות לקורא דבר, נפנה אל המציאות ונראה היאך נהגו הקדמונים. אינני מתכוון לקדמוני יהודי תימן בלבד, אלא לקדמוני היהדות הכללית, קדמוני כלל ישראל.

הרבה מכתבים, הרבה אגרות, הרבה שאלות ותשובות, נתגלו בגניזות מגאונים קדמונים, מרמב"ם ובני דורו, ואף מדורות שלאחריו. והנה ראה זה פלא, אף אחת מהן איננה פותחת לא "בע"ה" ולא "בס"ד" ולא ב"ה". היתכן שהדבר נובע מתוך היעדר ידיעת חובתם או שמא מתוך בורות חלילה. שהרי לא יתכן לומר מתוך שכחה, כי השכחה תמצא באחד או בשנים, אך אין השכחה שוררת בשיטתיות אצל הכל. ולא נותר לנו אלא לנסות ולבדוק שמא מתוך מחשבה כל שהיא נעשה הדבר. ובכל אופן, גם בלי למצוא מאומה, כבר מנהג תימן מאושש במנהגי הקדמונים שלא מצאנו להם מעולם פתיחות כאלה ודומיהן.

לעומת זאת רבים מקדמונינו נהגו לפתוח את אגרותיהם במלים "לק"י" – לישועתך קויתי ה' (בראשית מט יח). ואין צורך לשאול הרבה מדוע דווקא מקרא זה, כי כך מסרו לנו חז"ל: "בשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו... צפית לישועה" (שבת לא א); הרי משמע ברור מדבריהם שחייב אדם להיות מצפה לישועה ודרוך לה במשך כל ימי חייו, והטעם פשוט, כדי שלא ישקע בגלות ויראה עצמו אזרח בארץ לא לו, והיא היא דרשת חז"ל לפסוק: "ציון היא דורש אין לה" (ירמיה ל יז). ולמדו: "מכלל דבעיא דרישה" (סוכה מא א). לפיכך אין פלא כי בתימן, שבה היו ספוגים ורווים מסורת חז"ל, דבקו יהודיה כל ימיהם בציפייה לגאולה, ודמות המשיח עמדה במרכז מאוייהם, כספם וכמהם. ועד כדי כך שלא בנו בתי אבן, אף שהיה הדבר בגבול יכולתם ואפשרותם, כדי שלא ייראה הדבר כייאוש מן הגאולה שמצפים לה יום יום ושעה שעה, "היום אם בקולו תשמעו" (סנהדרין צח א).

עד כאן לחיוב "לק"י". ועתה לצד המחשבתי של אי כתיבת "ב"ה" או "בס"ד". ידועה מחלוקת בעלי ההגיון בדורות קודמים בענין רצון ה' וגזרתו על תנועות האדם ותנוחותיו, האם הן לרגעים, כלומר בשעה שאדם מרים את ידו, כך רצה ה' זה עתה שירים את ידו, ובעת שהוא מחזיק קולמוס ומנסה לבאן לצייר את האותיות שהוא מצייר, כך רצה ה' זה עתה שיחזיק את הקולמוס, וכן הלאה, רצון ה' מתחדש ונרדף על כל תנועה או תנוחה קלה שבקלות, או שהאדם חפשי ורצונותיו נמסרו בידו, ויכול הוא לעשות את רצונו כרצונו, ללא הכוונה, הפניה או הפעלה ממעל. לבירור נקודה זו, שהיא המפתח לשאלה שלפנינו, חייב אני להביא את לשונו של רבנו הגדול הרמב"ם, בפירוש המשנה פרק ה' מפרקי הקדמתו למסכת אבות, והדברים שם ארוכים. והרי קטע מדבריו:

"... אבל הדבר המפורסם אצל בני אדם ואפשר למצוא בדברי חכמים ובלשונות הכתובים במותו, שעמידות האדם וישיבתו וכל תנועותיו ברצון ה' יתעלה וחפצו. וזה דבר נכון אבל באופן מסוים, והוא כגון הזורק אבן לאויר וירדה למטה, אם נאמר עליה שברצון ה' ירדה למטה הוא דבר נכון, לפי שה' רצה שתהיה הארץ בכללותה במרכז, (לא חשבו לעינינו עצם המושגים הפיזיים שכבר הוכחשו, כלומר מרכזיות הארץ). וכן כל חלק מחלקי האש נע למעלה באותו הרצון שהיה, כלומר שתהיה האש נעה למעלה. לא שה' רצה עתה בעת תנועת החלק הזה מן הארץ שינוע למטה, ובזה חולקים בת "המדברים" לפי ששמעתים אומרים שהרצון בכל דבר הוא בכל עת ועת תמיד, ולא אמונתנו אנו, אלא הרצון היה בששת ימי בראשית, וכל הדברים יתנהגו לפי טבעיהם תמיד, כמו שאמר: "מה שהיה הוא שיהיה ומה שנעשה הוא שיעשה ואין כל חדש תחת השמש" (קהלת א ט)... ומפני שאמרו בענין זה: "עולם כמנהגו הולך" (עבודה זרה נד ב). ותמצאם ע"ה תמיד בכל דבריהם ומתרחקים מלהניח שהרצון בכל דבר ודבר ובכל עת ועת, ועל דרך זו אומרים באדם אם עמד וישב, שברצון ה' עמד וישב, כלומר שניתן בטבעו בראשית מציאות האדם שיעמוד וישב ברצונו, לא שה' רצה עתה בעת עמידתו שיעמוד או שלא יעמוד, כמו שלא רצה עתה בעת נפילת האבן הזו שתפול או שלא תפול. נמצא כללו של דבר, שאתה תדע, שכמו שרצה ה' שיהא האדם בעל קומה זקופה וזהו רחב ובעל אצבעות, כך רצה שיהא נע ונח מצד עצמו, ויעשה פעולות בבחירתו, ואין דבר המכריחו ולא מונע אותו מהן, כמו שבאר בספר האמת (ספר התורה) ואמר בפרקו ענין זה: "הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע" (בראשית ג כב), וכבר באר התרגום את פירושו, שעניינו ממנו לדעת טוב ורע, כלומר שהוא נעשה אחד בעולם כלומר סוג שאין כמוהו סוג אחר הדומה לו בענין זה המצוי לו, ומה הוא, שהוא עצמו מצד עצמו יידע הטובות והרעות ויעשה איזה מהן שירצה ואין מונע אותו מכך, וכיון שהדבר כן פן ישלח ידו ויקח מזה ואכל וחי לעולם. וכיון שזה חיובי במציאות האדם כלומר שיעשה ברצונו פעולות הטוב והרע מתי שירצה צריך ללמדו דרך הטוב, ויצווה ויוזהר ויוענש ויגמל, ויהיה כל זה צדק. ע"ש.

וכיוצא בזה כתב בחבורו הגדול "היד החזקה" בהלכות תשובה פ"ה הלכה א־ד. והרי קטעים מדבריו:

"רשות לכל אדם נתונה, אם רצה להטות עצמו לדרך טובה ולהיות צדיק הרשות בידו, ואם רצה להטות עצמו לדרך רעה ולהיות רשע הרשות בידו... ואין לו מי שיכפהו ולא גוזר עליו ולא מי שמושכו לאחד משני הדרכים, אלא הוא מעצמו ובדעתו נוטה לאיזו דרך שירצה... ודבר זה עיקר גדול הוא, והוא עמוד התורה... כלומר שהרשות בידכם וכל שיחפוץ האדם לעשות ממעשה בני האדם עושה, בין טובים בין רעים... בכה חפץ ה' להיות האדם רשותו בידו, וכל מעשיו מסורין לו, ולא יהיה לו לא כופה ולא מושך אלא הוא מעצמו ובדעתו שנתן לו האל עושה כל שהאדם יכול לעשות, לפיכך דנין אותו לפי מעשיו, אם עשה טובה מטיבין לו ואם רעה מריעין לו..."

ראה שם בהרחבה, שרק משום כך זכאי האדם לגמול על מעשה הטוב, או לעונש על מעשה הרע.

וכיון שכן, הרי לפי דרך חשיבה זו אין מקום לפתיחה "בע"ה" או "בס"ד". ממה נפשך: אם תוכן המכתב או האגרת הוא דבר של מצוה ודברים נעלים, שהאדם מקבל עליהם גמול ושכר מאת ה'. אין ה' מתערב להפעיל את האדם לעשות את הטוב, כי אז לא יהא האדם זכאי לשכר ולא לגמול טוב בעד מעשהו הטוב, כי לא לבדו מרצונו המוחלט עשה מה שעשה ממעשה הטוב, אלא בהפעלת שמים, או לפחות כשותף הפעלת שמים, והשכר או הגמול מגיעים למי שהפעילו, או לפחות שזה הגמול משותף לו ולשמים. ואם תוכן המכתב או האגרת הוא דבר בלתי הגון מאיזו בחינה שהיא, הועלה על הדעת שהשמים יסייעוהו לעשות דבר בלתי הוגן? וכל שכן אם תוכן המכתב או האגרת הוא דבר עבירה, הרי העיסוק בדברי הבל הוא בכלל עשיית איסור במחשבת היהדות ותורת ישראל, וכמו שפסק הרמב"ם בהלכות גזלה ואבדה פ"ו הלכה יא... "יש בו איסור עוסק בדברים בטלים, שאין ראוי לאדם שיעסוק כל ימיו אלא בדברי חכמה ובישובו של עולם". ע"ש. ואילו היו תנועות האדם לרגעים ברצון ה' העכשוי למטרה זו העכשוית, ומשום כך אתה מבקש ממנו את העזר והסיוע, כי אז בטל כאמור העונש ועמו גם הגמול והשכר, לפיכך נראין הדברים כי משום כך לא נהגו הקדמונים במה שנהגו האחרונים, ובעקבותיהם גם קדמוני יהדות תימן.

אין כוונתי ברשימה זו לומר שאין לכתוב "בע"ה" או "בס"ד". מטרתי להסביר מדוע לא כתבוה קדמונינו. מטרתי לסלק רגל מלשון מוניהם. אך ברור, שאם יהא במכתב או באגרת דבר שיש בו נדנוד עבירה, שאסור לכתוב כן, כי אז יהא כפי שהמשילו חז"ל את שאול המלך, באמרו לבעלת אוב: "חי ה' אם יקרך עון בדבר הזה" (שמואל א כח י), ואמרו: "דומה שאול לאשה היושבת בחיק אהובה ונשבעת לו בחיי בעלה" (ראה ויקרא רבה כו ז).

וכבר מצאנו אחד מחריפי גאוני הדור שלפנינו, הוא הגאון הרגצובי ר' יוסף רוזין זצ"ל, שלא היה נוהג לכתוב בראש מכתביו ואגרותיו כפי שנהגו האחרונים, וכאשר נשאל לסיבת הדבר השיב: "באמת יש להאריך בזה, אם כתב אות אחת כן שם אם מותר למחוק, עיין ירושלמי סוטה פ"ב ופ"ז דהוי כזה מחלוקת בית שמאי ובית הלל. ומה דפליגי בשבת דף קט"ו דמצילין מפני הדליקה אי מצרפין אותיות או רק תיבות. ועיין עבודה זרה י"ח. ולכן נצרך להזהר שלא לכתוב ב"ה על ראשי המכתבים. עכ"ל.

תשובתו זו נתפרסמה בספרו צפנת פענח חלק א סי' קצז, ניו יורק תשי"ד. אלא שטעם המנעותו קצת תמוה, כי באות ה שכותבים בצירופים "ב"ה" "בע"ה" "בס"ד" אינם מתכוונים למקצת שם בן ארבע, אלא למקצת המלה "השם", ותיבת השם אין בה קדושה כלל.

כללו של דבר: אין מגרעת באי כתיבת "ב"ה" או "בע"ה" או "בס"ד", נהפוך הוא: יש בכך לשני הטעמים גם יתר טעם לשבח.